

Torstein Rekkedal:

Psykologi årsenhet som fjernundervisning

En kartleggings- og evalueringsstudie

Bekkestua, oktober 2005

Utgiver:

NKI Forlaget, Hans Burums vei 30

Postboks 111, 1319 Bekkestua

Telefon sentralbord: 67 58 88 00

Telefon ordrekontor: 67 58 89 00

E-postadresse: nkiforlaget@nki.no

<http://www.nkiforlaget.no/>

Materialet i trykt form og på nettstedet er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Det er lagt ut på nett for at du skal kunne lese det på skjerm og for at du skal kunne lage en utskrift til eget bruk. Uten særskilt avtale med NKI Forlaget er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring utover dette bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Henvendelser om denne publikasjonen rettes til:

NKI Fjernundervisning

Postboks 111, 1319 Bekkestua

Telefon sentralbord 67 58 88 00

Telefaks: 67 53 05 00

E-postadresse: Post-Fj@nki.no

Hjemmeside: <http://www.nki.no/>

ISBN 82-562-6508-6

Forord

Psykologi som fjernundervisning gjennomføres i samarbeid mellom Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo og NKI Fjernundervisning. Studiet ble opprinnelig utviklet i samarbeid mellom NKI og de fire universitetene med Psykologiutdanning, Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet og Universitetet i Tromsø. Dette fellesprosjektet ble avviklet etter noen år på grunn av at universitetene valgte ulike pensumvarianter og ulike organiseringsformer og at løsningen ble lite kostnadseffektiv ved at samlingene ble gjennomført ved alle universitetene. Fra 1998 fortsatte samarbeidet mellom NKI og Universitetet i Oslo om Grunnfag i Psykologi. Fra høsten 2003 fortsatte samarbeidet basert på 40 studiepoeng i psykologi som del av den nyetablerte Psykologi årsenhet. Utviklingen av årsenheten ble støttet økonomisk av SOFF, nå Norgesuniversitetet. I forbindelse med støtten til utviklingsprosjektet ble det bevilget 50.000.- kr til en undersøkelse blant studentene i studiet med vekt på hvem fjernstudentene er. Derfor er denne studien i første rekke en kartleggingsundersøkelse av fjernstudentene. Samtidig benyttet vi anledningen til å utforme et parallelt spørreskjema til de ordinære psykologistudentene ved Universitetet i Oslo. Dette gir grunnlag for en del sammenlikninger mellom studentgruppene. Spørreskjemaet til fjernstudentene har også med et antall spørsmål for evaluering og kvalitetsvurdering av studietilbudet. Det ble også lagt inn noen evalueringsspørsmål i spørreskjemaet til de ordinære studentene.

Parallelt med denne kartleggings- og evalueringsstudien har systemutvikler Truls Fagerberg ved NKI som sin masteravhandling ved Danmarks Pædagogiske Universitet gjennomført en spørreundersøkelse blant aktive psykologstudenter om vurdering av de nettbaserte tjenestene ved NKI Fjernundervisning. Denne undersøkelsen er kort kommentert i avsnittet ”Psykologstudentenes vurdering av nettbaserte pedagogiske tjenester”.

Bekkestua, oktober 2005

*Torstein Rekkedal
forskningsleder NKI Fjernundervisning*

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	7
Innledning.....	9
Psykologi årsenhet som fjernundervisning	9
Spørreskjemaene	9
Utvalg av studenter, utsending av spørreskjema og svar	10
Fjernstudentene	10
De ordinære studentene	11
Resultater – demografiske data	13
Kjønn.....	13
Alder.....	13
Sivil status/omsorgsansvar	14
Annet omsorgsansvar	14
Yrkesaktivitet/andre forpliktelser.....	15
Yrkeserfaring.....	15
Bosted.....	16
Rekruttering fra ulike landsdeler.....	16
Befolkningstetthet	16
Utdanningsbakgrunn, tid siden tidligere studier/skolegang og andre utdanningserfaringer	17
Utdanningsbakgrunn	17
Tid siden tidligere studier.....	18
Tidligere erfaring med alternative studieformer	18
Tidligere erfaring med bruk av IKT i forbindelse med studier/kurs	18
Psykologi årsenhet som ledd i utdanningsplaner	19
Noen forhold i nåværende studiesituasjon	19
Bruk av IKT i studiesituasjonen nå	19
Tilgang til Internett.....	20
Timer brukt på studier	20
Tid nok til studiene.....	21
Fornøyd med studieinnsats	21
Samarbeid med medstudenter	22
Deltakelse på ordinære forelesninger	22
Sammendrag og konklusjoner – likheter og forskjeller mellom fjernstudentene og de ordinære studentene.....	22

Fjernstudentene	25
Status ved datainnsamlingen	25
Grunn til å velge fjernundervisning	25
Vurdering av studiet	27
Totalvurdering av studiet	27
Studiestøtte	28
Psykologstudentenes vurdering av nettbaserte pedagogiske tjenester	31
Svar på åpne spørsmål på slutten av spørreskjemaet	32
Forhold som er viktige for læring i studiet.....	41
Faglige samlinger ved Universitetet i Oslo	42
Organisering	42
Vurdering av samlingene	42
Grunn til ikke å ha deltatt på samlinger	43
Sammendrag og konklusjoner – fjernstudentenes opplevelse av studiene	44
De ordinære studentenes vurdering av studiekvalitet	47
Forhold som er viktige for læring i studiet.....	47
Studiestøtte	47
Svar på åpne spørsmål på slutten av spørreskjemaet	48
Mest fornøyd med som student (i Psykologi eller ved Universitetet i Oslo)	48
Er det noe du har savnet spesielt som student?	51
Sammendrag og konklusjoner – de ordinære studentenes opplevelse av studiene	53
Sammendrag og drøfting	55
Litteratur.....	63
Appendiks 1. Spørreskjema til fjernstudentene.....	65
Appendiks 2. Spørreskjema til de ordinære studentene	71
Spørreskjema om psykologistudiet	71
Appendiks 3. Svar på de åpne spørsmålene i spørreskjemaet - fjernstudentene	75
Appendiks 4. Svar på åpne spørsmål i spørreskjemaet - de ordinære studentene.....	85

Sammendrag

Denne undersøkelsen er gjennomført med støtte fra Norgesuniversitetet og tar primært sikte på å kartlegge hvem fjernstudentene i Psykologi årsenhet er, hva som har fått dem til å velge fjernundervisning og deres vurdering av studiet og ulike elementer i studietilbudet. I gjennomføringen av undersøkelsen har vi også samlet inn informasjon om de ordinære studentene ved det tilsvarende studietilbudet ved Universitetet i Oslo. Dette ga gode muligheter til sammenlikning mellom egenskaper i fjernundervisningsgruppen og gruppen av ordinære studenter.

Undersøkelsen er gjennomført som en postal spørreskjemaundersøkelse blant fjernstudentene, mens de ordinære studentene fikk spørreskjemaet utdelt på forelesninger og fylte ut skjemaet på stedet.

Beskrivelse av studietilbudet og gjennomføringen av undersøkelsen er gitt i innledningskapitlet.

Under kapitlet om resultater har vi først presentert demografiske data og informasjon om studentene, deres bakgrunn og forutsetninger. Resultatene viser at det er store forskjeller mellom studentgruppene som bekrefter forestillingen om at fjernundervisning i stor grad er et tilbud til eldre studenter, som er i jobb og har familie- og omsorgsforpliktelser. Mange tar studiet som del av etter- og videreutdanning, og mange velger fjernundervisning fordi de bor slik til at de ikke har anledning til å begynne på et ordinært stedsbasert studium. Likevel er det også mange av fjernstudentene som på en del variabler ikke er svært forskjellig fra de ordinære studentene. Det er mindre forskjeller statistisk sett mellom fjernstudentene i Psykologi og ordinære studenter enn demografiske data om fjernstudenter generelt skulle tilsi.

Videre presenterer vi i egne kapitler fjernstudentenes vurdering av studietilbudet, deres erfaringer når det gjelder studiestøtte og forhold som er viktige for læring og tilsvarende forhold hos de ordinære studentene.

Sluttkapitlet med sammendrag og drøfting summerer opp resultatene og hovedkonklusjonene som i stor grad er presentert tidligere i rapporten.

Innledning

Psykologi årsenhet som fjernundervisning

Årsenheten i psykologi gir en innføring i psykologien som vitenskap, og kan tas som del av en bachelorgrad, eller som videreutdanning. Den kvalifiserer for søknad om opptak på profesjonsstudiet i psykologi.

Fjernstudiet gjennomføres i samarbeid mellom NKI fjernundervisning og Universitetet i Oslo. Universitetet står faglig ansvarlig for innholdet, lærerkreftene og eksamensavviklingen og arrangerer samlinger i form av en forelesningssamling og et oppgaveseminar med vekt på løsning av eksamensoppgaver hvert semester. NKI har det administrative ansvaret for studiet. Årsenheten er likestilt med andre årsenheter ved universitetet.

Den fullstendige årsenheten i psykologi ved universitetet inneholder også Examen philosophicum (exphil)(10 studiepoeng) og Examen facultatum (exfac)(10 studiepoeng). Samarbeidet mellom NKI og Universitetet omfatter for tiden bare psykologifagene i årsenheten, men NKI tilbyr også exphil (i samarbeid med Høgskolen i Vestfold)og exfac (basert på den samfunnsvitenskapelige varianten ved Universitetet i Oslo) som fjernundervisning.

Psykologifagene består av 3 emner på til sammen 40 studiepoeng. Det største omhandler Generell psykologi, som tar opp viktige temaer innenfor psykologien; læring, motivasjon, personlighet, utvikling og biologi, samt psykologiens historie. Sosialpsykologi omhandler hvordan mennesker påvirker hverandre i grupper og i sosiale situasjoner. Det siste kurset gir deg kunnskap om forskningsmetoder i psykologien med vekt på refleksjon over hvilke metoder som gir hvilken viten.

Målet med studiet er å gi en innføring i den psykologiske vitenskap, vitenskapen om menneskets tanker, følelser og atferd, i psykologisk tenkemåte og et kjennskap til vesentlige forskningsområder, grunnleggende teorier og metodeproblemer. Studiet tar sikte på å gi elementær kjennskap til og forståelse av den moderne psykologi.

Studiemateriell

En del av lærebøkene i studiet er engelskspråklige. Det er vanlig for tilsvarende studier ved universitetene. En spesiell fordel for fjernstudentene er at det er utviklet studieveiledninger og kommentarhefter på norsk som støtter studenten i læreprosessen og kommenterer pensumlitteraturen. Viktige begreper blir forklart, og det engelske begrepsapparatet omsettes til norsk terminologi.

Fjernstudentene blir faglig tilknyttet Universitetet i Oslo.

Spørreskjemaene

Spørreskjemaet til fjernstudentene ble utviklet på bakgrunn av to hovedproblemstillinger:

1. Hvem er fjernstudentene på Psykologi årsenhet? Utviklingen av studietilbudet ble støttet av Norgesuniversitetet. I den forbindelse har det vært av spesiell interesse å se på hvem fjernstudentene er. Blant annet påpekte gruppen som evaluerte SOFFs

virksomhet at det var lite kunnskap om hvem fjernstudenter i høgere utdanning faktisk er (Støkken et al. 2002). Norgesuniversitetet har også tatt initiativ til å støtte prosjekter som skaffer informasjon om fjernstudentene i høgere utdanning og delfinansierer et nasjonalt prosjekt på dette området (Se blant annet forstudien *Liv og læring – voksnes vilkår for fleksibel læring* (Grepperud et al. 2004). I forbindelse det nasjonale prosjektet ble det utviklet et omfattende spørreskjema som er distribuert til et stort antall fjernstudenter på universitets- og høgskolenivå. Vår undersøkelse er vesentlig mindre, men har med noen av de samme temaene fra denne undersøkelsen. Variabler som er tilnærmet like i skjemaene er: Kjønn, alder, sivil status, ansvar for barn og andre omsorgsforpliktelser, bosted og befolkningstetthet, tidligere utdanning og tid siden tidligere skolegang/studier, erfaring med alternative utdanningsformer og bruk av IKT nå og tidligere, tilknytning til yrkeslivet og yrkespraksis.

2. Evaluering av studiet, hvor fornøyd eller misfornøyd er studentene med studiet totalt sett og med ulike aspekter av studiet? Fremkommer det forhold som oppfattes som spesielt problematiske? Hvilke tiltak bør eventuelt prioriteres når det gjelder forbedringer av studiet?

Parallelt med denne undersøkelsen er det gjennomført en intervjuundersøkelse blant et utvalg av fjernstudentene i Psykologi med vekt på evaluering av tjenestene på nettet (Fagerberg 2005).

Utvalg av studenter, utsending av spørreskjema og svar

Undersøkelsen var i første rekke ment å dekke fjernstudentene. I forbindelse med planleggingen av evalueringen ble NKI og Psykologisk institutt ved Universitetet enige om at det kunne være interessant også å samle inn noe informasjon om de ordinære studentene ved Universitetet i Oslo.

Fjernstudentene

Grunnfag i psykologi ble erstattet av Psykologi årsenhet høsten 2003. Vi valgte å sende skjemaet til alle NKIs fjernstudenter som var påmeldt til Psykologi årsenhet fra starten høsten 2003, det vil si alle studenter påmeldt etter 1.8.2003. Materiellutviklingen startet parallelt. Det vil si at de første studentene fikk tilsendt studiemateriell til det første kurset etter hvert som det ble ferdig høsten 2003. De to andre kursene skulle være klare for distribusjon fra begynnelsen av vårsemesteret 2004. Dessverre ble utviklingen forsinket, slik at studieveiledningen i Forskningsmetoder I ikke var ferdig. Det betydde at de studentene som skulle ta eksamen i dette kurset våren 2004 ikke fikk fullgodt materiell. Det førte til at alle disse studentene fikk refundert studieavgiften for dette kurset. Dette kan naturlig nok føre til at studenter som ble rammet av dette vil være noe mer negative når det gjelder oppfatning av en del forhold rundt utsending av materiell og kvalitet på materiell.

Totalt sendte vi ut 335 spørreskjemaer umiddelbart før påske, medio mars 2005. Noen av studentene var allerede fullført, mens andre var registrert som avbrutt. Vi ba om svar fra samtlige, men det er grunn til å vente vesentlig lavere svarprosent fra studenter som eventuelt hadde avbrutt studiet lang tid før undersøkelsen ble gjennomført. Når det gjelder fjernstudenter som hadde fullført eller avbrutt studiet før spørreskjemaet ble sendt ut ba vi uttrykkelig om at alle svar skulle gis med utgangspunkt i situasjonen da respondenten var fjernstudent ved NKI.

17 studenter hadde adresse i utlandet. Disse fikk skjemaet med en utfylt, men naturlig nok ikke betalt returkonvolutt. Av de utenlandsboende studentene var 7 bosatt i Norden (Sverige

5, Danmark 1, Færøyene 1), 7 var bosatt i Europa (Storbritannia, Irland 2, Sveits, Belgia, Kroatia, Nederland), mens 3 var bosatt utenfor Europa (USA, Argentina, Forente Arabiske Emirater).

Medio april sendte vi purring med nytt skjema til alle minus utenlandsstudentene (der vi fikk 2 svar uten purring) og studenter med manglende adresser som ikke kunne rettes opp (6 studenter).

Totalt fikk vi 132 besvarte skjemaer (67 uten purring og 65 etter purring) av 329 mulige, dvs. svarprosent = 40.

Det er viktig å merke seg at fjernstudentene representere personer som er aktive i ett eller flere emner, personer som har avbrutt studiet, og personer som har fullført studiet. For de to sistnevnte kategoriene kan det ha gått noe tid siden de var aktive i studiet.

Vi har tidligere gjennomført en evalueringsundersøkelse blant fjernstudentene (Rekkedal 1999 (upublisert)). I forbindelse med utviklingen av studiet i samarbeid med alle fire universitetene ble det også gjennomført kartlegginger og evalueringsundersøkelser (Elden et al. 1997, Bjørkli & Elden 1997)

De ordinære studentene

Skjemaet til de ordinære studentene ble utdelt på forelesningene på Blindern. Det vil si at vi kan få en skjevhet i utvalget ved at vi ikke har nådd studenter som eventuelt ikke følger forelesningene. Vi delte ut skjemaer på samtlige aktuelle forelesninger i årsheten, PSY1000 Generell i psykologi, PSY1010 Forskningsmetoder 1 og PSY1100 Sosialpsykologi 1. De fleste studentene fylte ut skjemaet og leverte det i løpet av pausen eller slutten på forelesningen, men de fikk også anledning til å returnere skjemaet i utdelt frankert svarkonvolutt. Totalt fikk vi 301 utfylte skjemaer fra de ordinære studentene. Her er svarprosent ukjent, men nok vesentlig høyere enn blant fjernstudentene. Alle respondentene blant de ordinære studentene er i praksis aktive i studiet ved svartidspunktet. Dette skjemaet er vesentlig mindre omfattende, men dekker demografiske forhold som gir muligheter til å få en viss sammenlikning av fjernstudentene med de ordinære studentene ved Universitetet. Evalueringsdelen av dette skjemaet er vesentlig mindre omfattende og aspektene som blir evaluert er ikke direkte sammenliknbare.

Resultater – demografiske data

Som nevnt, er denne undersøkelsen et ledd i et nasjonalt initiativ fra Norgesuniversitetet om å bringe frem informasjon om hvem fjernstudentene i høyere utdanning er. Vi har tidligere kartlagt fjernstudentene ved NKI i ulike undersøkelser. Vi har blant annet presentert informasjon fra en rekke kartleggings- og evalueringsstudier i artikkelen *Fjernstudenten – hvem er det?* (Rekkedal 2004). Som gruppe betraktet viser undersøkelser at fjernstudenter på alle målbare kriterier skiller seg fra ordinære studenter ved at de er ”voksne” og i roller som partner/ektefelle med ansvar for barn og i arbeid, nettopp de forhold som gjør fjernundervisning til et naturlig valg.

I denne undersøkelsen har vi valgt å presentere informasjon om fjernstudentene og de ordinære studentene ved Universitetet i Oslo samlet, slik at en kan se eventuelle forskjeller og likheter. Det er ingen overraskelse at det er store forskjeller på disse studentgruppene, selv om fjernstudentene i Psykologi årsenhet samtidig er mer lik ordinære studenter på noen variabler enn fjernstudenter generelt ved NKI. Alle tabellene nedenfor er basert på de som har besvart det enkelte spørsmål. Totalantallet fjernstudenter er 132, og totalantallet ordinære studenter er 301.

Kjønn

Tabell 1. Kjønnfordeling ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Kjønn	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Kvinne	107	82	229	76	336	78
Mann	24	18	72	24	96	22
Sum	131	100	301	100	432	100

$$\chi^2 = 1.348 \quad df = 1 \quad p = .241$$

Det er en stor overvekt av kvinner som studerer Psykologi årsenhet både blant fjernstudentene og de ordinære studentene. Kvinner er mer overrepresentert ved fjernstudiet enn ved det ordinære studiet. Forskjellen er ikke signifikant. (Kvinneandelen ved fjernstudiet er økt noe fra 1999-undersøkelsen, der den var 77%.)

Alder

Tabell 2. Aldersfordeling ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Alder	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
18-20 år	8	6	103	34	111	26
21-25 år	38	29	130	43	168	39
26-30 år	28	21	28	9	56	13
31-35 år	20	15	17	6	37	9
36-40 år	14	11	10	3	24	6
41-45 år	10	8	7	2	17	4
46-50 år	9	7	3	1	12	3
51 år +	5	4	2	1	7	2
Sum	132	101	300	99	432	102

$$\chi^2 = 84.922 \quad df = 7 \quad p < .001^{***}$$

Det er stor alderspredning både blant fjernstudentene og blant de ordinære studentene. Den eldste fjernstudenten er 57 år, mens den eldste ordinære studenten er 55 år. Hele 45 prosent av fjernstudentene er over 30 år, mens bare 13 prosent av de ordinære studentene er så gamle. 77

prosent av de ordinære studentene er 25 år eller yngre, mens bare 35 prosent av fjernstudentene er i denne aldersgruppen. Gjennomsnittsalderen for fjernstudentene er i denne undersøkelsen, $M=31$ år ($Md=28$ år), mens gjennomsnittsalderen for de ordinære studentene $M=24$ år ($Md=21,5$ år). Vi kan altså slå fast at fjernstudentene er signifikant eldre enn sine medstudenter som tar det tilsvarende studiet på Universitetet.

Likevel kan vi samtidig slå fast at fjernstudentene i Psykologi for tiden er betydelig yngre enn studenter ved de fleste andre studier ved NKI. For eksempel var hele 78 prosent av studentene ved NKIs Arbeidslederskole over 30 år (Moe et al. 2004), og omtrent tilsvarende tall oppgis fra Statistisk sentralbyrå for samtlige fjernstudenter som i 2001 fullførte kurs ved de frittstående fjernundervisningsinstitusjonene (78%)(Rekkedal 2004). Ved undersøkelsen blant fjernstudentene i Psykologi i 1999 var gjennomsnittsalderen, $M=37$ år ($Md=36$ år). Det vil si at fjernstudentene i Psykologi er vesentlig yngre i dag enn i 1999.

Sivil status/omsorgsansvar

Tabell 3. Sivil status for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Status	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Gift/samb	79	60	105	35	184	43
Single	39	30	190	64	229	53
Skilt	12	9	2	1	14	3
Enke(m.)	2	2	1	0	3	1
Sum	132	101	300	100	432	100

$\chi^2 = 32.289$ df = 1 p < .001 *** (Testet bare for forskjellen mellom gifte/samboende og single studenter.)

60 prosent av fjernstudentene opplyser å være gift/samboende, mens dette bare gjelder for 35 prosent av de ordinære studentene.

Tabell 4. Studentenes ansvar for barn ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Ansvar for barn	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Ingen barn	67	51	266	89	333	77
1 eller flere barn	65	49	32	11	97	23
Sum	132	100	298	100	430	100

$\chi^2 = 75.447$ df = 1 p < .001 ***

Ca. halvparten av fjernstudentene oppgir å ha omsorgsansvar for hjemmeboende barn mens de studerer. Bare 11 prosent av de ordinære studentene har omsorgsansvar. Hele 28 prosent av fjernstudentene har ansvar for to barn eller flere (opptil 5). Men også blant de ordinære studentene er det flere som har både 2 og 3 hjemmeboende barn.

Annet omsorgsansvar

Vi spurte også om studentene hadde annet omsorgsansvar for foreldre eller andre. Svært få (10 av fjernstudentene (8%) og 14 av de ordinære studentene (5%)) oppgir annet omsorgsansvar.

Yrkesaktivitet/andre forpliktelser

Når det gjaldt aktiviteter utenom eller i tilknytning til studiene, stilte vi først spørsmål om hva studentene oppfattet som sin hovedbeskjeftigelse.

Tabell 5. Hovedbeskjeftigelse for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Aktivitet	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Studier	46	40	275	96	321	80
Arbeid	55	47	9	3	64	16
Omsorg/ hjemmearb	15	13	4	1	19	5
Sum	116	100	288	100	404	101

$$\chi^2 = 158.256 \quad df = 2 \quad p < .001^{***}$$

De aller fleste, faktisk hele 96 prosent av de ordinære studentene, oppgir at studier er deres hovedbeskjeftigelse. Noe overraskende er det at hele 40 prosent av fjernstudentene oppgir det samme. Nesten halvparten av fjernstudentene oppgir at arbeidet er hovedbeskjeftigelsen, mens det bare gjelder for 3 prosent av studentene ved Universitetet. En relativt stor gruppe (13%) av fjernstudentene oppgir at deres hovedbeskjeftigelse er omsorg/hjemmearbeid.

Tabell 6. Tilknytning til arbeidslivet for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Situasjon i forhold til arbeidsmarkedet	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Fulltids student	18	15	144	50	162	39
Deltidsarbeid	39	32	133	46	172	42
Fulltidsarbeid	44	36	5	2	49	12
Hjemme/ omsorg	9	7	1	0	10	2
Trygdet/ permittert	14	11	6	2	20	5
Sum	124	101	289	100	413	100

$$\chi^2 = 146.392 \quad df = 3 \quad p < .001^{***} \quad (\text{de to siste kategoriene er slått sammen ved utregning av chi-square.})$$

Det er i og for seg interessant å merke seg at 15 prosent av fjernstudentene regner seg som fulltidsstudenter. Vi ser også at selv om nesten alle de ordinære studentene regner studiene som sin hovedbeskjeftigelse, er det bar halvparten som regner seg som fulltidsstudenter. 46 prosent av de ordinære studentene oppgir at de er i deltidsarbeid. Hvor omfattende deltidsarbeidet er, kan det være vanskelig å avgjøre på grunnlag av dette spørsmålet. 11 prosent av fjernstudentene oppgir å være trygdet eller permittert.

Yrkeserfaring

Tabell 7. Antall år i arbeidslivet for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

År i arbeidslivet	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
0-1 år	9	7	94	35	103	26
2-5 år	49	38	99	37	148	37
6-10 år	31	24	53	20	84	21
11-41 år	40	31	21	8	61	15
Sum	129	100	267	100	396	99

$$\chi^2 = 57.625 \quad df = 3 \quad p < .001^{***}$$

Det er faktisk en av de ordinære studentene som oppgir å ha vært i arbeid i 41 år, mens maksimum for fjernstudentene er 35 år. Mange av de ordinære studentene har også vært ute i arbeidslivet i mange år. Median for antall år i arbeidslivet for fjernstudentene, Md=6,3 år, mens Md=2,8 år for de ordinære studentene.

Bosted

Tidligere hadde NKI fjernundervisning et samarbeid om Psykologi grunnfag med alle de fire universitetene og rekrutterte naturlig nok på landsbasis. Psykologi årsenhet gjennomføres i samarbeid med Universitetet i Oslo, og alle samlinger og eksamen arrangeres i Oslo. Det er derfor naturlig at hovedrekrutteringen finner sted i Østlandsområdet. Men samlingene er frivillige. Det muliggjør rekruttering fra et større geografisk område. Blant fjernstudentene totalt var det 17 registrert med utenlandsk adresse. Bare 4 av disse besvarte skjemaet. De ordinære studentene med midlertidig bosted i forbindelse med studiet ble bedt om å krysse av for fast bosted.

Rekruttering fra ulike landsdeler

Tabell 8. Bosted for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Landsdel	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Nord-Norge	10	7	3	1	13	3
Midt-Norge	11	8	5	2	16	4
Vestlandet	22	17	9	3	31	7
Østlandet	79	60	272	91	351	81
Sørlandet	6	5	8	3	14	3
Utland	4	3	2	1	6	1
Sum	132	100	300	99	432	102

$\chi^2 = 56.633$ df = 1 p < .001 *** (Kategoriene utenom Østlandet er slått sammen ved utregning av chi-square.)

Vi ser at fjernstudiet rekrutterer studenter fra hele landet og utlandet i mye større grad enn det ordinære studiet ved Universitetet i Oslo. Det er likevel grunn til å merke seg at også hovedtyngden av fjernstudentene kommer fra Østlandsområdet. Vi må regne med at dette i stor grad er et resultat at plassering av samlingene og at eksamener må avlegges i Oslo.

Befolkningstetthet

Tabell 9. Hjemsted og befolkningstetthet for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Hjemsted type	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
By	83	63	233	78	316	73
Tettsted	40	30	46	15	86	20
Spredtbygd	9	7	20	7	29	7
Sum	132	100	299	100	431	100

$\chi^2 = 13.044$ df = 2 p < .001 ***

Kategoriene for hjemstedets befolkningstetthet er hentet fra spørreskjemaet benyttet i den nasjonale undersøkelsen. Kategoriene gir et bilde av studentenes oppfatning av hjemstedstype, men er ikke et objektivt kriterium, som for eksempel kommunetype definert av Statistisk Sentralbyrå. Likevel får vi en god indikasjon på at fjernstudiet utjevner geografiske forskjeller og rekrutterer studenter i mye større grad utenfor byer enn det ordinære Psykologistudiet ved universitetet.

Utdanningsbakgrunn, tid siden tidligere studier/skolegang og andre utdanningserfaringer

Spørreskjemaet inneholdt spørsmål om utdanning før start på psykologstudiet, tidligere høyskole-/universitetsutdanning, tid siden tidligere studier/skolegang, erfaring med alternative utdanningsformer (f. eks. deltidsutdanning, desentralisert utdanning, fjernundervisning) og erfaring med bruk av IKT i forbindelse med studier/kurs.

Utdanningsbakgrunn

Tabell 10. Utdanning før Psykologstudiet for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Utdanning før psykologstudiet	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Realkompetanse	11	8	2	1	13	3
Videregående sk.	44	34	173	58	217	51
1-2 fag univ/høgsk	36	28	74	25	110	26
Fullf lavere grad	33	25	47	16	80	19
Fullf høyere grad	7	5	2	1	9	2
Sum	131	100	298	101	429	101

$$\chi^2 = 42.740 \quad df = 4 \quad p < .001^{***}$$

Fjernstudentene har som gruppe en mer variert omfang av utdanningsbakgrunn. 8 prosent av fjernstudentene er tatt opp på grunnlag av realkompetanse. Samtidig er det blant fjernstudentene mange som har omfattende høyere utdanning bak seg før de påbegynner Psykologstudiet. Hele 58 prosent av fjernstudentene oppgir å ha tidligere utdanning fra universitet/høgskole, mens tilsvarende tall for de ordinære studentene 41 prosent. Nesten 60 prosent av de ordinære studentene har ikke utdanning utover videregående skole (inkludert opptak på realkompetanse), mens tilsvarende for fjernstudentene er 42 prosent.

Tabell 11. Fullført exphil og/eller exfac.

Exphil/ exfac	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Ingen	78	60	6	2	84	20
Exphil*	23	18	182	62	205	48
Begge	30	23	107	36	137	32
Sum	131	101	295	100	426	100

$$\chi^2 = 193.917 \quad df = 2 \quad p < .001^{***}$$

*Kategorien inneholder 1 fjernstudent og 3 ordinære studenter som har fullført bare exfac, alle de øvrige som har én av eksamenene har fullført exphil.

60 prosent av fjernstudentene har fullført verken exphil eller exfac før de påbegynte studiet, mens praktisk talt alle de ordinære studentene har tatt enten exphil eller både exphil og exfac.

Vi spurte også de som oppga å ha høyere utdanning fra før, om hvor mange år de til sammen hadde studert ved universitet/høgskole. For fjernstudentene varierte svarene fra 1-8 år og for de ordinære studentene fra 1-9 år. Det var faktisk liten forskjell mellom gruppene som hadde høyere utdanning fra tidligere, hvor lenge de hadde studert på universitet eller høgskole.

Tid siden tidligere studier

Tabell 12. Tid siden tidligere studier for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Tid siden studier	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
0-1 år	51	40	204	69	255	60
2-5 år	42	33	57	19	99	23
6-10 år	23	18	23	8	46	11
11 år +	13	10	10	3	23	5
Sum	129	101	294	99	423	99

$$\chi^2 = 35.505 \quad df = 3 \quad p < .001^{***}$$

Nesten 70 prosent av de ordinære psykologistudentene kommer til studiet mer eller mindre direkte fra andre studier/skolegang, mens dette bare gjelder 40 prosent av fjernstudentene (1-2 år). 28 prosent av fjernstudentene har hatt et opphold fra tidligere utdanning på 6 år eller mer. Tilsvarende for de ordinære studentene er 11 prosent.

Tidligere erfaring med alternative studieformer

Tabell 13. Tidligere erfaring med alternative studieformer.

Erfaring	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Ingen	68	52	238	81	306	72
Noe	45	34	49	17	94	22
Mye	19	14	7	2	26	6
Sum	132	100	294	100	426	100

$$\chi^2 = 45.064 \quad df = 2 \quad p < .001^{***}$$

Tidligere erfaring med bruk av IKT i forbindelse med studier/kurs

Tabell 14. Tidligere erfaring med bruk av IKT i studier.

Erfaring	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Ingen	63	49	145	49	208	49
Noe	36	28	84	28	120	28
Mye	31	24	68	23	99	23
Sum	130	102	297	101	427	101

$$\chi^2 = 0.049 \quad df = 2 \quad p = .976$$

Mens det er store forskjeller mellom fjernstudentene og de ordinære studentene på nesten alle variabler vi har undersøkt så langt, er det nesten identisk fordeling av svarene på de to gruppene når det gjelder bruk av IKT i utdanning tidligere. Forklaringen er antagelig at de ordinære studentene har kort tid siden avsluttet videregående skole, og mange vil ha brukt IKT i både grunnskole og videregående skole, mens noen av fjernstudentene har brukt IKT i forbindelse med tidligere alternative studieformer.

Ett forhold som kan oppfattes som overraskende, er at det er liten forskjell mellom fjernstudenter som har valgt brevundervisning, og fjernstudenter som har valgt nettstudier, når det gjelder tidligere erfaring med IKT i studiesammenheng. 47 prosent av brevstudentene og 53 prosent av nettstudentene oppgir å ha "noe" eller "mye" erfaring med IKT i utdanning. Det er nøyaktig like stor andel av brevstudentene og nettstudentene som oppgir å ha "mye" erfaring med bruk av IKT i utdanning (23%).

Psykologi årsenhet som ledd i utdanningsplaner

Tabell 15. Utdanningsplaner for studenter ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Årsenheten som ledd i utdanningsplan	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Primært etter-/videreutdanning	35	28	17	6	52	13
Ledd i høyere utd. med flere fag	38	30	67	25	105	27
Kvalifisere for bachelor/master	17	13	24	9	41	10
Kvalifisere for profesjonsstudiet*	24	19	84	31	108	27
Annet	13	10	76	28	89	22
Sum	127	101	268	99	395	100

$$\chi^2 = 47.317 \quad df = 4 \quad p < .001^{***}$$

* Studentene ble bedt om å krysse for ett alternativ. De som har krysset for begge de siste alternativene er registrert som interessert i profesjonsstudiet.

De ordinære studentene som tar årsenheten er i større grad interessert i å kvalifisere seg for opptak på profesjonsstudiet i psykologi. For fjernstudentene er etter-/videreutdanning viktig for mange (28%). Det er også mange fjernstudenter som bygger kompetanse gjennom flere fag ved universitet/høgskole. Mange ordinære studenter har krysset av for "annet". Mange tar for eksempel bare ett av fagene som del av annen utdanning ved Universitetet i Oslo.

Noen forhold i nåværende studiesituasjon

Bruk av IKT i studiesituasjonen nå

Svarene på spørsmålet, "Bruker du IKT i forbindelse med ditt psykologistudium nå? er gitt i Tabell 16.

Tabell 16. Bruk av IKT i studiesituasjonen nå (skriveredskap, e-post, Internett etc.).

Bruk av IKT	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Nei	33	25	111	37	144	34
Noe	43	33	115	39	158	37
Mye	54	42	71	24	125	29
Sum	130	100	297	100	427	100

$$\chi^2 = 14.236 \quad df = 2 \quad p < .001^{***}$$

Svarene viser at fjernstudentene i større grad oppgir å bruke IKT i forbindelse med psykologstudiet sitt enn de ordinære studentene. Dette er naturlig, i og med at flertallet (74%) av fjernstudentene tar studiet som nettbasert fjernundervisning. På den annen side kan det, på samme måte som svarene om tidligere erfaring med IKT i utdanning, oppfattes som overraskende at forskjellen mellom brevstudentene og nettstudentene når det gjelder bruk av IKT, er svært liten og ikke signifikant. Også brevstudentene bruker IKT mer enn de ordinære studentene, selv om forskjellen heller ikke her er signifikant.

Tabell 17. Bruk av IKT i studiesituasjonen nå (skriveredskap, e-post, Internett etc.).

Sammenlikning av "brevstudenter" og "nettstudenter".

Bruk av IKT	Brevstudenter		Nettstudenter		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Nei	12	35	20	21	32	25
Noe	10	29	33	35	43	33
Mye	12	35	42	44	54	42
Sum	34	99	95	100	129	100

$$\chi^2 = 2.736 \quad df = 2 \quad p = .255$$

65 prosent av brevstudentene opplyser at de bruker IKT ”noe” (29%) eller ”mye” (35%). Tilsvarende tall for nettstudentene er ”noe” (35%) og ”mye” (44%). Det er ikke signifikante forskjeller mellom brevstudentene og nettstudentene når det gjelder bruk av IKT i studiene. Dette forhold bekrefter at når det gjelder mediebruk og teknologi, så er det forholdet mellom fjernundervisning og ordinære studieformer som representerer den store forskjellen. Fjernstudenter benytter mediene i forhold til eget behov og hva de oppfatter som hensiktsmessig. Valg av nettstudier eller mindre teknologitunge løsninger i fjernundervisning synes ikke å være et resultat av i hvilken grad studentene bruker eller har tilgang til den aktuelle teknologi. Dette bekrefter tidligere erfaring fra NKI (Rekkedal et al. 1998), der vi noe overraskende fant at studenter ved NKI som hadde valgt brevundervisning i stedet for nettbasert fjernundervisning faktisk både hadde erfaring med og tilgang til IKT og brukte IKT i studiene sine.

Tilgang til Internett

De aller fleste studentene, både fjernstudenter (85%) og ordinære studenter (80%) oppgir å ha tilgang til Internett hjemme. Blant nettstudentene er det 91 prosent som har tilgang til Internett hjemme, mens det blant brevstudentene er det 62 prosent som har tilgang hjemme. Mange har også tilgang til Internett på jobben (40% av fjernstudentene og 26% av de ordinære studentene). Mange (27% av fjernstudentene og 65% av de ordinære studentene) oppgir tilgang til Internett også andre steder. Det er kun 3 personer (brevstudenter) totalt i undersøkelsen som oppgir ikke å ha tilgang til Internett.

Timer brukt på studier

Fjernstudentene oppgir at de bruker fra 0 (studenter som reelt sett aldri har startet studiene eller som i praksis har avbrutt) til 45 timer til studier. Median, Md=10 timer. De ordinære studentene oppgir å bruke fra 3 til 60 timer i uken på studier, Md=20 timer. Det betyr at også en stor del at de ordinære studentene må anses å være deltidsstudenter, noe som for øvrig stemmer overens med deres opplysninger foran.

Tabell 18. Tid brukt på studiene per uke ved fjernstudiet og det ordinære studiet.

Tid brukt på studier	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
0-5 timer	35	30	7	2	42	10
6-10 timer	37	32	21	7	58	14
11-15 timer	15	13	37	12	52	13
Mer enn 15 timer	30	26	233	78	263	63
Sum	117	101	298	99	415	101

$$\chi^2 = 136.005 \quad df = 3 \quad p < .001 ***$$

Oppgitt tid brukt på studiene per uke er naturlig nok en variabel som skiller klart mellom studentgruppene. Selv om noen av de ordinære studentene også er deltidsstuderende, oppgir ¾ å bruke mer enn 15 timer per uke på studiene, mens dette gjelder bare for ¼ av fjernstudentene. Det er en liten, ikke signifikant tendens, i retning av at brevstudentene bruker mer tid på studiene enn nettstudentene. 44 prosent av brevstudentene bruker 11 timer eller mer på studiene per uke, mens tilsvarende for nettstudentene er 37 prosent.

Tid nok til studiene

Både fjernstudenter og ordinære studenter vil naturlig nok ha ulike mål om progresjon og studiefremgang og dermed også om hvor mye tid de regner med å avsette til studiene. Mange fjernstudenter opplever nok spesielt at arbeidsbelastningen kan bli større enn de hadde regnet med (se f. eks. Eide 2001, Grepperud et al. 2004). Tabell 19 gir en oversikt over studentenes egen vurdering av om de har hatt ”tid nok til studiene”.

Tabell 19. ”Har hatt tid nok til studiene”.

Tid nok til studiene	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Svært uenig	29	23	15	5	44	10
Uenig	31	24	71	24	102	24
Verken eller	6	5	23	8	29	7
Enig	42	33	103	34	145	34
Svært enig	21	16	87	29	108	25
Sum	129	101	299	100	428	100

$$\chi^2 = 33.932 \quad df = 4 \quad p < .001 ***$$

Det er ikke overraskende signifikant forskjell mellom studentgruppene når det gjelder deres egen vurdering av om de har hatt tid nok til studiene. ca. ¼ av fjernstudentene er ”svært uenig” i påstanden, mens få av de ordinære studentene svarer i denne kategorien. Men vi bør kanskje også merke oss at faktisk nesten halvparten av fjernstudentene sier seg ”enig” eller ”svært enig” i påstanden. 63 prosent av de ordinære studentene uttrykker enighet i påstanden om at de har hatt tid nok til studiene. Ut fra svarene kan vi altså anta at ca halvparten av fjernstudentene opplever tidsklemmen mellom studier og andre forpliktelser såpass sterkt at de føler at de ikke har hatt tid nok til studiene. I denne sammenheng bør det påpekes at fjernstudentene i psykologi ikke er typiske for fjernstudenter ved NKI, blant annet ved at hele 40 prosent oppgir at de ser på studiet som sin hovedbeskjeftigelse.

Fornøyd med studieinnsats

Tabell 20. ”Er fornøyd med egen studieinnsats”.

Fornøyd med egen studieinnsats	Fjernst.		Ordinære st.		Sum	
	n	%	n	%	n	%
Svært uenig	25	19	22	7	47	11
Uenig	27	21	70	23	97	23
Verken eller	14	11	41	14	55	13
Enig	41	32	121	41	162	38
Svært enig	23	18	45	15	68	16
Sum	130	101	299	100	429	101

$$\chi^2 = 14.862 \quad df = 4 \quad p = .005 **$$

De ordinære studentene er noe mer fornøyd med egen studieinnsats enn fjernstudentene. Forskjellen er ikke svært stor. 50 prosent av fjernstudentene og 56 prosent av de ordinære studentene sier seg ”enig” eller ”svært enig”. Det er faktisk en noe større del av fjernstudentene som sier seg ”helt enig” i påstanden.

I begge grupper er det naturlig nok en signifikant sammenheng mellom vurdering av om de har hatt tilstrekkelig tid til studier og om de er fornøyd med egen studieinnsats. Men det er grunn til å merke seg at de i begge grupper er personer som mener de har hatt tid nok til

studier og ikke er fornøyd med egen studieinnsats – og omvendt, personer som er fornøyd med egen studieinnsats på tross av at de ikke har hatt tid nok til studier.

Samarbeid med medstudenter

Fjernstudiet er i stor grad lagt opp som et individuelt fleksibelt studieløp, men det er også lagt til rette for muligheter for samarbeid, blant annet gjennom diskusjonforum på Nettskolen. Vi skal senere se at en del fjernstudenter etterlyser mer kontakt og samarbeid med medstudenter.

37 fjernstudenter (29% av 130 som besvarte spørsmålet) opplyser at de har deltatt i samarbeid med medstudenter, men halvparten av disse (18 studenter (14%)) meddeler at det bare har skjedd på samlingene ved Universitetet. Det er kun 7 (6%) som sier at de har deltatt i diskusjoner på forum på nettet, mens 10 (8%) sier at de har deltatt i kollokviegruppe med andre studenter. På dette området er de ordinære studentene i en helt annen situasjon. 221 (79 % av de som har besvart spørsmålet) blant de ordinære studentene opplyser at de har deltatt i samarbeid med andre studenter, mens 58 (21%) ikke har deltatt i noen form for samarbeid.

Deltakelse på ordinære forelesninger

Vi spurte fjernstudentene om de hadde deltatt i noen form for undervisning/forelesning beregnet på ordinære studenter. 20 fjernstudenter (16% av 129 som besvarte spørsmålet) bekrefter at de har deltatt på ordinære forelesninger eller undervisning.

Sammendrag og konklusjoner – likheter og forskjeller mellom fjernstudentene og de ordinære studentene

Både blant fjernstudentene og de ordinære studentene er det en stor overvekt av kvinner, henholdsvis 82 og 76 prosent. Kvinneandelen blant fjernstudentene er større blant respondentene i denne undersøkelsen enn blant fjernstudenter i Psykologi grunnfag i 1999.

Fjernstudentene er også eldre enn sine medstudenter ved Universitetet i Oslo, gjennomsnittsalder på 31 år mot 24 år blant de ordinære studentene. Gjennomsnittsalderen for fjernstudentene er gått vesentlig ned fra undersøkelsen i 1999, der den var 37 år.

Når det gjelder sivilstatus og omsorgsansvar, viser undersøkelsen at en større del av fjernstudentene er gift/samboende (60% mot 35% blant de ordinære studentene). Enda større er forskjellen når det gjelder omsorgsansvar. 49 prosent av fjernstudentene oppgir å ha ansvar for ett eller flere barn, mens dette gjelder bare for 11 prosent av de ordinære studentene.

Også når det gjelder andre forpliktelser, er det naturlig nok stor forskjell mellom studentgruppene. 40 prosent av fjernstudentene oppgir at studier er deres hovedbeskjeftigelse, mens 96 prosent av de ordinære studentene oppfatter studiet som sin hovedbeskjeftigelse. Tilsvarende oppgir 36 prosent av fjernstudentene å være i fulltidsarbeid, mens dette bare gjelder for 2 prosent av de ordinære studentene. 15 prosent av fjernstudentene oppgir å være fulltidsstudenter. Det er kanskje også grunn til å merke seg at det ikke er mer enn halvparten (50%) av de ordinære studentene som oppfatter seg som fulltidsstudenter. Hele 46 prosent av dem oppgir å ha deltidsarbeid.

Det er naturlig nok signifikante forskjeller mellom studentgruppene også når det gjelder antall år yrkeserfaring. Fjernstudentene har flere år i jobb bak seg, Md=5,2 år, mens tilsvarende for de ordinære studentene Md=2,9 år. Det er grunn til å merke seg at også mange av de ordinære studentene har mange års yrkeserfaring.

Fjernstudentene bor spredt over hele landet. Det betyr at studiet rekrutterer på landsbasis og at mange har lang vei til fysiske samlinger. Likevel er det mer enn 60 prosent som oppgir å bo på Østlandet. Tilsvarende for de ordinære studentene er over 90 prosent fra Østlandet (hvis de har svart korrekt etter instruksjonen at svaret ikke skal gjelde studieadresse). Svarene viser også at fjernstudiet i større grad rekrutterer studenter som oppgir ikke å bo i by (37% mot 22%).

Når det gjelder utdanningsbakgrunn, synes svarene også å støtte at intensjonen om at fjernundervisning skal gi muligheter for nye grupper i en viss grad blir innfridd. 8 prosent av fjernstudentene oppgir å ha blitt tatt inn på bakgrunn av realkompetanse (mot under 1% av de ordinære studentene). Ellers er det også slik at mange av fjernstudentene har flere år, og til dels omfattende, høyere utdanning fra tidligere. Hele 30 prosent oppgir at de har fullført lavere grad (25%) og høyere grad (5%), mens dette gjelder for 17 prosent av de ordinære studentene (16% lavere grad og 1% høyere grad). Dette forhold burde gi mange av fjernstudentene gode muligheter for å lykkes i studiet. På den annen side er det også mange av fjernstudentene som har svakere forutsetninger, for eksempel er det 60 prosent av fjernstudentene som verken har fullført exphil eller exfac, mens dette bare gjelder for 2 prosent av de ordinære studentene.

På bakgrunn av forskjeller nevnt foran er det naturlig at fjernstudentene i mye større grad enn de ordinære studentene har tidligere skolegang eller studier lenger bak seg i tid.

En større del av fjernstudentene oppgir å ha tidligere erfaring med alternative studieformer (48% mot bare 19% av de ordinære studentene). Men når det gjelder bruk av IKT i studier tidligere er det praktisk talt ikke forskjell mellom gruppene. Mest sannsynlig er dette et resultat av at mens mange fjernstudenter faktisk har benyttet IKT i ulike sammenhenger, har de gjennomsnittlig yngre ordinære studentene antagelig i større grad erfaring med bruk av IKT fra den ordinære skolen.

Når det gjelder psykologistudiet som ledd i studentenes planer, er det en større andel av fjernstudentene som ser på psykologistudiene som ledd i etter- og/eller videreutdanning. Men det er også grunn til å merke seg at et betydelig antall av fjernstudentene kan tenke seg en bachelor- eller mastergrad i psykologi (13%) eller å kvalifisere seg for profesjonsstudiet (19%).

En større andel av fjernstudentene enn de ordinære studentene oppgir å bruke IKT i forbindelse med sine psykologistudier. Forskjellen mellom brevstudentene og nettstudentene når det gjelder oppgitt bruk av IKT i studiet er liten og ikke signifikant. Brevstudentene oppgir også i større grad (ikke signifikant) enn de ordinære studentene å benytte IKT i forbindelse med sine psykologistudier. De aller fleste av både brevstudenter, nettstudenter og ordinære studenter ved Universitetet oppgir å ha tilgang til Internett.

De ordinære studentene oppgir naturlig nok at de i gjennomsnitt bruker atskillig mer tid på studier enn fjernstudentene. 74 prosent av fjernstudentene oppgir å bruke 15 timer eller mindre per uke på studier, mens dette bare gjelder for 21 prosent av de ordinære studentene. Det er også en større andel fjernstudenter som er ”svært uenig” i at de har hatt ”tid nok til studiene” (23% mot 5%) og en mindre andel som er ”svært enig” i påstanden (16% mot 29%).

Slik sett er det tydelig at selv om fjernstudentene har lavere ambisjoner om studieinnsats og regner seg som deltidsstudenter, opplever de i større grad tidsklemmen mellom fjernstudier og andre forpliktelser.

Det er også signifikant forskjell mellom studentgruppene når det gjelder spørsmålet om de er ”fornøyd med egen studieinnsats”. Det er likevel grunn til å merke seg at hele 50 prosent av fjernstudentene er ”enig” (32%) eller ”svært enig” (18%) i påstanden, mens tilsvarende tall for de ordinære studentene er 66 prosent og henholdsvis (41% og 15%).

De fleste fjernstudentene (71%) har ikke deltatt i noen form for samarbeid med medstudenter, heller ikke i form av diskusjoner på kursenes forum. På dette punktet er det stor forskjell mellom gruppene. 79 prosent av de ordinære studentene opplyser å ha deltatt i samarbeid med andre studenter. 16 prosent av fjernstudentene har deltatt på åpne ordinære forelesninger ved Universitetet.

Undersøkelsen gir ingen store overraskelser når det gjelder forskjeller mellom fjernstudentene og de ordinære studentene. Statistisk sett representerer de to svært ulike grupper. Undersøkelsen viser at fjernundervisningstilbudet er en mulighet for studenter som på grunn av sin sosiale situasjon og forpliktelser i forhold til familie, omsorgsforpliktelser og jobb ikke kan benytte seg av Universitetets ordinære tilbud. Fjernstudentene er i stor grad eldre, de er i arbeid, er gift/samboende og har ansvar for barn. De fleste ser på seg selv som deltidsstudenter som må tilpasse studiene til andre forpliktelser. Mange av dem har gode studieforutsetninger i kraft av tidligere utdanning og erfaring. Men det er også en stor gruppe med teoretisk kanskje svakere forutsetninger, som opptak på realkompetanse og ikke avlagte forberedende prøver.

Fjernstudentene

Status ved datainnsamlingen

I følge fjernstudentenes egen informasjon var status ved datainnsamlingen som gitt i tabell 21.

Tabell 21. Fjernstudentene – studiestatus ved datainnsamlingen.

Studiestatus	n	%
Fullført og bestått alt	12	9
Holder på med studiet	104	80
Har avbrutt studiet	14	11
Sum	130	100

De aller fleste av respondentene regner seg altså som aktive på studiet vårsemesteret 2005. Det er ikke overraskende at ikke flere har fullført. De fleste har ikke studert lenge nok til at en skulle vente at de skulle ha fullført og bestått eksamen i alle tre fagene.

Tabell 22 viser når respondentene påbegynte studiet.

Tabell 22. Fjernstudentene – startsemester.

Startsemester	n	%
Høst 2003	42	32
Vår 2004	21	16
Høst 2004	57	44
Vår 2005	10	8
Sum	130	100

Det er flere som starter i høstsemesterne enn i vårsemesterne. Studentene kan også starte når som helst i semesteret. Med normal studietakt som fjernundervisning med 50 prosent studiebelastning må studentene egentlig ha startet i begynnelsen av høstsemesteret 2003 for å kunne forventes å ha tatt alle tre eksamener ved utgangen av høstsemesteret 2004.

41 av respondentene (31%) har avlagt en eller flere eksamener. Det er faktisk relativt sett noen flere brevstudenter enn nettstudenter som har bestått en eller flere eksamener. Forskjellen er ikke signifikant, men vi bør kunne slå fast at **det ikke er forhold i våre data som tilsier at nettstudiet gir bedre resultater enn brevstudiet.**

Grunn til å velge fjernundervisning

Vi spurte fjernstudentene om grunnen til at de valgte fjernundervisning ved å krysse av på et antall mulige grunner, som også er benyttet ved tidligere undersøkelser ved NKI med svaralternativene fra ”svært viktig”, ”viktig” eller ”betydde ikke noe/passar ikke”. I tillegg ba vi studentene markere den grunnen som for aller viktigst når de bestemte seg for å ta Psykologi årsenhet som fjernundervisning.

Svarene på ulike grunner for å velge fjernundervisning er gitt i Tabell 23.

Tabell 23. Grunn til å velge fjernundervisning (prosent).

Grunn til å velge Fjernundervisning	Svært viktig	Viktig	Betydde ikke noe/passar ikke	N
Søkte opptak på universitet/høgskole i annet fag uten å komme inn	10	7	83	124
Søkte opptak på universitet/høgskole i Psykologi uten å komme inn	11	6	82	125
Kunne starte akkurat når det passet meg	55	29	16	127
Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo	63	25	13	128
Kan ikke studere full tid på grunn av jobben	44	10	46	126
Kan ikke studere full tid på grunn av omsorg/ansvar for barn	33	8	59	126
Foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning	10	20	71	126
Det er økonomisk mer fordelaktig for meg	9	11	80	126
Geografiske forhold/slipper å flytte	37	19	44	126
Sykdom/funksjonshemming som vanskeliggjør ordinær utdanning	6	2	91	125

Tabell 24. Viktigste grunn til å velge fjernundervisning.

Grunn til å velge Fjernundervisning	n	%
Søkte opptak på universitet/høgskole i annet fag uten å komme inn	3	4
Søkte opptak på universitet/høgskole i Psykologi uten å komme inn	5	7
Kunne starte akkurat når det passet meg	3	4
Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo	15	20
Kan ikke studere full tid på grunn av jobben	18	24
Kan ikke studere full tid på grunn av omsorg/ansvar for barn	8	11
Foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning	1	1
Det er økonomisk mer fordelaktig for meg	-	-
Geografiske forhold/slipper å flytte	21	28
Sykdom/funksjonshemming som vanskeliggjør ordinær utdanning	1	1
Sum	75	100

Hvis en ser på avkryssingene på grunn til å velge fjernundervisning, ser vi at mange av de oppgitte grunnene er viktige eller svært viktig for mange. "Kan gjennomføre i mitt eget tempo" er den grunnen som er krysset av som "svært viktig/viktig" av flest, totalt 87 prosent. Det å "kunne starte akkurat når det passet meg" er også krysset som viktig for mange, hele 83 prosent. "Kan ikke studere full tid på grunn av jobben" eller "på grunn av omsorg/ansvar for barn" er også viktig for mange. Det er også grunn til å merke seg at "geografiske forhold/slipper å flytte" er avkrysset som "viktig" av mange.

Alle grunnene til å velge fjernundervisning som er gitt i spørreskjemaet regnes som "svært viktig/viktig" av et visst antall respondenter. Det kan oppfattes som overraskende at så få oppfatter "kunne starte akkurat når det passet meg" som den viktigste grunnen for valg av fjernundervisning

Det er bare 75 (57% av alle respondentene) som har besvart spørsmålet om hva som anses som aller viktigst grunn til å velge fjernundervisning. Det er grunn til å merke seg at i denne undersøkelsen er det faktisk "geografiske forhold/slipper å flytte" som er oftest nevnt som "viktigste grunn til å velge fjernundervisning", mens "kan ikke studere full tid på grunn av jobben" kommer nest høyest og "kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo" kommer som nummer tre av viktigste grunner til valg av fjernundervisning. Selv om mange krysser av for "foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning" som viktig, er det bare en som krysser av for dette som viktigste grunnen for valget.

Vurdering av studiet

I flere av våre evalueringsundersøkelser har vi vurdert ulike aspekter av studiet på en 5-punkts Likert-skala. I og med at vi har benyttet til dels samme skalaer på ulike evalueringsundersøkelser, er det en viss mulighet for sammenlikning av studenttilfredshet fra de forskjellige evalueringene.

Totalvurdering av studiet

Helt til slutt i spørreskjemaet til fjernstudentene i Psykologi stilte vi spørsmålet: ”*Hvordan vil du vurdere dine erfaringer med Psykologistudiet ved NKI totalt?*” med alternativene Svært fornøyd (5) – Fornøyd (4) – Usikker (3) – Misfornøyd (2) – Svært misfornøyd (1), det vil si skalamiddelverdi = 3. Resultatet er presentert i tabell 25. $M=3.9$.

Tabell 25. Erfaringer med Psykologistudiet totalt sett.

Totalvurdering av studiet	n	%
Svært fornøyd	27	22
Fornøyd	72	58
Usikker	19	15
Misfornøyd	4	3
Svært misfornøyd	3	2
Sum	125	100

Totalt sett er oppgir de aller fleste at de er ”fornøyd” eller ”svært fornøyd” med Psykologistudiet. Vi er kjent med at det har vært noen problemer med studiet i forbindelse med at det ble utviklet samtidig som en tok opp studenter. Blant annet ble det forsinkelser ved utvikling av studiematerialet i PSY1010 Forskningsmetoder, der studieveiledningen ikke var ferdig da vårsemesteret startet 2004. Studentene fikk tilsendt studieveiledningene i deler etter hvert som studieenheter ble ferdige. Dette ble kompensert ved at alle som hadde meldt seg opp til eksamen i faget våren 2004, fikk refundert hele studieavgiften. Sammenlignet med svarene ved evaluering av Arbeidslederskolen, der hele 91 prosent av respondentene svarte ”fornøyd” eller ”svært fornøyd” og med gjennomsnitt $M=4.2$ er svarene fra Psykologistudentene noe mindre positiv. Som vi skal se nedenfor, synes grunnen til noe mindre positiv oppfatning å være problematikk knyttet til regler, bestemmelser og rutiner ved Universitetet i Oslo. Følgende forhold synes å virke negativt:

1. Oppmelding til eksamen virker for studentene unødig komplisert ved at de i forbindelse med eksamen må gjennom en rekke ulike registreringer og påmeldinger med ulike prosedyrer og frister. For å kunne gå opp til eksamen, må studenten være ”immatrikulert”, må ha registrert ”studierett” ha betalt semesteravgift, være semesterregistrert og melde seg til eksamen. Fra våren 2005 kan alle registreringene gjøres på nettet.
2. Informasjon om tidspunkt for samlingene oppfattes av studentene å komme noe sent.
3. Mange studenter er misfornøyd med at eksamen må avlegges fysisk ved Universitetet i Oslo. Dette gjelder både utenlandsboende, studenter med omsorgsforpliktelser som bor langt fra Oslo og studenter som har fysiske funksjonshemninger eller sykdom som gjør reising vanskelig.

Studiestøtte

Studiestøtte er vurdert på en rekke skalaer med kategoriene: Svært dårlig – Dårlig – Middels – Bra – Svært bra. I Tabell 26 på neste side gir vi en oversikt over svarene på samtlige av disse variablene. Vi oppgir også middelveien, M , der 3.0 er skalamiddelverdi, mens verdier over 3.0 gir en overvekt på den positive siden av skalaen, og verdier under 3.0 gir negativ verdi. Vi har også lagt inn en kolonne med middelveien for de samme aspektene fra vår siste større evaluering, evalueringen av Arbeidslederskolen 2004 (Moe et al. 2004).

Likevel er det vanskelig å avgjøre hvilket gjennomsnitt som skal representere en tilfredsstillende vurdering av kvalitet sett fra deltakernes side. I tabellen har vi, som nevnt, sammenliknet vurderingene med tilsvarende vurdering foretatt av studenter ved NKI Fjernundervisnings Arbeidslederskolen (Moe et al. 2004). De gjennomsnittlige vurderinger ved de to svært ulike studiene er svært like. Av de sammenliknbare aspektene er 8 vurdert noe høyere av psykologistudentene, mens 8 aspekter er vurdert noe lavere. De fleste vurderingene ligger rundt $M=4.0$. Intuitivt er det naturlig å konkludere at dette er relativt bra og skulle indikere at **fjernstudentene i psykologi er relativt godt fornøyd med sine opplevelser og sitt støttesystem i studiet.**

Tabell 26. Vurdering av ulike støtteaspekter i studiet (prosent).

	Svært dårlig	Dårlig	Middels	Bra	Svært bra	N	M	M Arbeidsleder-skolen
Informasjon om studiet før start	1	3	27	56	13	128	3.7	3.6
Informasjon i forbindelse med valg av studiemodell/brev/Internett/Kombinert	0	6	22	58	14	125	3.8	3.6
Informasjon om betalingsforhold/lån/stipend	3	2	23	56	16	128	3.8	3.6
Innføring i studieteknikk for fjernundervisning/nettundervisning	6	18	41	29	6	125	3.1	3.6
Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold	4	14	30	38	14	128	3.4	3.3
Forhold knyttet til utsending av studiemateriell	1	6	20	48	26	128	3.9	4.1
Generell støtte og oppfølging fra NKI	2	9	24	43	22	126	3.7	3.8
Muligheten til å kontakte NKI på telefon, mail etc.	0	2	14	48	36	126	4.2	4.1
Informasjon om prøver og eksamen	3	5	23	47	23	127	3.8	3.9
Mulighet til å kontakte lærere på telefon, mail etc.	3	4	20	48	25	116	3.9	4.1
Kvalitet på kommentarer og tilbakemelding fra lærere	4	7	17	33	39	116	3.9	4.0
Tid for returnering av besvarelser fra lærer	4	2	19	32	43	109	4.1	4.0
Informasjon om samlinger	1	5	22	49	24	127	3.9	
Forelesningssamlingen	1	6	31	39	23	83	3.8	
Oppgaveseminar	2	5	29	48	16	62	3.7	
Tekniske løsninger på nettskolen	1	6	30	53	10	83	3.6	3.7
Teknisk support i forbindelse med nettbasert undervisning	2	12	31	52	3	58	3.4	3.6
Klassens forum på Nettskolen	7	12	34	37	11	85	3.3	2.7
Video introduksjon	8	9	35	44	4	106	3.3	
Videoillustrasjoner	6	5	35	47	8	104	3.5	
PSY 1000 Gen. psyk. Studieveiledning	1	2	24	55	18	114	3.9	
PSY 1000 Gen. psyk. Kommentarhefte	1	4	25	50	19	114	3.7	
PSY 1000 Psyk. historie Kommentarhefte	2	6	27	49	16	104	3.7	
PSY 1010 Forskn. metoder Studieveiledning	7	7	27	33	27	45	3.7	
PSY 1010 Forskn. metoder Kommentarhefte	7	9	20	33	31	45	3.7	
PSY 1100 Sosialpsykologi Studieveiledning	0	2	38	40	21	53	3.8	
PSY 1100 Sosialpsykologi Kommentarhefte	0	4	31	42	24	55	3.9	

Skalamiddel=3.0

Forhold som kommer relativt svakt ut:

Informasjon om studieteknikk for fjernundervisning/nettundervisning

Kommentar: NKI fjernundervisning gir tilbud om et relativt omfattende kurs i studieteknikk for alle studier under høyskole-/universitetsnivå. Psykologistudentene får tips om studieteknikk integrert i studieveiledningene, men det gis ikke spesiell innføring i studieteknikk. Nettstudentene har tilgang til en kortfattet veiledning om hvordan de skal studere ved NKI Nettskolen. Når denne rapporten skrives er NKI i ferd med å revidere sitt kurs i studieteknikk som vil komme på nettet høsten 2005. Dette bør være et tilbud til psykologistudentene ut fra signalet i denne undersøkelsen.

Videoene – Videointroduksjon og videoillustrasjoner (til Generell psykologi)

Kommentar: Videointroduksjonen gjennomgikk en mindre revisjon i forbindelse med nyutvikling av årsenheten, mens videoillustrasjonene er beholdt. Vi kan slå fast at videomaterialet i studiet, som delvis består av en generell introduksjon til studiet og dels av illustrasjoner av psykologiske forhold og fenomener ikke blir spesielt høyt vurdert. De er noen år gamle, og **det bør vurderes om videoene fortsatt skal beholdes, eventuelt om det bør lages nye.** Videoene er til nå distribuert på kassetter. Som resultat av den teknologiske utviklingen benyttet vi denne undersøkelsen til å spørre studentene om de foretrekker kassetter eller DVD. **Hele 91 prosent av fjernstudentene oppga at de foretrakk DVD fremfor VHS kassett. Lenger under målgruppens ønske skal det godt gjøres å komme. I den grad videomaterialet skal beholdes må det distribueres på DVD.** En student skriver: *”Kunne ikke benytte meg av VHS-materialet jeg fikk, da ingen jeg kjenner har videomaskin, bare DVD.”*

Klassens forum på nettskolen

Kommentar: NKI har lagt stor vekt på i tilrettelegge for individuelle behov gjennom maksimal fleksibilitet, blant annet fri oppstart og progresjon og stor vekt på tilrettelegging for individuelt studiearbeid med individuell oppgaveløsning. Denne modellen er ikke ideell for samtidig å få til god og læringsfremmende gruppekommunikasjon på nettet. Likevel har NKI en stor utfordring i å finne løsninger som balanserer behov for individuell frihet med samarbeid og kommunikasjon med medstudenter for de som ønsker det. Morten Flate Paulsen (2004) har beskrevet problematikken med begrepet ”cooperative feedom”. (Se også Paulsen (2003).) I denne forbindelse arbeider NKI for tiden med et omfattende systemutviklingsprosjekt *CLIP – Cooperative Learner Information Profile* som er støttet av UFD gjennom VOX. Her søker vi å utvikle løsninger som skal stimulere samarbeid innen den fleksible nettundervisningsmodellen.

Psykologstudentenes vurdering av nettbaserte pedagogiske tjenester

Parallelt med og integrert med denne undersøkelsen gjennomførte systemutvikler, Truls Fagerberg, ved NKI Fjernundervisning en egen kvalitativ undersøkelse basert på telefonintervju blant aktive psykologistudenter om deres vurdering av de nettbaserte tjenestene ved studiet (Fagerberg 2005). Som ledd i evalueringen av Psykologi årsenhet som fjernundervisning ønsket Fagerberg å undersøke ”om de pedagogiske tjenestene på Internett i studiet Psykologi årsenhet er gode nok og om studiet i sin nåværende form dekker studentenes behov for planlegging og gjennomføring basert på studentenes egen strategi for læring” (Fagerberg, Ibid. s. 3). Problemstillingen lød slik:

”Hvordan oppfatter nettstudentene NKI Fjernundervisnings pedagogiske tjenester på Internett, og er disse tjenestene godt nok tilpasset brukerens behov for planlegging og gjennomføring av egen læringsstrategi i en pedagogisk modell med fri oppstart og fri progresjon.”

I dette lå også spørsmål om forhold som påvirker studentenes studiearbeid og hvordan de har lagt opp studiene i forhold til familie og arbeidssituasjon. 15 studenter ble intervjuet. Mest sannsynlig er de fleste av disse også representert blant de 132 respondentene i denne undersøkelsen.

Studentene i Fagerbergs undersøkelse ”er ganske samstemte og gir generelt positive tilbakemeldinger på systemene. De fungerer teknisk sett stort sett slik de burde, men de nettbaserte tjenestene blir forskjellig verdsatt og brukt ulikt.

Kursets diskusjonsforum, og kontaktlisten som viser deltagere på kurset, er i liten grad brukt og studentene sier de ikke har særlig behov for disse tjenestene. De må i tilfelle forbedres med økt funksjonalitet. Desto viktigere oppgir de systemer for planlegging og oppfølging å være. Det er tydelig at denne gruppen studenter føler et klart behov for å kunne planlegge sin egen studieprogresjon selv om de har valgt en svært fleksibel studiemetode. Respondentene er også veldig positive til å bli fulgt opp av NKI og ser det som en service som både virker motiverende og strukturerende i arbeidet. Behovet og nytteverdien ser derfor helt klart ut til å være knyttet til systemer for oppfølging og planlegging. Det er tydelig mindre behov for systemer for samarbeid og sosial interaksjon.

Studentene har en klar positiv oppfatning av NKI og studietilbudet sett under ett, og de er spesielt fornøyd med lærers arbeid. Lærer gir raske og gode tilbakemeldinger, og dette oppfattes som veldig viktig for motivasjon og gjennomføringstakt. ...

... Analysen viser at majoriteten av de spurte er godt fornøyd med de tjenestene de har tilgang til, men at det er tydelige forskjeller på hvilke tjenester som anses som viktige. Det er likevel noen av tjenestene som har rom for forbedringer. Studentene er også i stor grad fornøyd med informasjon og veiledning gitt av NKI, men noen påpekte at informasjonsflyten i forhold til samarbeidet med NKI og Universitetet i Oslo kunne vært bedre. Studentene er også stort sett godt fornøyd med studiematerialet, men også her var det noen elementer som kunne forbedres.

Systemer og tjenester for planlegging og oppfølging anses som viktigere enn tjenester for samarbeid og sosial interaksjon. Studentene oppgir at de ikke har hatt noen særlige problemer med å integrere studiene med sosiale forpliktelser (sosial integrasjon) som familie, arbeid og venner, og at de heller ikke så på dette som noe tema. De var tydelig langt mer opptatt av forhold rundt studiemateriell, lærerkrefter og de forutsetninger som er knyttet til fag og studieadministrative forhold (akademisk integrasjon). Det er disse forholdene studentene oppgir som viktigst å ha størst betydning for gjennomføringen av egen læringsstrategi i NKIs pedagogiske modell med fri oppstart og fri progresjon.” (Fagerberg 2005, s. 4.)

Fagerbergs konklusjoner stemmer i stor grad med synspunkter som er fremkommet i vår undersøkelse. Det er litt overraskende at Fagerberg konkluderer med at studentene ikke har opplevd problemer med å integrere studiene med sosiale forpliktelser. Mest sannsynlig er dette et resultat at Fagerberg ikke på noen måte foretok et tilfeldig utvalg. Han valgte spesielt studenter som hadde vært aktive og brukt nett-tjenestene for å best mulig informasjon om oppfatningen av disse tjenestene. Metoden kan gi god og valid informasjon om nett-tjenestene, men egner seg ikke for å generalisere informasjon om studentene til studentgruppen for øvrig. Respondentene er, pga. utvalgsmetoden, sannsynligvis nettopp de studentene som har lyktes i å integrere fjernstudiet med andre forpliktelser.

Svar på åpne spørsmål på slutten av spørreskjemaet

Alle svarene er gjengitt i sin helhet i Appendiks 3. 102 av de 132 respondentene har svart på minst ett av de åpne svaralternativene. De åpne svarmulighetene gjaldt følgende områder:

Hva er du mest fornøyd med som student ved NKI?

Hva er du minst fornøyd med som student ved NKI?

Er det noe du har savnet spesielt som student ved NKI?

Andre kommentarer

Under ”Andre kommentarer” har vi også tatt med eventuelle kommentarer som var skrevet andre steder i spørreskjemaet dersom de ikke var gjentatt her.

Det er grunn til å merke seg at en student som har svart på spørsmålene om ”hva studenten er mest eller minst fornøyd med”, ikke behøver å være spesielt fornøyd eller misfornøyd med noen forhold, men svarene antyder hvilke forhold som relativt sett kommer godt og dårlig ut. Mange gjentar tilnærmet samme kommentar flere steder, for eksempel som hva studenten har savnet og hva studenten er minst fornøyd med.

Som tendens mot en hovedsakelig positiv totalvurdering kan vi også legge merke til at det er 81 respondenter som har gitt en svar på spørsmålet om ”hva de er **mest** fornøyd med” (+ 2 som svarer negativt på spørsmålet) mens det bare er 52 som gir svar på ”hva de er **minst** fornøyd med” (+ 6 som svarer at det ikke er noe de er lite fornøyd med).

Totalt er det 36 som svarer på spørsmålet om det er ”noe de har savnet spesielt som student ved NKI” (+ 11 som svarer ”nei” eller at de er fornøyd eller ikke har savnet noe spesielt).

Mest fornøyd med som student ved NKI

Høyfrekvente svar gjelder forhold som har **med fleksibilitet og muligheten til å studere ved siden av jobb og familieliv**. Noen typiske eksempler:

- *Kan studere i mitt eget tempo, kan kombineres med arbeid og hjemmeforhold.*
- *Fleksibiliteten og seriøsiteten.*

- At jeg kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo.
- Det er lett å kombinere studiet med jobb og familieliv.
- Kan studere når det passer. Man må ikke sende oppgaver hvis tiden blir knapp.
- Det gir meg muligheten til å følge et studieopplegg, svare på oppgaver og få tilbakemeldinger selv om jeg har en jobb som utelukker muligheten for faste oppmøter og faste tider.

Noen kopler fleksibiliteten med andre positive forhold:

- *Fleksibiliteten ved å kunne kople arbeid, studier, hobbyer, reiser osv slik jeg vil. Gode lærebøker. Og ingen tidspress på å bli ferdig.*
- *Kan studere når jeg vil/kan. Bra tilbakemelding fra lærer, mye gode og konstruktive kommentarer. Studieveileder som virkelig "passer" på og er tilgjengelig + at både lærer og studieveileder er flinke til å si fra dersom de skal være borte!!!! Ingen følelse av å være "fjern"-student – med andre ord.*
- *Fleksible tider mht lesing, samt å få alt studiematerialet tilsendt i posten.*

Kommentar: Psykologistudentene bekrefter inntrykk fra andre evalueringsundersøkelser ved NKI. Fjernstudiets fleksibilitet og muligheten til å studere ved siden av jobb og andre forpliktelser er sentralt for mange.

Noen respondenter legger særlig vekt på **geografiske forhold**:

- *Å kunne studere hvor som helst, jeg bodde 1 år på Gran Canaria da jeg startet studiet, mye god informasjon og god oppfølging.*
- *Muligheten til å kunne studere hjemme.*

Kommentar: Fjernundervisning gir også mulighet til å studere uavhengig av sted. Dette er viktig for noen, men statistisk mindre viktig enn fleksibiliteten nevnt ovenfor. Det er grunn til å merke seg at et antall psykologistudenter også bor i utlandet.

Videre er det svært mange som legger vekt på **effektiv og positiv støtte, oppfølging og veiledning fra NKI, studieadministrasjonen, og spesielt sin studieveileder**:

- *Er fornøyd med tilbakemelding fra studieveileder, får både e-mail og brev fra NKI om viktige ting som f. eks. eksamensdato og oppmelding til eksamen – er generelt fornøyd.*
- *God service når jeg tar kontakt: Får raskt svar, kan kommunisere via e-post og hyggelig studieveileder hos NKI.*
- *Rask tilbakemelding fra ansvarlig fra NKI vedrørende praktiske spørsmål.*
- *God oppfølging, god og utfyllende tilbakemelding, imøtekommende og hjelpsom ved praktiske spørsmål.*
- *Veldig godt fornøyd med administrativ oppfølging, spesielt NN gjør en veldig god oppfølgingsjobb.*
- *Rask og god tilbakemelding på alt av spørsmål, det være seg faglig eller praktisk, god oppfølging og informasjon, veldig fornøyd med akkurat dette.*
- *Lett å få tak i NKI, fikk fort svar på mail, hyggelige ansatte ved spørsmål på telefon.*

Kommentar: Betydningen av støtte og oppfølging fra fjernundervisningsinstitusjonen er helt sentral for mange studenter for at de skal lykkes. Dette bekreftes i de fleste studier på feltet.

Mange nevner også **læreren og tilbakemelding fra lærer** (eventuelt både lærer og studieveileder) som det forhold de er mest fornøyd med, :

- Læreren og studieveilederen min. Jeg har alltid fått svar på spørsmål og lignende på kort tid og begge har alltid vært svært hyggelige og imøtekommende.
- At det er enkelt å kontakte veileder i faget. Hun gir alltid kjappe og utfyllende tilbakemeldinger. Det er også bra at vi har såpass mange oppgaver som skal leveres. Det blir enklere å jobbe med faget.
- Tilbakemeldingene på innsendingsoppgavene, faglig og motiverende generelt sett. flott!!
- Det må være å få tilbakemeldingene fra lærere på innsendingsoppgavene.
- LÆREREN, Veldig raske og positive tilbakemeldinger. NKI-administrasjonen – raske tilbakemeldinger.

Kommentar: Lærerkvalitet er viktig for opplevelse av totalkvaliteten i fjernundervisning. Både det forhold at det er flere lærere i studiet, to studieformer (nett- og brevundervisning), og at ulike studenter kan oppleve samme lærerarbeid forskjellig fører til at noen studenter også nevner lærer som det de er minst fornøyd med (se nedenfor).

Flere nevner også **studiemateriellet**:

- Bra studiemateriell
- Kommentarheftene, studieenhetene, studieveiledningen, målene.
- Kommentarheftene.
- Faglig: lærte mye engelsk fordi pensum er på engelsk – Administrativt: God oppfølging og positive mennesker.
- Innsendingsoppgavene. De var lærerike og gjorde det enklere å arbeide med stoffet.

Mange nevner flere forhold som de er ”mest fornøyd med” eller at de generelt er fornøyd:

- Vanskelig å si – alt teller like mye.
- Er fornøyd med alt, materiell, lærere, de ansatte ved NKI, forelesninger og skriveseminar, god tilgjengelighet til NKI og lærer, osv.
- Kommentarheftene, mulighet for tilbakemelding, mulighet for å delta på ordinære UiO-samlinger ved behov.
- Å kunne jobbe når det passer meg, tilbakemelding fra læreren, ikke avhengig av andre studenter, gruppearbeid, å kunne lese hjemme.
- Synes studieveiledningsheftet er svært bra og enkelt å følge i forhold til det å måtte jobbe selvstendig! Er også fornøyd med den korte tiden NKI bruker på tilbakemelding på spørsmålene mine, kjempefornøyd med det! Synes også læreren min er kjempeflink til å gi motiverende og hyggelige tilbakemeldinger på oppgavene! Men som sagt med tanke på eksamen hadde det vært en fordel å vite hvordan en lå an karaktermessig også.
- God oppfølging fra studieveileder, godt studiemateriell, veldig bra med betalingsordninger.
- At jeg kan kontakte lærere for spørsmål når det skulle passe meg. At jeg har mulighet for å dele erfaringer med andre studenter som bor langt unna. At jeg kan kjøre i mitt eget tempo.
- Oppgavene, eget tempo og tilbakemelding fra NKI, etterspørsel på innsendinger (ved passivitet).
- God litteratur (Passer & Smith: Frontiers and applications). Lett å sende inn oppgaver og relativt raske tilbakemeldinger. Gode innsendingsoppgaver.
- Muligheten til å sende inn oppgaver, muligheten til å gjennomføre utdanningen uten å være tilknyttet Universitetet.
- Innhold og bredde i studiet, tilbakemelding fra lærer, fleksibelt opplegg – selvstyring.

Minst fornøyd med som student ved NKI

Muligens skal vi tolke det som et positivt signal på opplevelse av kvalitet av mindre enn halvparten av respondentene faktisk svarer på spørsmålet. For det andre er det et antall som benytter spørsmålet til å svare at de rett og slett er fornøyd:

- *Er vel ikke noe jeg ikke er fornøyd med.*
- *Jeg er fornøyd, jeg!*
- *Ikke noe spesielt.*
- *Ikke noe sånn spesielt – er fornøyd med det meste.*
- *Kommer ikke på noe jeg er misfornøyd med 😊*

Misnøye med lærer og lærerarbeid blir nevnt av flere. I de fleste av våre evalueringsundersøkelser ved NKI viser det seg at læreren og lærers arbeid er ett kritisk forhold når det gjelder opplevelse av kvalitet. Som her, både i de åpne svar, og vurderingen på Likert-skalaene i Tabell 24 kommer kvalitet på lærernes kommentarer og tilbakemelding og responstid stort sett svært godt ut. Likevel er det **noen studenter som er misfornøyd med lærers arbeid og responstid:**

- *Veldig dårlig tilbakemelding fra lærer, synes alle burde sende inn 1 oppgave som en prøveeksamen og få veiledning.*
- **LÆRER.**
- *Dårlig læreroppfølgning, lite informative tilbakemeldinger på oppgaver, dårlig veiledning. For lite generell informasjon.*
- *Tilbakemelding fra lærer er litt vel knapp. Burde vært mer utfyllende og eksamensrettet.*
- *Kontakt med lærer, opplysning om lån & stipend, forelesningene, fullstendige opplysninger om alle kostnader. Dumt at en ikke får vitnemål fra UiO når en avlegger samme eksamen som opptagne studenter.*

Det er relativt mange av respondentene som nevner forhold rundt **sammenhengen mellom oppgaver i studiet og oppgaver til eksamen og hva som forventes ved eksamen:**

- *Lite informasjon om hvordan eksamensoppgavene skal skrives og hva vi kan se på som viktig i pensum (jeg har ikke vært innlogget siden sommeren 2004, så jeg vet ikke om dette er forbedret siden da).*
- *Det er litt vanskelig å få tak på hva man bør kunne og hva som ikke er så nøye. Derfor synes jeg forelesningene er viktige å få i tillegg samt at en del ting i pensum blir forklart grundig, en del ting jeg kan være noe usikker på etter oppgavene. Tilbakemeldingene blir for mye stikkord.*
- *Lite informasjon om hvordan eksamensoppgavene skal skrives og hva vi kan se på som viktig i pensum (jeg har ikke vært innlogget siden sommeren 2004, så jeg vet ikke om dette er forbedret siden da).*
- *Kunne kanskje ønske at de oppgavene som man får til eksamen i psykologi kunne gjennomgå også på kurset, vet dette skjer på oppgaveseminaret, men fikk ikke deltatt der.*
- *At spørsmålene vi skal svare på ikke er de samme som de UiO trekker ut til eksamen. At forelesningene blir for generelle som et forsøk på å gjøre det relevant for alle, dvs. de som tar generell psyk., sos. psyk. og forskningsmetode, så blir det i stedet for generelt for alle.*
- *Kunnskaper om studieteknikk og om pensum. Også litt mer spesifikt om hva som kreves til eksamen.*
- *Altfor dårlig informasjon om eksamensoppgaver og hvordan løse disse, også for dårlig hjelp rundt det praktiske rundt eksamenspåmelding og lignende.*

Kommentar: Svarene synes å peke på at det er en utfordring å finne løsninger som gjør fjernstudentene bedre i stand til å forberede seg til eksamen. Det kan gjelde

innsendingsoppgaver gjennom studiet som tilsvarer eksamensoppgaver, avsluttende innsending i kurs som er identisk med mulige eksamensoppgaver og eventuelle løsninger der studentene kan få evaluert en faktisk prøveeksamen.

Noen nevner forhold rundt **informasjon om eksamenspåmelding:**

- *At det ble litt kluss med eksamensoppmelding til Universitetet, men ikke noe stort problem.*
- *Kaos rundt eksamen – informasjon, oppmelding, info om oppmøte etc. – møtte opp ett sted, skulle vært et annet sted.*

Kommentar: NKI må sammen med Psykologisk institutt finne løsninger som gjør eksamenspåmelding minst mulig problematisk for studentene. Løsningene er blitt bedre, blant annet ved at studentene nå kan foreta alle registreringer på nettet (bortsett fra ”immatrikulering” som krever innsending av dokumentasjon).

Mens mange nevner **studiemateriell, kommentarhefter og oppgaver** som det de er mest fornøyd med, er det også enkelte som nevner disse forhold som det de er minst fornøyd med:

- *Kommentarheftene kunne vært fyldigere (klager over engelske lærebøker).*
- *Kommentarheftene. Forventet at de skulle være mer nyttige. Burde etter min mening være mer som er utfyllende. ”Power-point”-presentasjon á la forelesningene.*
- *Boka ”psykologiens historie av Per Saugstad. Svært ”tung” å lese. Lite pedagogisk og kjedelig lagt opp. Vanskelig å lære seg stoffet. Jeg måtte rett og slett gi opp. Dårlige illustrasjoner og ingen fornoter. Dårlige tilbakemeldinger på innsendingsoppgavene. Vill gjerne hatt mer utfyllende svar. Hva er bra? Hva er dårlig? Ville det blitt A, B, c eller D til eksamen?*
- *Oppfølging og kommentarheftet til forskningsmetoder PSY1010.*
- *Kommentarheftene har jeg ikke funnet verdifulle i det hele tatt.*
- *At en må bruke engelsk bok som det tar veldig tid med å oversette, istedenfor å bruke tid på annen lesing.*

Kommentar: Fjernstudentene må i likhet med ordinære studenter finne seg i at lærebøkene er på engelsk. Historieboken er byttet ut med ny lærebok. Noen av respondentene opplevde at studieveiledningen i Forskningsmetoder 1 ble utviklet parallelt med studiet, og at den var forsinket. Dette forhold er nå antagelig tilfredsstillende.

Flere nevner **videomaterialet** som lite tilfredsstillende:

- *Videoeksemplene, for høyt tempo på forelesningene på UiO, det bør være flere forelesninger og temadager på UiO.*
- *Ikke oppdaterte videoer.*
- *Videoene – videomaterialet vør droppes eller erstattes av nytt!! Selv om man kan argumentere for forskere på materialet fremdeles har relevans, har vi ikke behov for å holde liv i disse til dels grusomme eksperimentene. Det finnes bedre måter enn dette!!*

Kommentar: Videomaterialet ble utviklet for en del år tilbake og er bare marginalt rettet opp i forbindelse med overgangen fra grunnfag til årsenhet. Kvaliteten på videomaterialet bør vurderes.

Kontakt med andre studenter:

- *Vanskelig å studere uten kontakt med andre studenter, forelesningshelga burde vært lengre, gjerne en uke.*

- Kunne vært lettere å finne ut hvem som var studenter i nærheten av hjemsted.

Kommentar: Flexibiliteten i studiet pluss at mange studenter foretrekker individuelle studier gjør det vanskelig for studenter som ønsker samarbeid og kontakt med medstudenter å få tilfredsstilt sitt behov. NKI arbeider nå aktivt med systemløsninger som gjør det enklere for studenter generelt og studenter i geografisk nærhet å få kontakt med hverandre (Paulsen 2004).

Pris/kostnader:

- Prisen på studiet, lån og stipendordning, at studiet ikke er lagt opp på samme måte som de ordinære studentenes, at man ikke får vitnemål fra UiO, selv om dette er litt forståelig.

- Prisen.

- Prisen. Studiekortet kom altfor sent slik at jeg ikke fikk nødvendige rabatter.

- Det koster veldig masse. Synes ikke vi får så mye som vi betaler.

- Dyrt.

- Noe kostbart + langt til samlinger. Skulle vært samarbeid med andre universitet også.

Kommentar: Studentene betaler for studiet. Det er to parter som er involvert, Universitetet i Oslo og NKI. Ressursinnsatsen er relativt stor, noe som nødvendigvis fører til at studiet vil ha en pris som en del studenter oppfatter som høy. Det er viktig å sørge for at tilbudet både fra NKIs og Universitetets side har et omfang og kvalitet som gjør at de fleste deltakere vil oppleve en tilfredsstillende sammenheng mellom pris og mottatte tjenester.

Et par studenter nevner at de synes NKI burde utstede kursbevis til studenter som har fullført fjernstudiet men ikke tatt eksamen:

- Det burde vært sendt ut bekreftelse fra NKI om de studentene som er avsluttet og fullført – ET slags ”Fullført ved NKI”-diplom. Det har med motivasjon å gjøre. Det krever ekstra innsats av studenten å studere ved NKI enn ved UiO.

Kommentar: NKI utsteder normalt kursbevis til studenter som har fullført fjernundervisning men ikke har tatt eksamen, slik at de kan få vitnemål eller karakterutskrift. De som har fullført hele fjernstudiet med samtlige innsendinger i kursene bestått bør få ”kursbevis” fra NKI. Muligens burde løsningen være at alle får kursbevis uansett om de har bestått eksamen eller ikke. Kursbeviset må utformes slik at det ikke kan forstås som bestått eksamen i de aktuelle kursene.

Er det noe du har savnet spesielt som student ved NKI?

Tilsvarende mange av svarene på forrige spørsmål om hva studentene er minst fornøyd med, så er det et antall som svarer at de ikke har savnet noe som student ved NKI. Åtte studenter svarer rett og slett ”nei”. Andre svar i kategorien er:

- Nei, jeg er svært fornøyd.

- Nei, egentlig ikke, men synes det er viktig med tilbakemelding fra innsendingsoppgavene for å vite hvordan en ligger an i faget. Er kanskje litt vanskelig siden oppgavene bare er bestått/ubestått. Hadde nok vært lettere hvis en fikk tilbakemelding om hvilke karakter en lå på slik at en kunne vurdere eventuelt mer lesing i de enkelte emnene.

- Nei, ikke noe spesielt, kunne kanskje vært kjekt om exphil og exfac hadde vært inkludert i psykologistudiet.

Samarbeid med andre studenter er også nevnt her:

- *Kontakt – ansikt til ansikt med medstudenter, fikk liten sjanse til å prate med andre studenter.*
- *Mer informasjon omkring samarbeid mellom medstudenter/kollokvie etc. hvis en ikke har nettundervisning. Viktig: Upraktisk at det kun er samarbeid gjennom UiO. Jeg bor i Midt-Norge – skulle vært samlinger i Trondheim*
- *Daglig kontakt med medstudenter, nettstudier passer ikke dersom man vil inn på profesjonsstudiet.*
- *Studentmiljøet, enda mer kontakt med lærer og lettere kontakt med medelever for samarbeid om pensum.*
- *Diskusjoner på Forum hadde vært noe.*
- *Sosialt nettverk/kollokviegruppe!! Trodde vi studenter skulle bruke forum mye mer aktivt rent faglig.*
- *Større mulighet til små kollokviegrupper på nettet, med eventuelt ekstra støtte av lærer.*

Forhold rundt eksamen. Selv om få nevner saken under forhold de er ”minst fornøyd med”, er det relativt mange som synes det er en ulempe at eksamen må avlegges fysisk ved Universitetet i Oslo:

- *Kunne ønske at det var mulig å ta eksamen nærmere hjemstedet, f. eks. ved nærmeste høgskole. Jeg har problemer med å reise – og må kanskje avlyse alle tre eksamener bare pga det.*
- *Tungvint å måtte ta eksamen ved Universitetet i Oslo nå man bor langt unna. Hadde vært bedre å kunne ta eksamen ved nærmeste universitet.*
- *Da jeg er enslig forsørger for funksjonshemmet barn, blir det vanskelig å dra så langt som til Oslo for å ta eksamen (bor på Østlandet).*
- *Mulighet for alternative eksamensformer ved spesielle behov; eks. flytting av eksamen til hjemstedskommune, eller hjemmeeksamen.*
- *Mulighet til å slippe å reise helt til Oslo for å ta eksamen. Hadde vært mer praktisk å kunne ta eksamen på en videregående skole ettersom jeg er bosatt i Oppdal kommune og har en sønn født 20.1.2005.*

Kommentar: Mange fjernstudier gir mer fleksible tilbud om eksamensavvikling. Ved andre NKI-studier kan eksamen avlegges ved en videregående skole eller ambassade/konsulat. Mange ser det som en vesentlig ulempe at Universitetet i Oslo ikke tilbyr slike løsninger.

Relativt mange savner et **mer omfattende tilbud av direkte undervisning, forelesninger og mer samlinger:**

- *Bedre info om tilgang til forelesninger på Universitetet eller resymé av disse/foiler på nett.*
- *Kveldsforelesninger. Samlingen på 2 dager på UiO er ikke nok.*
- *Flere samlinger, mer muligheter for kontakt med medstudenter, bedre praktisk informasjon rundt eksamen.*
- *Mer info om forelesning, ekstrasforelesning hvis tiden ikke passer.*
- *Oversikt over alle relevant forelesninger på UiO.*
- *Kunne vært flere samlinger, som ikke var så lange. Vanskelig å sitte å følge med og få med seg alt i så mange tider i strekk.*
- *Flere seminarer, informasjon om oppgaveløsning til eksamen, informasjon om praktiske ting ved eksamen.*
- *Kontakt med lærer via telefon eller e-post, kontakt med medstudenter, savnet forelesningssamlingene siste året da jeg flyttet tilbake til Vestlandet (brevstudent).*

Kommentar: Tilbud om samlinger og omfanget av samlinger er et kostnadsspørsmål. Mange av fjernstudentene bor i nærheten av Oslo og kan benytte seg av ordinære forelesninger. NKI bør gi informasjon om tid og sted for forelesningene i faget.

Som under forhold studentene er minst fornøyd med, kommer ønsker om mer informasjon om **sammenheng mellom studier, oppgaver og eksamener** også under ”noe de har savnet”:

- *Info om eksamensform kom for seint, for tett opp mot eksamen. Burde vært forkling på nettet om hvordan å svare.*
- *Jeg hadde foretrukket om vi fikk ”ekte” karakterer på innsendingsoppgavene istedenfor bestått/ikke bestått. Hadde vært fint med eksamensbesvarelse med kommentar fra sensor som veiledning, altså ett kommentarhefte.*

Noen andre forhold nevnes også:

- *Engelsk ordliste til bruk for psykologifaget.*
- *Savnet norske lærebøker, ekstra tungt å lese tungt stoff på engelsk.*
- *For dårlige nettsider – introsidene. En del opplysninger kan misforstås i mangel på alternative valg, eksempelvis hvordan progresjonen i studie er.*
- *Mer informasjon om bruk av nettet.*
- *Muligheten til å bytt fra brev- til nettstudier og omvendt underveis i studiet.*

Kommentar: Det er en kjent sak at enkelte studenter synes engelsk litteratur er problematisk. Spesiell engelsk ordliste for faget finnes ikke, men nettet kan gi god hjelp. Et par respondenter klager over nettsidene. Disse er i stor grad forbedret i løpet av perioden, men har fremdeles forbedringspotensiale og er i stadig utvikling. NKI gir faktisk gode muligheter for bytte fra brev- til nettundervisning.

Andre kommentarer:

32 av respondentene har benyttet muligheten til å gi ”andre kommentarer”. 7 av disse representerer en positiv uttalelse om NKI, studietøtte eller at fjernundervisning er et bra tilbud for personer som har behov for alternativer:

- *Sort sett mener jeg NKI er en meget god support til det ordinære studietilbudet på dette nivå.*
- *Alt i alt er jeg fornøyd med studiet 😊*
- *Studieansvarlig, NN, gjorde en fabelaktig jobb og hjalp meg med infor og søkeprosesser raskt og effektivt og på en god og forståelig måte – skikkelig ros til henne.*
- *Synes NKI er flink til å ta vare på elevene og det er bra oppfølging i studiet! Er flott at folk får/har mulighet til å studere selv om de har jobb og familie, og at de som ikke kommer inn på høyskole/universitet de har søkt på kan ha mulighet til å velge NKI i stedet.*
- *Kjempebra at det finnes alternativer for personer som ikke vil flytte av ulike årsaker, men er også misfornøyd med flere momenter, hensikten blir borte hvis dette ikke innfris, det frister faktisk å ta senere studier som privatist i stedet for NKI.*
- *Kjempebra alternativ for personer som ikke har mulighet til å studere på heltid på universitet av ulike grunner. Skulle gjerne hatt litt mer info om alternativer. Personlig kan jeg ikke ta profesjonsstudiet fordi jeg ikke kan/vil flytte. Skulle gjerne vite noe om veivalg etter årsheten.*
- *Jeg kan anbefale NKI til andre.*

Noen benytter kommentarmuligheten til å ”rettferdiggjøre” at de ikke har fullført:

- *På grunn av stort arbeidspress har jeg måttet gi opp dette studiet. Leit, men slik er livet.*

- Jeg har nesten ikke fått tid til å studere grunnet ny jobb, kone med store oppussingsambisjoner og tvillinger på tre år.
- Min situasjon privat og med jobb var veldig annerledes da jeg begynte på dette studiet. Da jeg har brukt svært lite av skolens ressurser hittil spurte jeg på et tidspunkt om det var mulig for meg å avbryte studiet og få refundert noe av det innbetalte beløpet. Jeg fikk blankt nei, og synes det viser liten fleksibilitet fra dere. Nå har dere utdatt min 2-årsfrist for å ta eksamen og det er jo bra, men jeg hadde vært mye mer fornøyd med en løsning som skissert over.
- Grunnen til at jeg ikke fullfører er pga sykdom.

Noen nevner enkelte forhold som de ønsker kunne vært bedre tilrettelagt eller organisert

- Burde vært representant fra NKI på samlingen.
- Synes det blir for mye jobb å besvare ekstraoppgaver til oppgavesamlingen, burde kunne møte opp uten å sende inn oppgaver.
- Når jeg først kom i gang, virker det greit, hadde bare trodd det var noe veiledning i starten. Hvordan vet man hvilken del av studiet det er best å begynne å lese? Skal man bare skjønne det av seg selv? Og for et surr det har vært med eksamensoppmelding, har fått minst 15 mailer. Prøv å finne ut ting ordentlig først, send så ut en mail der alt er med. Vi mister jo helt oversikten. Jeg er i full jobb og valgte NKI for å få litt mer hjelp til det praktiske enn det man kan forvent som "vanlig" student.
- Nettsidene deres er litt tungvinte!! Her burde det være mulig å lage en lettere og mer oversiktlig layout.
- Nettsidene er vanskelige, krever mye egen motivasjon og egeninnsats. Mye varierende kvalitet i så vel lesing som oppgaveløsning. Krever også en del å be om "drahjelp" fra NKI eller "medstudenter". Avstanden blir egentlig veldig stor, en får lett følelsen av å være anonym og kan lett få "være vel mye i fred". Det positive er samtidig at du ikke er en del av et "fast opplegg", fleksibilitet med mer.
- Synes det er svært dyrt.
- Noe informasjon – samlingene ved UiO kommer litt sent, men det har å gjøre med UiO?!
- Noen oppgaver kunne være litt vanskelige pga. ulike faguttrykk i boka og i oppgavetekstene. Kan være forvirrende når du ikke har kommet skikkelig inn i studiet ennå.
- Kunne vært mer info når man begynner. For en nybegynner som ikke kan så mye data, trenger en litt ekstra hjelp i begynnelsen.

Kommentar: Tidligere stilte NKI med representant på samlingene, men viste seg å være lite, og en bestemte at representantene for Universitetet eventuelt kunne bringe spørsmål og eventuelle problemer videre til NKI. Universitetet har krevd at deltakere på samlingene skulle levere besvarelser som et grunnlag for drøftinger og arbeid på samlingene. Studentaktivitet regnes som en forutsetning for å få utbytte av oppgavesamlingen. Noen synes informasjonen i starten kunne vært bedre og at nettsidene er tungvinte. Dette er forhold det kontinuerlig arbeides med.

Konklusjonen på studentenes vurdering av studietilbudet både gjennom vurdering av enkelte aspekter, totalvurdering og åpne kommentarer må være at respondentene gir et klart inntrykk av at de fleste generelt er fornøyd, til dels meget fornøyd, med sine erfaringer som fjernstudent i Psykologi årsenhet. Noen ytterst få studenter gir uttrykk for at de er misfornøyd, uten at det fremkommer klart hva misnøyen egentlig gjelder. Det fremkommer en del forhold som kan forbedres:

- 1. Det bør arbeides for å få en bedre sammenheng mellom oppgaver i studiet og eksamensoppgavene og bedre informasjon om krav til eksamen.**

2. NKI bør søke å støtte studentene i eksamenspåmelding slik at informasjonen blir best mulig og prosedyrene enklest mulig innen de rammer Universitetet i Oslo gir.
3. Lærere bør følges opp, slik at eventuelle lærere som ikke gir tilstrekkelig støtte blir veiledet til å kunne gjøre en bedre jobb, eventuelt skiftes ut.
4. Informasjon om samlinger bør gis så tidlig og utfyllende som mulig.
5. Det bør arbeides videre med at studenter som ønsker kontakt og samarbeid med medstudenter, lettere kan oppnå kontakt med andre. Bruk av Forum må stimuleres for studenter som ønsker mer interaksjon på nettet.
6. Det kan bør vurderes om videomaterialet bør fjernes, revideres eller byttes ut med annet og bedre egnet materiell.

Forhold som er viktige for læring i studiet

Tabell 27. Din opplevelse av hvilke forhold som er viktig for læring i studiet (prosent).

Betydning for din læring i studiet	Svært viktig	Viktig	Lite viktig	N
Fagstoffet i lærebøkene	82	18	-	127
Studieveiledningene	44	40	16	125
Kommentarheftene	65	25	10	126
Min egen lesning/studieinnsats	94	5	2	127
Innsendingsoppgavene	52	37	11	126
Arbeid med innsendingsoppgavene	61	32	8	124
Tilbakemelding og kommentarer fra fjernlærer på innsendingene	52	39	9	124
Individuell kommunikasjon med lærer (e-post etc.)	25	41	34	119
Faglig diskusjon på Forum på Nettskolen	6	28	66	114
Samarbeid med medstudenter på nettet	3	26	72	113
Samarbeid med medstudenter i kollokviegruppe	10	20	70	114
Informasjon og tilbakemelding på praktiske spørsmål	30	49	21	119
Deltaking på ordinære forelesninger	20	28	52	116
Deltaking på forelesningsamlinger	20	38	43	115
Deltaking på oppgaveseminarsamling	21	34	45	112

”Egen lesning/studieinnsats” er ikke uventet det aspekt av studiet som flest oppfatter som ”viktig” for læring. Det samme gjelder selvsagt ”fagstoffet i lærebøkene”. Som vi senere skal se, er det relativt noen færre av de ordinære studentene som krysser av disse aspektene som ”svært viktig”. Det henger muligens sammen med at noen ordinære studenter baserer seg noe mer på at den direkte undervisningen dermed kompenserer noe for mindre innsats og egeninnsats på lesing. Forskjellen mellom studentgruppene er ikke stor.

Det er grunn til å merke seg at fjernstudentene mener at ”studieveiledningene”, ”kommentarheftene”, ”innsendingsoppgavene” og ”arbeid med innsendingsoppgavene”, samt ”tilbakemelding og kommentarer fra fjernlærer på innsendingene” er ”svært viktig/viktig” for de aller fleste. Kommenterheftene regnes som mer viktig for læringen enn studieveiledningene.

Når ”faglig diskusjon på forum”, samarbeid med medstudenter på nettet” og ”samarbeid med medstudenter i kollokviegruppe” ikke regnes som viktig for læringen, kan det tolkes bokstavelig som at de fleste studentene mener disse aktivitetene ikke er viktig for læringen i fjernstudiet. Men svarene kan nok også tolkes i retning av at i og med at de fleste ikke har deltatt i slike aktiviteter, så har de av den grunn ikke vært viktig for læringen, selv om de kunne ha vært viktig dersom de hadde deltatt i aktivitetene. Synet på viktigheten av deltaking

på ordinære forelesninger, forelesningssamlinger og oppgavesamlinger kan tolkes på samme måte. I denne forbindelse kan vi kontrollere svarene mot svarene på om studentene faktisk har deltatt på forelesningssamling eller oppgaveseminar. Da viser det seg at det er en signifikant sammenheng mellom vurdering av samlingenes verdi for læring og i hvilken grad studenten har deltatt. **De som har deltatt på samlingene mener i stor grad at samlingene er viktig for læring.**

Faglige samlinger ved Universitetet i Oslo

Organisering

Universitetet i Oslo arrangerer to samlinger for fjernstudentene per semester. Samlingene skal supplere fjernstudiet. De skal i tillegg motivere for å gjennomføre studiet, knytte studentene til hverandre og skape et nettverk.

Samlingene er en viktig del av det pedagogiske opplegget, og kostnadene - med unntak av reise, opphold og forpleining - er inkludert i studieavgiften. Samlingene arrangeres ved Universitetet i Oslo, og studentene får direkte beskjed om tid og sted for samlingene fra universitetet.

Det arrangeres to typer samlinger:

Forelesningssamling. Samlingen består i hovedsak av forelesninger knyttet til sentrale deler av pensum. Innholdet varierer. Hver samling inneholder normalt deler av pensum fra PSY1000 Generell psykologi og suppleres med forelesninger enten fra PSY1010 Forskningsmetode I eller PSY1100 Sosialpsykologi.

Oppgaveseminar. Seminaret tar opp skriving av eksamensoppgaver i alle tre fagene. Som forberedelse til samlingen får studentene en obligatorisk oppgave som tilsvarer en reell eksamensoppgave. For å kunne delta på samlingen må studenten ha levert svar på oppgaven innen en gitt frist. Oppgaveseminaret har som mål at studentene skal lære seg forventet presentasjonsform, innhold og struktur i eksamensbesvarelsene. Seminaret gir også rom for å stille spørsmål og diskutere ulike forhold ved oppgaveskriving.

Vurdering av samlingene

60 fjernstudenter (45%) opplyser at de har deltatt på en eller flere samlinger. Vurderingen av samlingene er gitt i Tabell 28 på neste side på en femgradert Likert-skala.

Av de 26 studentene som gir vurdering av ett eller flere av aspektene ved oppgaveseminarsamlingen har 24 også deltatt på forelesningssamling. Oversikten viser at forelesningssamlingene kommer noe bedre ut enn oppgaveseminarsamlingene. Men de fleste respondentene mener at begge typer samlinger er ”lærerike” og i stor grad at ”forelesere/seminarledere er dyktige”. Studentene mener også i stor grad at samlingene er ”motiverende for egen lesing” og at de vil ”anbefale andre å delta”. Det siste gjelder i større grad forelesningssamlingen enn oppgaveseminarsamlingen.

Organiseringen av samlingene er det forhold som kommer dårligst ut i studentenes vurderinger.

Tabell 28. Vurdering av ulike aspekter ved samlingene (prosent).

Hvis du har deltatt på samlinger ved universitetet, hvordan opplevde du disse?	Svært uenig	Litt uenig	Verken eller	Litt enig	Svært enig	N	M
Forelesningssamlingen:							
Lærerik	2	3	7	45	43	58	4.4
Dyktige forelesere	2	7	12	30	49	57	4.2
Passe avanserte	4	5	21	39	32	57	3.9
Vil anbefale andre å delta	2	7	14	21	56	57	4.2
Godt organisert	12	7	11	44	26	57	3.6
Motiverende for egen lesing	-	6	16	29	49	55	4.2
Oppgaveseminarsamlingen:							
Lærerik	4	4	8	46	39	26	4.1
Dyktige seminarledere	4	8	12	20	56	25	4.2
Passe avansert	4	12	20	48	16	25	3.6
Vil anbefale andre å delta	4	12	16	24	44	25	3.9
Godt organisert	12	24	8	32	24	25	3.3
Motiverende for egen lesing	4	8	20	20	48	25	4.0

Skalamiddel=3.0

Grunn til ikke å ha deltatt på samlinger

Samlingene er en viktig del av Universitetet i Oslo sitt faglige bidrag i studiet. Erfaringsmessig vet vi at mange fjernstudenter kan ha problemer med å delta på samlinger. Slik sett må fjernundervisningstilbudet utformes slik at deltakelse på samlinger ikke er en forutsetning for å lykkes. Samtidig skal samlingene gi nyttige impulser for læring og måloppnåelse. I vår undersøkelse er det altså under halvparten av respondentene som har deltatt på en eller flere samlinger, og under 20 prosent som har deltatt på oppgaveseminarsamling. Vi var interessert i å finne årsaker til at studenter ikke har deltatt på samlinger.

Tabell 29. Grunn til ikke å ha deltatt på samling (Prosent).

Grunn til ikke å ha deltatt på samling	Svært viktig	Betydde noe	Betydde ikke noe/passar ikke	N
Det har ikke vært arrangert etter at jeg begynte	3	1	96	74
Har ikke fått tilstrekkelig informasjon	1	7	92	75
Har ikke tid/tiden passer ikke	64	17	19	84
Lang reise/dyrt å reise/bo hjemmefra	41	11	48	80
Hensyn til familien	26	20	54	80
Tror ikke det er tilstrekkelig nyttig	4	17	79	75
Synes det holder med fjernundervisningstilbudet	10	34	56	77
Andre grunner, forklar...	11	3	86	36

Oversikten viser tydelig at det er de forhold som gjør at studentene velger fjernundervisning som også gjør at de ikke deltar på samlingene. 81 prosent av svarerne på spørsmålet (også den grunnen som er besvart av flest) oppgir at grunnen til ikke-deltakelse på samling er "har ikke tid/tiden passer ikke". Den nest viktigste grunnen (oppført av 52% som "svært viktig" eller "betydde noe") er "lang reise/dyrt å reise/bo hjemmefra". "Hensyn til familien" teller også for mange (46%). Det er grunn til å merke seg at "mangel på informasjon" eller "tror ikke det er tilstrekkelig nyttig" ikke er avkrysset av mange. "Andre grunner" gjelder i følge kommentarene stort sett forhold knyttet til sykdom/funksjonshemming som gjør reising vanskelig.

Sammendrag og konklusjoner – fjernstudentenes opplevelse av studiene

De aller fleste av fjernstudentene som har besvart spørreskjemaet er aktive i studiet ved datainnsamlingen (80%), mens ca. 10 prosent oppgir å ha fullført hele studiet og ca. 10 prosent har avbrutt.

Når det gjelder grunnen til at de har valgt fjernundervisning, er disse relatert til opplysninger tidligere knyttet til studentenes private situasjon. Studentene hadde anledning til både å krysse av for om et antall grunner var ”svært viktig” eller ”viktig” og også for hva de oppfattet som den ”aller viktigste” grunnen. I følge studentene er følgende grunner for valg av fjernundervisning viktige (i rekkefølgen hvor stor prosent som har krysset av for ”svært viktig/viktig”):

1. Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo (88%)
2. Kunne starte akkurat når det passet meg (84%)
3. Geografiske forhold/slipper å flytte (56%)
4. Kan ikke studere full tid på grunn av jobben (54%)
5. Kan ikke studere full tid pga. omsorg/ansvar for barn (41%)

De følgende oppgitte grunnene er viktige for relativt få (betyr selvsagt ikke at de ikke kan være meget viktige for de det gjelder):

1. Sykdom/funksjonshemming vanskeliggjør ordinær utdanning (8%)
2. Søkte opptak på universitet/høgskole i annet fag uten å komme inn (17%)
3. Søkte opptak på universitet/høgskole i psyk. uten å komme inn (17%)
4. Økonomisk mer fordelaktig for meg (20%)
5. Foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning (30%)

Når det gjelder studentenes oppfatning av hva som er den aller viktigste grunnen for valg av fjernundervisning er rekkefølgen faktisk noe endret (færre har besvart spørsmålet (sum av prosenttall=100):

1. Geografiske forhold/slipper å flytte (28%)
2. Kan ikke studere full tid på grunn av jobben (24%)
3. Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo (29%)
4. Kan ikke studere full tid pga. omsorg/ansvar for barn (11%)

Selv om mange krysser av for ”Kunne starte akkurat når det passet meg” som viktig, er det svært få som oppgir dette som aller viktigste grunn (4%).

Når det gjelder vurdering at Psykologistudiet som fjernundervisning totalt oppgir 80 prosent å være ”svært fornøyd” (22%) eller ”fornøyd” (58%). 15 prosent er usikre, mens bare 5 prosent oppgir å være ”svært misfornøyd” (2%) eller ”misfornøyd” (3%). Det er neppe mulig å oppnå at alle skal være fornøyd. Fjernstudenter er en svært inhomogen gruppe. Det er neppe mulig å oppnå at ingen skal være misfornøyd.

Tilfredshet med ulike aspekter av fjernundervisning og ”studiestøtte” er målt med et antall variabler. Resultatene er generelt positive indikerer at **fjernstudentene i psykologi er relativt godt fornøyd med sine opplevelser og sitt støttesystem i studiet**. Forhold som kommer svakt ut er ”Innføring i studieteknikk”, ”Videomateriellet” og ”Klassens forum på

Nettskolen”. NKI vil fra høsten 2005 tilby et nettbasert kurs i studieteknikk for alle studenter, og det vil legges større vekt på å støtte studentene i å finne samarbeidspartnere på nettet eller i geografisk nærhet. Videomaterialet bør vurderes på nytt.

Vi fikk relativt mange svar på de åpne spørsmålene i spørreskjemaet om hva fjernstudentene var mest og minst fornøyd med, hva de har savnet og andre kommentarer.

Studentene er generelt fornøyd med kontakt med NKI og studieveileder, informasjon og studieoppfølging. Videre synes de aller fleste å være fornøyd med lærerens tilbakemelding og kontakt med fjernlærer, selv om noen tydeligvis har hatt en lærer de er lite fornøyd med. Oppfølging og veiledning av lærere med sikte på å oppnå god kvalitet i arbeidet fra alle lærere er viktig.

Mange av fjernstudentene nevner at de ikke er fornøyd med informasjon og andre forhold rundt eksamen og eksamensoppmelding. Dette bør forbedres og blir forhåpentligvis bedre gjennom bedre muligheter for å ordne formalia direkte på Universitetets nettsider.

Konklusjonen på studentenes vurdering av studietilbudet både gjennom vurdering av enkelte aspekter, totalvurdering og åpne kommentarer må være at respondentene gir et klart inntrykk av at de fleste generelt er fornøyd, til dels meget fornøyd, med sine erfaringer som fjernstudent i Psykologi årsenhet. Noen ytterst få studenter gir uttrykk for at de er misfornøyd, uten at det fremkommer klart hva misnøyen egentlig gjelder. Det fremkommer en del forhold som kan forbedres:

- 1. Det bør arbeides for å få en bedre sammenheng mellom oppgaver i studiet og eksamensoppgavene og bedre informasjon om krav til eksamen.**
- 2. NKI bør søke å støtte studentene i eksamenspåmelding slik at informasjonen blir best mulig og prosedyrene enklest mulig innen de rammer Universitetet i Oslo gir.**
- 3. Lærere bør følges opp, slik at eventuelle lærere som ikke gir tilstrekkelig støtte blir veiledet til å kunne gjøre en bedre jobb, eventuelt skiftes ut.**
- 4. Informasjon om samlinger bør gis så tidlig og utfyllende som mulig.**
- 5. Det bør arbeides videre med at studenter som ønsker kontakt og samarbeid med medstudenter, lettere kan oppnå kontakt med andre. Bruk av Forum må stimuleres for studenter som ønsker mer interaksjon på nettet.**
- 6. Det kan bør vurderes om videomaterialet bør fjernes, revideres eller byttes ut med annet og bedre egnet materiell.**

Hvilke forhold er viktig for læring? ”Egen lesing/studieinnsats” er ikke uventet det aspekt av studiet som flest oppfatter som viktig for læring. Det samme gjelder selvsagt ”fagstoffet i lærebøkene”.

Det er grunn til å merke seg at fjernstudentene mener at ”studieveiledningene”, ”kommentarheftene”, ”innsendingsoppgavene” og ”arbeid med innsendingsoppgavene”, samt ”tilbakemelding og kommentarer fra fjernlærer på innsendingene” er ”svært viktig/viktig” for de aller fleste. Kommentarheftene regnes som mer viktig for læringen enn studieveiledningene.

Det er en signifikant sammenheng mellom vurdering av samlingenes verdi for læring og i hvilken grad studenten har deltatt. **De som har deltatt på samlingene mener i stor grad at**

samlingene er viktig for læring. Studentene er i stor grad fornøyd med samlingene. Organiseringen av samlingene er det forhold som kommer svakest ut i vurderingene.

Når det gjelder årsaker til at studentene ikke har deltatt på samlingene, er tre forhold viktige, ”tiden passer ikke/har ikke tid”, ”lang reise/dyrt å bo hjemmefra” og ”hensyn til familien”. Mange mener også at ”det holder med fjernundervisningstilbudet”.

De ordinære studentenes vurdering av studiekvalitet

I forbindelse med at vi ønsket å sende spørreskjemaet også til de ordinære studentene med sikte på sammenlikninger som er presentert foran, var det også naturlig å benytte anledningen til en samle inn informasjon om de ordinære studentenes vurdering av sitt studium.

Forhold som er viktige for læring i studiet

Tabell 30. Din opplevelse av hvilke forhold som er viktig for læring i studiet (prosjenter).

Betydning for din læring i studiet	Svært viktig	Viktig	Lite viktig	N	M ordinær	M fjern
Fagstoffet i lærebøkene	74	25	1	299	2.7	2.8
Min egen lesning/studieinnsats	88	12	0	298	2.9	2.9
Samarbeid med medstudenter i kollokvi gruppe	27	54	19	289	2.1	1.4
Forelesningene	47	49	4	299	2.4	1.8
Seminarundervisning	31	48	21	290	2.1	1.8

Svært viktig=3 Viktig=2 Lite viktig=1 Skalamiddel=2

Svarene i Tabell 30 viser at i følge de ordinære studentene er det også naturlig nok ”fagstoffet i lærebøkene” og ”egen lesning/studieinnsats” de to aspekter som er viktig for læring. ”Forelesningene” anses også som viktig, men det er atskillig færre som har krysset av for at de er ”svært viktige”. Rundt 20 prosent mener at ”samarbeid med medstudenter i kollokvi gruppe” og ”seminarundervisningen” er ”lite viktig”. Det er også atskillig færre som oppfatter disse to læringsformene som ”svært viktig”. Vi har benyttet anledningene til å sammenlikne svarene med fjernstudentene, der forelesningene for disse menes ”forelesningssamlingene” fra Tabell 27, og seminarundervisningen gjelder ”opp-gaveseminarsamlingene”. Vi ser at fjernstudentene oppfatter samlingene relativt sett mindre viktige for læring enn de ordinære studentene oppfatter sine tilsvarende tilbud. Når det gjelder samarbeid i kollokvi gruppe, kan, som tidligere påpekt, svarene betyr at de anser aspektet som lite viktig for læring fordi de ikke har brukt dette som del i sin læringsprosess.

Studiestøtte

Vi stilte tilsvarende spørsmål til de ordinære studentene som til fjernstudentene om vurdering av ulike aspekter ved studiet. Spørsmålene er ikke sammenliknbare, men igjen er det mulig på noen av forholdene å angi middelvei i svarene for de aspekter som har en viss grad av parallellitet.

Som nevnt er de ulike aspektene som er vurdert ikke direkte sammenliknbare. M-verdien for fjernstudentene gjelder som i tabellen ovenfor ”Forelesningssamlingene” og ”Opp-gaveseminarsamlingene”. ”Informasjon om studiet før start”, ”Informasjon om eksamen” og ”Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold” kan vi muligens anta gjelder noenlunde tilsvarende aspekter, men når det gjelder forholdene ”Mulighet til å kontakte lærere på telefon, mail etc.” og ”Kvalitet på kommentarer og tilbakemelding fra lærere” må vi regne med at disse ikke er direkte sammenliknbare.

Likevel er det kanskje grunn til å merke seg at fjernstudentene på alle forholdene gir bedre gjennomsnittsvurderinger, bortsett fra forholdet ”Forelesningene – Forelesningssamlingene”, der de ordinære studentene gir en marginalt bedre gjennomsnittsvurdering.

Tabell 31. Vurdering av ulike støtteaspekter i studiet (prosent).

	Svært dårlig	Dårlig	Middels	Bra	Svært bra	N	M ordinær	M fjern
Forelesningene	-	1	25	62	12	298	3.9	3.8
Pensum	1	5	46	44	4	297	3.5	
Seminarundervisningen	3	12	34	39	12	276	3.5	3.7
Informasjon om studiet før start	6	14	40	36	4	296	3.2	3.8
Tilgang til PC / Internett	1	8	21	56	13	291	3.7	
Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold	7	25	42	25	1	292	2.9	3.4
Informasjon om eksamen	1	8	37	49	5	301	3.5	3.8
Mulighet til å kontakte lærere på telefon, mail etc.	6	14	41	35	4	293	3.1	3.9
Kvalitet på kommentarer og tilbakemelding fra lærere	9	18	40	32	2	278	3.0	3.9

Skalamiddel=3.0

Svar på åpne spørsmål på slutten av spørreskjemaet

Det er atskillig færre av de ordinære studentene som har avgitt svar på de åpne spørsmålene. Det kan være et resultat av ulik interesse for å gi tilbakemelding i de to gruppene, at spørreskjemaet til fjernstudentene hadde flere åpne spørsmål i slutten av skjemaet, eller sammenhengen der spørreskjemaet ble besvart. De ordinære studentene besvarte skjemaet i en pause eller på slutten av en forelesning, mens fjernstudentene besvarte skjemaet hjemme, uten eventuell følelse av tidsbegrensning. Fjernstudentene fikk, som vist tidligere, åpen plass i skjemaet for å besvare:

Hva er du mest fornøyd med som student ved NKI?**Hva er du minst fornøyd med som student ved NKI?****Er det noe du har savnet spesielt som student ved NKI?****Andre kommentarer**

De ordinære studentene ble bare invitert til å besvare to åpne spørsmål:

Hva er du mest fornøyd med som student?**Er det noe du har savnet spesielt som student?**

Spørsmålene sier ikke klart i hvilken grad vi spør om opplevelser som student generelt, som student ved Universitetet i Oslo eller som student i Psykologi.

Mest fornøyd med som student (i Psykologi eller ved Universitetet i Oslo)

Det er stor naturlig nok forskjell på hvilke forhold fjernstudentene og de ordinære studentene fokuserer på når de svarer åpent på hva de er mest fornøyd med som student. Mens fjernstudentene legger vekt på spesielle forhold knyttet til fjernundervisning, fokuserer mange av de ordinære studentene på egenskaper ved faget og forhold knyttet til det å være student, kanskje sammenliknet med det å være elev i videregående skole.

Forhold knyttet til faget og faginnhold. Mange av de ordinære studentene nevner faget og interessen for faget som det de er mest fornøyd med:

- Det er veldig spennende pensum! Seminargruppene har nok variert. Vår har vært fin, men litt lite konkret. Synes ellers det vi lærer i PSY1100 er veldig overførbart til mye av de andre fagene jeg studerer. Lett å relatere pensum til virkeligheten (LAP-studiet).
- Det tverrfaglige utbyttet mellom psykologi og andre fag jeg tar...
- Spennende fag.
- Å lese og lære om ting jeg er interessert i, noe jeg har valgt selv. At forelesningene er frivillige.
- Å få empiri bak det jeg er mest interessert i.
- Alt jeg lærer og å utvide horisonten på flere plan.
- Egenutvikling, læring, frihet.
- Den intellektuelle stimulering, mulighet til utvikling og vekst.
- Studiene og interessant stoff.
- Faget er interessant – påfyll. Morsomt å være på Blindern, se unge studenter/sammenlikne. Kan bruke pauser i studiet i stadige diskusjoner. Man kan drømme om en alternativ karriere (Kvinne 40 år tidligere utdanning av høyere grad og 16 års yrkeserfaring).
- Mulighet til å fordype seg i interessante emner - Generell Psykologikurset ved UiO.
- Faget Generell Psykologi.
- Det er gøy å studere.
- Karakterene ☺ og FAGET!!
- Interessen for å utvide horisonten.
- Spennende studium, mye interessant stoff og det dekker mange områder og går i tillegg ganske dypt inn i hvert område.

Kommentar: Svarene over og mange øvrige fag synes å vise at en genuin interesse for faget er det som de ordinære studentene oppfatter som det de er mest fornøyd med. Dette gir en indikasjon på at disse studentene er indre motivert av interesse for faget, noe som skulle tilsi en stor sannsynlighet for å lykkes som student.

Frihet og fleksibilitet. Dette er forhold som fjernstudentene setter høyt. Selv om de ulike studentgruppenes vurderinger mest sannsynlig er et resultat av ulike betydning av frihet, fleksibilitet og ansvar, er det god grunn til å merke seg at mange av de ordinære studentene vektlegger frihet og ansvar for egen læring som det forhold de er mest fornøyd med.:

- Å kunne velge bort gruppearbeid
- Muligheten til å tilrettelegge egen plan for gjennomføring av studiet, kunne disponere tid når det passer.
- Fleksibiliteten, så jeg klarer å få plass til de andre tingene i livet mitt.
- Friheten til å gjøre det man vil når man vil. Muligheten til å jobbe.
- Friheten til å kunne lese når jeg vil.
- Oppmøtefrihet, eget ansvar.
- Kan kombinere med jobb, eget ansvar, færre undervisningstimer.
- Friheten til å studere når og hvor jeg har lyst til å studere.
- Valgfriheten til å kunne fritt velge å delta på seminar/forelesninger.
- Friheten til å velge når man vil drive med skole (dvs. vi har lite forelesninger og mye lesetid).
- Det å kunne legge opp hverdagen selv og kunne tilegne seg kunnskap på en selvstendig måte.

Kommentar: De ordinære studentene synes i stor grad i denne sammenheng å se studiesituasjonen i relasjon til erfaringene fra videregående skole, men det er også studenter som har behov for den grad av selvstyring som det ordinære studiet gir til å

tilpasse studiesituasjonen til deltidsarbeid. Opplevelse av ansvar for egen læring er viktig for mange og nevnes derfor som det forhold de er mest fornøyd med.

Undervisningen. Det er også grunn til å merke seg at mange av de ordinære studentene nevner undervisningen som det forhold de er mest fornøyd med. Mange nevner forelesningene og lærerne. En del nevner også seminarundervisningen:

- *Varierte undervisningsformer.*
- *Forelesningene har stort sett vært veldig bra. Spennende fagstoff. God pensumbok.*
- *Kvaliteten på forelesere i psykologi.*
- *God kvalitet på forelesninger vi har.*
- *Mange flinke forelesere.*
- *Muligheten til å ta ut forelesningsnotater på nett, forelesningene.*
- *Kvalitet på undervisere/seminarledere.*
- *Seminarledere og forelesere.... 😊*
- *Svært bra seminarleder!*
- *De gode forelesningene og seminargruppene.*
- *Seminargruppen (men avhengig av gruppen og ikke minst seminarleder!!!), fleksibel hverdag.*
- *Seminargruppa var flott!! 😊*
- *Morsom foreleser som snakker høyt og tydelig og bruker god tid på å forklare.*
- *Lærerkompetanse.*
- *Skriveseminarene, en del av forelesningene og det å være i studentmiljøet igjen (Kvinne 35 år, deltidsstudent).*
- *Seminarundervisningen, "Gruppeundervisning" generelt.*
- *Seminar med gjennomgang av oppgaver, veldig lærerikt og nyttig for repetisjon til eksamen.*
- *synes oppgavene har vært til stor hjelp, lettere å lese på dem enn på pensum når man skal repetere.*

Kommentar: Forelesningene generelt og spesielle forelesere nevnes av mange. Seminarene nevnes også som forhold som de er mest fornøyd med. Det er grunn til å merke seg at kvaliteten på seminarene synes å være avhengig av den enkelte seminarleder.

Miljøet. Mange nevner det sosiale miljøet som det de er mest fornøyd med. I denne sammenheng kan det se ut som trivsel også i kollokviegruppene er viktig:

- *Kollokviegruppene.*
- *Kollokviegruppe mi, også kjent som supergruppa!*
- *Endelig å delta i kollokviegruppe, tilgang til Internett etc., å studere igjen etter mange år (Kvinne 43 år, Cand. mag for 15 år siden).*
- *Studemiljø, interessante fag.*
- *Sosialt trivelig.*
- *Miljøet, atmosfæren.*
- *Det er fint å være på campus, samvær.*
- *Studemiljø, fagmiljø på Psykologisk Institutt.*
- *Det sosiale studiemiljøet.*
- *At alle er glade og hyggelige!*

Kommentar: Det kommer klart frem at mange trives i miljøet og legger vekt på dette når de skal gi uttrykk for hva de er mest fornøyd med. Her bør vi merke oss at det også er studenter som synes det er gjort for lite for å skape et godt miljø (under hva studentene har savnet).

Er det noe du har savnet spesielt som student?

Som fjernstudentene, legger de ordinære studentene vekt på ulike forhold, samtidig som de også har ulike individuelle opplevelser avhengig av personlige forutsetninger, sin private situasjon og sine valg i opplegg av studiet.

Flere svarer, på samme måte som fjernstudentene, at de faktisk ikke kommer på noe de har savnet som student i Psykologstudiet.

Informasjon, veiledning og oppfølging. Mens fjernstudentene i stor grad gir positiv vurdering av informasjon, studieoppfølging og veiledning, synes mange av de ordinære studentene å savne informasjon og oppfølging. Dette kom frem av vurderingene ved avkryssingene i spørreskjemaene (i den grad svarene er sammenliknbare) og også i de åpne svarene:

- *Lite informasjon om praktiske ting er på skolen. Lite tilbakemeldinger fra lærere (seminarer).*
- *Mer beskjeder ang. oppmøte/avlysning av forelesninger, seminar og eksamen, kunne vært fint med beskjed pr. post, men jeg har forståelse for at det er vanskelig å gjøre.*
- *Bedre info om søknadsprosedyrer, tid for undervisning osv.*
- *Studieveiledning, informasjon om endringer f. eks. opptak til profesjonsstudiet.*
- *Mer informasjon om videre studier.*
- *Veiledning underveis i studiet.*
- *Mer veiledning og praktisk info. Teknisk kunnskap om hvordan elektronikken i forelesningssalene fungerer.*
- *Tilgang på rådgivere og konsistent informasjon fra SV-infosenter vs. Psykologisk inst. vs. profesjonsstudiet vs. SiO(?), Vanskelig å treffe folk, vanskelig å få svar på alt, mange ansatte bærer preg av holdninger som "alle studenter er noen spekulative loffende tenåringer" og "jeg bare er her" – foreldet forvaltningsholdning!!!*
- *Mer praktisk informasjon. Internettssidene er elendige og umulige (vanskelige) å finne frem på. Utrolig uoversiktlige. Savner enten bedre informasjon der, eller større mulighet for personlig veiledning.*
- *At informasjon fra studiesenteret og på nettet faktisk stemmer overens med virkelighet.*
- *Individuell oppfølging i et "lærer-elev"-forhold. Litt flere faste holdepunkter i form av innleveringer med tilbakemelding flere ganger i semesteret, ikke kun eksamen på slutten.*
- *Oppfølging, men man kan spørre lærere! Man blir litt for mye overlatt til seg selv – Kvalitetsreformen – hva med den?*
- *Mer informasjon, støtte utenom pensum på forelesning, hjelp til studieteknikker, oppfølging, snill lånekasse! Mer tid til studier (må jobbe ennå!)*
- *Informasjon om studieteknikk hadde vært greit.*

Miljø, kommunikasjon med lærere og undervisningsorganisering. Mange av de ordinære studentene gir uttrykk for at de savner undervisning i mindre grupper, at de "forsvinner" i mengden:

- *En nærere kontakt mellom student og lærer.*
- *Mulighet for bedre dialog med lærer i faget.*
- *Det er lite kontakt med lærere.*

- Anledning til å bli sett som individ.
- Et klassemiljø. Som student blir man stort sett overlatt til en selv, derfor har jeg savnet utflukter (arrangerte) og andre tiltak som kan bidra til et bedre miljø. Vanskelig å bli ordentlig kjent med folk, mange som går alene på studieplassen.
- Klasseromssituasjon, det er altfor stort og altfor mange ukjente.
- Mer gruppe/klasseinndeling
- Mer kontakt med lærere og mer individuell oppfølging. Mer oppgaveskriving.
- Nærmere kontakt med foreleser/lærer.
- Mer kontakt med lærerne – noen å spørre dersom man lurer på noe.
- Lærrehjelp, lærerveiledning for å øke motivasjon, mer undervisning/forelesning, mer forberedte forelesere, informasjonsom studieteknikk, alt i alt veldig lite undervisning (hjelp fra faglærere!) Uten denne hjelpen er det lett å falle av som student. Pga. disse manglene foretrekker mange høyskole fremfor UiO.

- Noen nevner også ønske om flere forelesninger, mindre grupper med kvalifiserte lærere i PSY1010 Forskningsmetoder. Noen vil ha mer eksamensrettet undervisning, mens andre vil ha mer kritisk og mindre eksamensrettet undervisning. Mens noen spesielt har påpekt seminarundervisningen som noe de er fornøyd med, har andre dårlige erfaringer.
- Eventuelt tilbud om seminargrupper (organiserte samarbeidsgrupper) i Metode. Viktig med faglærer i en sånn type fag.
 - Mer undervisning, mer tilbakemelding og vurdering.
 - Flere undervisningstimer.
 - Litt mer forelesning, undervisning.
 - Lærere skulle forutsette at studenter har lest pensum og lage utgangspunkt i dette. Savner krav fra lærerne om at studenter har lest og er up-to-date. Studiet kunne være kortere (samme pensum)=mer effektive dvs. avkortelse av studietid. (Kvinne 36 år, Cand. mag.)
 - Mer inspirerende undervisning
 - Kritiske forelesere og litteratur som inneholder fagkritikk.
 - Studiets fokus på forståelse og mestring av faget psykologi. For mye eksamensrettet oppgulep.
 - Mer dekning på forelesninger, eksamensrettet/seminar og lignende kan det godt være mer av.
 - Litt mer pensumorientert undervisning i seminaret.
 - Mer eksamensrettet undervisning. Virker ofte som foreleser fokuserer på der han/hun personlig synes er viktig.
 - Bedre seminarundervisning! Seminarlederen er rett og slett dårlig, det er dårlig oppmøte, lite oppgaver osv. Dette er utrolig synd siden dette er nesten den viktigste læringsmetoden for studiet (føler jeg).
 - Mer seminarundervisning og obligatoriske oppgaver.
 - Karakter på de skriftlige oppgavene som er levert på skriveseminaret.
 - Er minst fornøyd med ordningen med opponert på seminarene. Det tar for lang tid. Ville heller gått gjennom oppgavene i plenum, så hatt en form for forelesning/diskusjon med lærer.
 - Bedre kvalifiserte seminargruppeledere, eller dvs. min hadde liten innsats, gadd ikke organisere det godt nok.
 - Oppfølging etter innlevering av obligatoriske oppgaver.
 - Tilbakemelding på oppgaver, bedre oppfølging.
 - Mer praksis i metodefaget.
 - Flere innleveringer/vurderinger, tips og råd om hva som ventes på eksamen.
 - Mer tilpasset seminarundervisning mot eksamen, dvs. skrivedisposisjon/tidsavhengighet, oppgavetrening.

- Vurdering av oppgaver med karakter før eksamen.
- Dette semesteret savnet jeg seminargruppe/undervisning i Forskningsmetode PSY1010.
- Seminar på PSY1010 hadde vært fint.
- Mer individuell tilbakemelding/muligheter til å ha seminarer i Metode PSY1010.

Kommentar: Det kommer relativt klart frem at en del studenter savner en større del av undervisningen med kvalifiserte lærere i mindre grupper enn de store forelesningene, spesielt i PSY1000 Generell psykologi. Noen sier at de ønsker mer undervisning, spesielt mer forelesning. Ellers er det grunn til å merke seg at mens noen studenter ønsker mer eksamensrettet undervisning, er det andre som mener undervisningen bør være mindre eksamensrettet. Et antall studenter har ikke vært fornøyd med organiseringen av seminarene eller seminarleders kompetanse eller arbeidsinnsats.

Også blant de ordinære studentene er det noen som uttrykker av de savner mer **litteratur på norsk**:

- Norsk pensum.
- Fagbøker på norsk.
- Norske bøker å lese ved siden av.
- Norsk pensum, større sjanse for å komme inn på profesjonsstudiet, større likhet mellom "kvalitet" på seminarlærere.
- Et noe enklere språk i pensum. Enkelte begreper er vanskelige å oversette til norsk. Pensum på norsk kunne gitt bedre forståelse.

Andre forhold. I tillegg til det ovennevnte trekker enkeltstudenter frem ulike forhold som er savnet, eller som kunne vært bedre. Enkelte nevner forhold som ville gjøre det enklere å være deltidsstudent, som valg mellom forelesningstidspunkter og forelesning og seminar i samme emne på samme dag. Noen eksempler på hva studentene meddeler å ha savnet i studiet:

- Flere lesesalsplasser, spesielt i eksamensperioder, samt bedre utrustet orakeltjeneste og bedre kvalifiserte seminarledere.
- Å velge mellom flere forelesninger.
- Mer fleksibilitet i forhold til at samme forelesning kjøres to ulike dager – gjør det lettere å kunne kombinere med jobb.
- Mulighet til å ta forelesning og seminar på samme dag – valgfrihet.
- Ha nok tid til å bli kjent med medstudenter for å lage kollokviegrupper.
- Teknisk kunnskap om auditoriene av forelesere.
- Tull med teknikk, dvs. tekniske problemer og tull med utstyret (mikrofon) i begynnelsen
- Bærbar PC, god veiledning, tilhørighet på Psykologisk institutt i stedet for SV-fakultet.

Sammendrag og konklusjoner – de ordinære studentenes opplevelse av studiene

Det var i første rekke fjernstudentene som var fokus i undersøkelsen. Evalueringsdelen av spørreskjemaet til de ordinære studentene var vesentlig mindre og ikke direkte sammenliknbart med spørsmålene til fjernstudentene.

Også for de ordinære studentene er det naturlig nok "fagstoffet i lærebøkene" og "egen lesning/studieinnsats" som oppfattes som er viktigst for læring. "Forelesningene" anses også som viktig, men det er atskillig færre som har krysset av for at de er "svært viktige". Rundt 20 prosent mener at "samarbeid med medstudenter i kollokviegruppe" og "seminarundervisningen" er "lite viktig". Det er også atskillig færre som oppfatter disse to læringsformene som "svært viktig". I den grad det kan oppfattes som sammenlikningsbart,

kan vi notere at de ordinære studentene oppfatter samlingene relativt sett mer viktige for læring enn fjernstudentene oppfatter sine tilsvarende tilbud.

De ordinære studentene ved Universitetet er i følge sine avkryssinger noe mindre positive til ulike forhold i undervisningstilbudet enn fjernstudentene. For eksempel på skalaene der høyere verdi skal antyde bedre vurdering, gir de ordinære studentene lavere verdi til følgende forhold:

1. Informasjon om studiet før start
2. Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold
3. Informasjon om eksamen

Igjen er det selvsagt et spørsmål om studentgruppene i praksis vurderer samme forhold. I så fall kan det være et spørsmål om forskjellene i vurdering er et resultat av objektive forskjeller i kvalitet, eller om forskjellene er et resultat av ulike forventninger. Det kan også være grunn til å merke seg at de ordinære studentene er mindre fornøyd med ”muligheten til å kontakte lærere på telefon/mail etc.” og kvalitet på kommentarer og tilbakemeldinger fra lærere”, selv om dette er forhold som er spesielt vektlagt i fjernundervisning.

Når det gjelder hva studentene er mest fornøyd med, legger de ordinære studentene mye mer vekt på faglige forhold, fagets egenart og sin egen utvikling gjennom fagene. Det er også grunn til å merke seg at også de ordinære studentene vektlegger friheten, fleksibiliteten og ansvar for egen læring som positivt. Deres sammenlikning synes i hovedsak å dreie seg om erfaringene fra videregående skole, mens fjernstudenter sammenlikner fjernstudiet med ordinære studier når det vektligger frihet og fleksibilitet.

Mange av studentene poengterer at studiemiljøet på Blindern og på Psykologisk institutt er det de er mest fornøyd med. Noen savner også vekt på tiltak for å bedre studiemiljøet og for at studentene skal bli bedre kjent med hverandre.

Mange av de ordinære studentene kommenterer at de er fornøyd med forelesningene og foreleserne. Mange poengterer også seminarundervisningen som noe de er fornøyd med. Det er grunn til å merke seg at kvaliteten på seminarene nok er avhengig av den aktuelle seminarleder og varierer også fra emne til emne.

Når det gjelder forhold studentene har savnet, kommer informasjon, veiledning og oppfølging høyt opp. Relativt mange nevner at informasjonen er dårlig og til dels motstridende og dårlig koordinert. Mange nevner også at de savner mer undervisning i mindre grupper, at de blir anonyme og at forelesningsgruppene, spesielt i PSY1000 blir altfor store. Mange mener at det kunne legges mer vekt på sammenheng mellom undervisning, oppgaveløsning og krav til eksamen. I likhet med fjernstudentene er det mange av de ordinære studentene som føler seg usikre på vektlegging og krav til eksamen i forhold til oppgaver og tilbakemeldinger de har fått i studiet.

Sammendrag og drøfting

Denne undersøkelsen ble gjennomført med støtte fra Norgesuniversitetet i sammenheng med prosjektstøtte til utvikling revisjon av det tidligere fjernstudiet i Psykologi grunnfag til Psykologi årsenhet i forbindelse med studieendringer ved gjennomføring av Kvalitetsreformen.

Den primære målsetningen med undersøkelsen var en kartlegging av fjernstudentene i Psykologi med bakgrunn i Norgesuniversitetets interesse for å utvikle mer om hvem fjernstudentene i høyere utdanning er. Dette blant annet på bakgrunn av konklusjoner i rapporten fra gruppen som evaluerte SOFFs virksomhet (Støkken et al. 2002), der man etterlyser mer informasjon om fjernstudentene, hvem de er og grunn til at de velger fjernundervisning. I denne sammenheng var det av spesiell interesse å se på forskjeller og likheter mellom fjernstudenter og ordinære studenter i Psykologi ved Universitetet i Oslo.

Sekundær målsetning av evaluering av studietilbudet gjennom tilbakemelding fra studentene om vurdering av studiet generelt og ulike delaspekter og støttesystemer i studiet. Dette på bakgrunn av Norgesuniversitetets ønsker (tidligere krav) om evaluering av studietilbud som får tilskudd for prosjektutvikling. For eksempel heter det i årets utlysning om prioriteringer: ” Prosjekter med stort potensial for kunnskapsutvikling og –spredning. Dette kan innebære interessante utviklingsidéer, samt gode opplegg for evaluering, analyse av erfaringer og formidling. Prosjektene kan fokusere på ulike tema. (Norgesuniversitetet 2005).

Psykologi årsenhet er utviklet og gjennomføres i samarbeid mellom Universitetet i Oslo og NKI Fjernundervisning. Psykologifagene består av 3 emner på til sammen 40 studiepoeng. Exphil og exfac som ellers inngår i årsenheten inngår ikke i samarbeidet, men NKI tilbyr også disse som fjernundervisning. Fjernstudentene blir faglig tilknyttet Universitetet i Oslo som arrangerer to samlinger i semesteret, en forelesningssamling og en oppgaveseminarsamling. Fjernundervisningsmateriellet består av lærebøker, studieveiledninger, kommentarhefter og noen videoer. I Fjernundervisningen legges det stor vekt på å knytte studentene nært til NKI gjennom informasjon, veiledning og oppfølging samt et antall innsendinger som kommenteres av fjernlærer. Fjernstudentene kan ta studiet med eller uten tilknytning til Internett. Nettstudentene får et bredere tilbud gjennom tjenestene på Nettskolen som blant annet inneholder diskusjonsforum, informasjon om medstudenter, raskere kommunikasjon med lærer og studieveileder og raskere tilgang på informasjon.

Spørreskjemaet til fjernstudentene ble sendt ut ved påsketider 2005 til samtlige 335 fjernstudenter påmeldt til Psykologi årsenhet siden oppstarten høsten 2003. Etter en purring fikk vi 132 besvarte skjemaer i retur. Svarprosenten blant studenter vi hadde adresse til var 40. Spørreskjemaet til de ordinære studentene ble delt ut ved tre anledninger på forelesningene i de tre emnene. Vi fikk totalt 301 utfylte skjemaer.

Både blant fjernstudentene og de ordinære studentene er det en stor overvekt av kvinner, henholdsvis 82 og 76 prosent. Kvinneandelen blant fjernstudentene er større blant respondentene i denne undersøkelsen enn blant fjernstudenter i Psykologi grunnfag i 1999.

Fjernstudentene er også eldre enn sine medstudenter ved Universitetet i Oslo, gjennomsnittsalder på 31 år mot 24 år blant de ordinære studentene. Gjennomsnittsalderen for fjernstudentene er gått vesentlig ned fra undersøkelsen i 1999, der den var 37 år.

Når det gjelder sivilstatus og omsorgsansvar viser undersøkelsen at en større del av fjernstudentene er gift/samboende (60% mot 35% blant de ordinære studentene). Enda større er forskjellen når det gjelder omsorgsansvar. 49 prosent av fjernstudentene oppgir å ha ansvar for ett eller flere barn, mens det gjelder bare for 11 prosent av de ordinære studentene.

Også når det gjelder andre forpliktelser er det naturlig nok stor forskjell mellom studentgruppene. 40 prosent av fjernstudentene oppgir at studier er deres hovedbeskjeftigelse, mens 96 prosent av de ordinære studentene oppfatter studiet som sin hovedbeskjeftigelse. Tilsvarende oppgir 36 prosent av fjernstudentene å være i fulltidsarbeid, mens dette bare gjelder for 2 prosent av de ordinære studentene. 15 prosent av fjernstudentene oppgir å være fulltidsstudenter. Det er kanskje grunn til å merke seg at det ikke er mer enn halvparten (50%) av de ordinære studentene som oppfatter seg som fulltidsstudent. Hele 46 prosent av dem oppgir å ha deltidsarbeid.

Det er naturlig nok signifikante forskjeller mellom studentgruppene også når det gjelder antall år yrkeserfaring. Fjernstudentene har flere år i jobb bak seg, $Md=6,3$ år, mens tilsvarende for de ordinære studentene $Md=2,8$ år. Det er grunn til å merke seg at mange av de ordinære studentene har mange års yrkeserfaring.

Fjernstudentene bor spredt over hele landet. Det betyr at studiet rekrutterer på landsbasis og at mange har lang vei til fysiske samlinger. Likevel er det mer enn 60 prosent som oppgir å bo på Østlandet. Tilsvarende for de ordinære studentene er over 90 prosent fra Østlandet (hvis de har svart korrekt etter instruksjonen at svaret ikke skal gjelde studieadresse). Svarene viser også at fjernstudiet i større grad rekrutterer studenter som oppgir ikke å bo i by (37% mot 22%).

Når det gjelder utdanningsbakgrunn, synes svarene også å støtte at intensjonen om at fjernundervisning skal gi muligheter for nye grupper i en viss grad blir innfridd. 8 prosent av fjernstudentene oppgir å ha blitt tatt inn på bakgrunn av realkompetanse (mot under 1% av de ordinære studentene). Ellers er det også slik at mange av fjernstudentene har flere år og til dels omfattende høyere utdanning fra tidligere. Hele 30 prosent oppgir at du har fullført lavere grad (25%) og høyere grad (5%), mens dette gjelder for 17 prosent av de ordinære studentene (16% lavere grad og 1% høyere grad). Dette forhold burde gi mange av fjernstudentene gode muligheter for å lykkes i studiet. På den annen side er det også mange av fjernstudentene som har svakere forutsetninger, for eksempel er det 60 prosent av fjernstudentene som verken har fullført exphil eller exfac, mens dette bare gjelder for 2 prosent av de ordinære studentene.

På bakgrunn av forskjeller nevnt foran er det naturlig at fjernstudentene i mye større grad enn de ordinære studentene har tidligere skolegang eller studier lenger bak seg i tid.

En større del av fjernstudentene oppgir å ha tidligere erfaring med alternative studieformer (48% mot bare 19% av de ordinære studentene). Men når det gjelder bruk av IKT i studier tidligere er det praktisk talt ikke forskjell mellom gruppene. Mest sannsynlig er dette et resultat av at mens mange fjernstudenter faktisk har benyttet IKT i ulike sammenhenger, har de gjennomsnittlig yngre ordinære studentene antagelig i større grad erfaring med bruk av IKT fra den ordinære skolen.

Når det gjelder psykologistudiet som ledd i studentenes planer, er det en større andel av fjernstudentene som ser på psykologistudiene som ledd i etter- og/eller videreutdanning. Men det er også grunn til å merke seg at et betydelig antall av fjernstudentene kan tenke seg en

bachelor- eller mastergrad i psykologi (13%) eller å kvalifisere seg for profesjonsstudiet (19%).

En større andel av fjernstudentene enn de ordinære studentene oppgir å bruke IKT i forbindelse med sine psykologstudier. Forskjellen mellom brevstudentene og nettstudentene når det gjelder oppgitt bruk av IKT i studiet er liten og ikke signifikant. Brevstudentene oppgir også i større grad (men ikke signifikant) enn de ordinære studentene å benytte IKT i forbindelse med sine psykologstudier. De aller fleste av både brevstudenter, nettstudenter og ordinære studenter ved Universitetet oppgir å ha tilgang til Internett.

De ordinære studentene oppgir naturlig nok at de i gjennomsnitt bruker atskillig mer tid på studier enn fjernstudentene. 74 prosent av fjernstudentene oppgir å bruke 15 timer eller mindre per uke på studier, mens dette bare gjelder for 21 prosent av de ordinære studentene. Det er også en større andel fjernstudenter som er ”svært uenig” i at de har hatt ”tid nok til studiene” (23% mot 5%) og en mindre andel som er ”svært enig” i påstanden (16% mot 29%). Slik sett er det tydelig at selv om fjernstudentene har lavere ambisjoner om studieinnsats og regner seg som deltidsstudenter, opplever de i større grad tidsklemmen mellom fjernstudier og andre forpliktelser.

Det er også signifikant forskjell mellom studentgruppene når det gjelder spørsmålet om de er ”fornøyd med egen studieinnsats”. Det er likevel grunn til å merke seg at hele 50 prosent av fjernstudentene er ”enig” (32%) eller ”svært enig” (18%) i påstanden, mens tilsvarende tall for de ordinære studentene er 56 prosent og henholdsvis (41% og 15%).

De fleste fjernstudentene (71%) har ikke deltatt i noen form for samarbeid med medstudenter, heller ikke i form av diskusjoner på kursenes forum. På dette punktet er det stor forskjell mellom gruppene. 79 prosent av de ordinære studentene opplyser å ha deltatt i samarbeid med andre studenter. 16 prosent av fjernstudentene har deltatt på åpne ordinære forelesninger ved Universitetet.

Undersøkelsen gir ingen store overraskelser når det gjelder forskjeller mellom fjernstudentene og de ordinære studentene. Statistisk sett representerer de to svært ulike grupper. Undersøkelsen viser at fjernundervisningstilbudet er en mulighet for studenter som på grunn av sin sosiale situasjon og forpliktelser i forhold til familie, omsorgsforpliktelser og jobb ikke kan benytte seg av Universitetets ordinære tilbud. Fjernstudentene er i stor grad eldre, de er i arbeid, er gift/samboende og har ansvar for barn. De fleste ser på seg selv som deltidsstudenter som må tilpasse studiene til andre forpliktelser. Mange av dem har gode studieforutsetninger i kraft av tidligere utdanning og erfaring. Men det er også en stor gruppe med teoretisk kanskje svakere forutsetninger, som opptak på realkompetanse og ikke avlagte forberedende prøver.

De aller fleste av fjernstudentene som har besvart spørreskjemaet er aktive i studiet ved datainnsamlingen (80%), mens ca. 10 prosent oppgir å ha fullført hele studiet og ca. 10 prosent har avbrutt.

Når det gjelder grunnen til at de har valgt fjernundervisning, er disse relatert til opplysninger knyttet til studentenes private situasjon. Studentene hadde anledning til både å krysse av for om et antall grunner var ”svært viktig” eller ”viktig” og også for hva de oppfattet som den ”aller viktigste” grunnen. I følge studentene er følgende grunner for valg av fjernundervisning viktige (i rekkefølgen hvor stor prosent som har krysset av for ”svært viktig/viktig”):

1. Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo	(88%)
2. Kunne starte akkurat når det passet meg	(84%)
3. Geografiske forhold/slipper å flytte	(56%)
4. Kan ikke studere full tid på grunn av jobben	(54%)
5. Kan ikke studere full tid pga. omsorg/ansvar for barn	(41%)

De følgende oppgitte grunnene er viktige for relativt få (betyr selvsagt ikke at de ikke kan være meget viktige for de det gjelder):

1. Sykdom/funksjonshemning vanskeligjør ordinær utdanning	(8%)
2. Søkte opptak på universitet/høgskole i annet fag uten å komme inn	(17%)
3. Søkte opptak på universitet/høgskole i psyk. uten å komme inn	(17%)
4. Økonomisk mer fordelaktig for meg	(20%)
5. Foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning	(30%)

Når det gjelder studentenes oppfatning av hva som er den aller viktigste grunnen for valg av fjernundervisning er rekkefølgen faktisk noe endret (færre har besvart spørsmålet (sum av prosenttall=100):

1. Geografiske forhold/slipper å flytte	(28%)
2. Kan ikke studere full tid på grunn av jobben	(24%)
3. Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo	(29%)
4. Kan ikke studere full tid pga. omsorg/ansvar for barn	(11%)

Selv om mange krysser av for "Kunne starte akkurat når det passet meg" som viktig, er det svært få som oppgir dette som aller viktigste grunn (4%).

Når det gjelder vurdering at Psykologistudiet som fjernundervisning totalt, oppgir 80 prosent å være "svært fornøyd" (22%) eller "fornøyd" (58%). 15 prosent er usikre, mens bare 5 prosent oppgir å være "svært misfornøyd" (2%) eller "misfornøyd" (3%). Det er neppe mulig å oppnå at alle skal være fornøyd. Fjernstudenter er en svært inhomogen gruppe med svært ulike forutsetninger. Det er neppe mulig å oppnå at ingen skal være misfornøyd.

Tilfredshet med ulike aspekter av fjernundervisning og "studiestøtte" er målt med et antall variabler. Resultatene er generelt positive indikerer at **fjernstudentene i psykologi er relativt godt fornøyd med sine opplevelser og sitt støttesystem i studiet**. Forhold som kommer svakt ut er "Innføring i studieteknikk", "Videomateriellet" og "Klassens forum på Nettskolen". NKI vil fra høsten 2005 tilby et nettbasert kurs i studieteknikk for alle studenter, og det vil legges større vekt på å støtte studentene i å finne samarbeidspartnere på nettet eller i geografisk nærhet. Videomaterialet bør vurderes på nytt.

Vi fikk relativt mange svar på de åpne spørsmålene i spørreskjemaet om hva fjernstudentene var mest og minst fornøyd med, hva de har savnet og andre kommentarer.

Studentene er generelt fornøyd med kontakt med NKI og studieveileder, informasjon og studieoppfølging. Videre synes de aller fleste å være fornøyd med lærerens tilbakemelding og kontakt med fjernlærer, selv om noen tydeligvis har hatt en lærer de er lite fornøyd med. Oppfølging og veiledning av lærere med sikte på å oppnå god kvalitet i arbeidet fra alle lærere er viktig.

Mange av fjernstudentene nevner at de ikke er fornøyd med informasjon og andre forhold rundt eksamen og eksamensoppmelding. Dette bør forbedres og blir forhåpentligvis bedre gjennom bedre muligheter for å ordne formalia direkte på Universitetets nettsider.

Konklusjonen på studentenes vurdering av studietilbudet både gjennom vurdering av enkelte aspekter, totalvurdering og åpne kommentarer må være at respondentene gir et klart inntrykk av at de fleste generelt er fornøyd, til dels meget fornøyd, med sine erfaringer som fjernstudent i Psykologi årsenhet. Noen ytterst få studenter gir uttrykk for at de er misfornøyd, uten at det fremkommer klart hva misnøyen egentlig gjelder. Det fremkommer en del forhold som kan forbedres:

1. **Det bør arbeides for å få en bedre sammenheng mellom oppgaver i studiet og eksamensoppgavene og bedre informasjon om krav til eksamen.**
2. **NKI bør søke å støtte studentene i eksamenspåmelding slik at informasjonen blir best mulig og prosedyrene enklest mulig innen de rammer Universitetet i Oslo gir.**
3. **Lærere bør følges opp, slik at eventuelle lærere som ikke gir tilstrekkelig støtte blir veiledet til å kunne gjøre en bedre jobb, eventuelt skiftes ut.**
4. **Informasjon om samlinger bør gis så tidlig og utfyllende som mulig.**
5. **Det bør arbeides videre med at studenter som ønsker kontakt og samarbeid med medstudenter, lettere kan oppnå kontakt med andre. Bruk av Forum må stimuleres for studenter som ønsker mer interaksjon på nettet.**
6. **Det kan bør vurderes om videomaterialet bør fjernes, revideres eller byttes ut med annet og bedre egnet materiell.**
7. **Fjernstudentene bør få best mulig informasjon om forelesningstidspunkter ved Universitetet i Oslo, i og med at det faktisk er mange som har anledning til å delta på i alle fall enkelte ordinære forelesninger.**

Hvilke forhold er viktig for læring? ”Egen lesing/studieinnsats” er ikke uventet det aspekt av studiet som flest oppfatter som viktig for læring. Det samme gjelder selvsagt ”fagstoffet i lærebøkene”.

Det er grunn til å merke seg at fjernstudentene mener at ”studieveiledningene”, ”kommentarheftene”, ”innsendingsoppgavene” og ”arbeid med innsendingsoppgavene”, samt ”tilbakemelding og kommentarer fra fjernlærer på innsendingene” er ”svært viktig/viktig” for de aller fleste. Kommenterheftene regnes som mer viktig for læringen enn studieveiledningene.

Det er en signifikant sammenheng mellom vurdering av samlingenes verdi for læring og i hvilken grad studenten har deltatt. **De som har deltatt på samlingene mener i stor grad at samlingene er viktig for læring.** Studentene er i stor grad fornøyd med samlingene. Organiseringen av samlingene er det forhold som kommer svakest ut i vurderingene.

Når det gjelder årsaker til at studentene ikke har deltatt på samlingene, er tre forhold viktige, ”tiden passer ikke/har ikke tid”, ”lang reise/dyrt å bo hjemmefra” og ”hensyn til familien”. Mange mener også at ”det holder med fjernundervisningstilbudet”.

Det var i første rekke fjernstudentene som var fokus i undersøkelsen. Evalueringsdelen av spørreskjemaet til de ordinære studentene var vesentlig mindre og ikke direkte sammenliknbart med spørsmålene til fjernstudentene.

Også for de ordinære studentene er det naturlig nok ”fagstoffet i lærebøkene” og ”egen lesning/studieinnsats” som oppfattes som er viktigst for læring. ”Forelesningene” anses også som viktig, men det er atskillig færre som har krysset av for at de er ”svært viktige”. Rundt 20 prosent mener at ”samarbeid med medstudenter i kollokviegruppe” og ”seminarundervisningen” er ”lite viktig”. Det er også atskillig færre som oppfatter disse to læringsformene som ”svært viktig”. I den grad det kan oppfattes som sammenlikningsbart, kan vi notere at de ordinære studentene oppfatter samlingene relativt sett mer viktige for læring enn fjernstudentene oppfatter sine tilsvarende tilbud.

De ordinære studentene ved Universitetet er i følge sine avkryssinger noe mindre positive til ulike forhold i undervisningstilbudet enn fjernstudentene. For eksempel på skalaene der høyere verdi skal antyde bedre vurdering, gir de ordinære studentene lavere verdi til følgende forhold:

1. Informasjon om studiet før start
2. Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold
3. Informasjon om eksamen

Igjen er det selvsagt et spørsmål om studentgruppene i praksis vurderer samme forhold. I så fall kan det være et spørsmål om forskjellene i vurdering er et resultat av objektive forskjeller i kvalitet, eller om forskjellene er et resultat av ulike forventninger. Det kan også være grunn til å merke seg at de ordinære studentene er mindre fornøyd med ”muligheten til å kontakte lærere på telefon/mail etc.” og kvalitet på kommentarer og tilbakemeldinger fra lærere”, selv om dette er forhold som er spesielt vektlagt i fjernundervisning.

Når det gjelder hva studentene er mest fornøyd med, legger de ordinære studentene mye mer vekt på faglige forhold, fagets egenart og sin egen utvikling gjennom fagene. Det er også grunn til å merke seg at også de ordinære studentene vektlegger friheten, fleksibiliteten og ansvar for egen læring som positivt. Deres sammenlikning synes i hovedsak å dreie seg om erfaringene fra videregående skole, mens fjernstudenter sammenlikner fjernstudiet med ordinære studier når det vektlegger frihet og fleksibilitet.

Mange av studentene poengterer at studiemiljøet på Blindern og på Psykologisk institutt er det de er mest fornøyd med. Noen savner også vekt på tiltak for å bedre studiemiljøet og for at studentene skal bli bedre kjent med hverandre.

Mange av de ordinære studentene kommenterer at de er fornøyd med forelesningene og foreleserne. Mange poengterer også seminarundervisningen som noe de er fornøyd med. Det er grunn til å merke seg at kvaliteten på seminarene nok er avhengig av den aktuelle seminarleder og varierer også fra emne til emne.

Når det gjelder forhold studentene har savnet, kommer informasjon, veiledning og oppfølging høyt opp. Relativt mange nevner at informasjonen er dårlig og til dels motstridende og dårlig koordinert. Mange nevner også at de savner mer undervisning i mindre grupper, at de blir anonyme og at forelesningsgruppene, spesielt i PSY1000 blir altfor store. Mange mener at det kunne legges mer vekt på sammenheng mellom undervisning, oppgaveløsning og krav til

eksamen. I likhet med fjernstudentene er det mange av de ordinære studentene som føler seg usikre på vektlegging og krav til eksamen i forhold til oppgaver og tilbakemeldinger de har fått i studiet.

Denne undersøkelsen har gitt viktig og interessant informasjon om hvem som faktisk velger fjernundervisning i Psykologi årsenhet. Det er klare forskjeller mellom fjernstudentene og ordinære studenter. Funnene avviser en antagelse om at det er en myte ”at fjernundervisning/fleksibel utdanning er spesielt nyttig for voksne som kombinerer utdanning med andre roller og forpliktelser, studenter fra lavere sosiale lag, kvinner som på grunn av omsorgsforpliktelser ellers ville være avskåret fra utdanning, beboere i utkantdistrikter med tynt befolkningsunderlag eller ansatte i privat og offentlig virksomhet, som har bruk for etter- og videreutdanning for å beholde jobb og/eller videreutvikle karrieren, ...” (Støkken et al. 2002).

Undersøkelsen har også gitt verdifull informasjon i arbeidet med å videreutvikle studieopplegget med sikte på å gi fjernstudentene i Psykologi årsenhet et best mulig tilbud.

Litteratur

Bjørkli, C. & Elden, Å. (1997): Evalueringsbilder av Psykologi grunnfag som fjernundervisning – Et oppfølgingsstudie. Psykologisk Institutt. NTNU.

Eide, T. E. (2001): Nettkurs – merverdi eller merarbeid. I: Alexandersen, J., Ask, B., Jamissen, G. & Myklebost, G. (red.): **Nettbasert læring i høgre utdanning. Noen norske erfaringer**. Soffrapport 1/2001. Tromsø: SOFF.

Elden, Å., Bjørkli, C. & Vollan, E. (1997): Evalueringsbilder av Psykologi grunnfag som fjernundervisning. Psykologisk Institutt. NTNU.

Fagerberg, T. (2005): Fjernstudenters vurdering av nettbaserte pedagogiske tjenester. Evaluering av NKI Fjernundervisnings studium Psykologi årsenhet. Masteravhandling. København: Danmarks Pædagogiske Universitet.

Grepperud, G., Rønning, W. M. & Støkken, A. M. (2004): **Liv og læring – voksnes vilkår for fleksibel læring. En forstudie**. Trondheim: VOX.

Moe, N. C., Møystad, E. & Rekkedal, T. (2004): **Evaluering av Arbeidslederskolen ved NKI Fjernundervisning**. Bekkestua: NKI.
<http://www.nettskolen.com/forskning/AIEvalueringrapport.pdf>

Norgesuniversitetet (2005) Utlysning av midler til prosjekter innen fleksibel utdanning for 2006.

Paulsen, M. F. (2003): **Online Education – Learning Management Systems – Global E-learning in a Scandinavian Perspective**. Bekkestua: NKI Forlaget.

Paulsen, M. F. (2004): COGs, CLIPs and Other Instruments to Support Cooperative Learning in Virtual Learning Environments. Non published internal document. NKI.

Rekkedal, T. (1999) Evaluering av fjernundervisning i psykologi. Upublisert

Rekkedal, T. (2004): Fjernstudenten – hvem er det? I: Støkken, A. M. & Wilhelmsen, J. (red.): **Jeg har en motor inni meg som driver meg sjøl... Livet som fleksibel voksen student**. Norgesuniversitetets skriftserie 2/2004. Tromsø: Norgesuniversitetet.

Rekkedal, T., Møystad, E. & Gundersen, S. (1998): Nettbaserte læringsarenaer. Delprosjekt 1.: Kartlegging av hindringer for deltagelse i opplæring basert på informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Gruppeintervju foretatt med studenter som har valgt ”tradisjonell brevundervisning” i stedet for studier over Internett. Bekkestua: NKI
<http://www.nettskolen.com/pub/artikkel.xsql?artid=111>

Støkken, A. M., Banff, P.-E., Grepperud, G., Jørgensen, G. E., Lorentsen, A., Roos, G., Øydvin, A. & Åstöm, E. (2002): **Mange bekker små... Evaluering av arbeidet med SOFF-støttede Fjernundervisningsprosjekter**. SOFF-rapport 3/2002. Tromsø: SOFF.

Appendiks 1. Spørreskjema til fjernstudentene

Spørreskjema Psykologi som fjernundervisning

Kjønn. Kvinne Mann

Alder. _____ år

Når påbegynte du ditt Psykologistudium ved NKI?

Høst 2003 Vår 2004 Høst 2004 Vår 2005

Har du fullført? Ex. phil. Ex. fac.

Status på studiet:

Fullført og bestått alt Holder på med studiet Har avbrutt studiet

Din status på de enkelte kursene i Årsenheten i Psykologi:

PSY1000 Generell psykologi: PSY1010 Forskningsmetoder I: PSY1100 Sosialpsykologi I:

Bestått eksamen Bestått eksamen Bestått eksamen

Studerer nå Studerer nå Studerer nå

Skal ta senere Skal ta senere Skal ta senere

Skal ikke ta dette Skal ikke ta dette Skal ikke ta dette

Sett eventuelt flere kryss (for eksempel hvis du har bestått eksamen, men studerer for å forbedre karakter).

Hvordan er Årsenheten i psykologi ledd i dine planer?

Årsenheten er for meg primært videre-/etterutdanning

Årsenheten er for meg et ledd i en høgere utdanning med flere fag

Jeg vil prøve å kvalifisere meg for Bachelor-/Masterstudiet i Psykologi

Jeg vil prøve å kvalifisere meg for Profesjonsstudiet i Psykolog

Annet _____

Sivil status (ett x) :

Gift/samboer Enslig

Separert/Skilt Enke/enkemann

Antall barn som bor hjemme (inkludert barn med delt bosted): _____

Har du andre omsorgsforpliktelser? (velg ett eller flere alternativ)

Ingen

Foreldre/svigerforeldre

Andre

Hvor bor du?

Nord Norge Midt Norge

Vestlandet Sørlandet

Østlandet Utlandet

Befolkningstetthet der du bor?

By Tettsted Spredtbygd

Vend arket

Formell utdanning før påbegynt psykologistudium?

- Ikke studiekompetanse, tatt opp på Psykologistudiet på grunnlag av realkompetanse
- Studiekompetanse fra videregående skole
- Ett eller flere enkeltfag ved universitet/høgskole
- Universitet/høgskole avsluttet lavere grad

Hvor lenge er det siden du studerte/gikk på skole før du påbegynte Psykologistudiet?
_____ år

Dersom du har tatt høyere utdanning tidligere, hvor mange år har du til sammen studert ved høgskole/universitet? _____ år

Har du erfaring med alternative utdanningsformer fra tidligere (f.eks. deltidsutdanning, desentralisert utdanning, fjernundervisning)?

- Ingen erfaring
- Noe erfaring
- Mye erfaring

Har du brukt IKT tidligere i forbindelse med studier/kurs? (som skriveredskap, e-post, Internett og lignende)

- Ja, mye
- Ja, noe
- Nei

Bruker du IKT i forbindelse med ditt psykologistudium nå? (som skriveredskap, e-post, Internett og lignende)

- Ja, mye
- Ja, noe
- Nei

Har du tilgang til Internett (ett x på hver linje)

	Ja	Nei
Hjemme	☐	☐
På jobb	☐	☐
Andre steder	☐	☐

Hva oppfatter du som din hovedbeskjeftigelse:

- Studier
- Arbeid
- Omsorg/hjemmearbeid

Hvordan er din tilknytning til arbeidslivet (ett kryss)?

- Fulltidsstudent
- Arbeider deltid
- Arbeider heltid
- Hjemmearbeidende/omsorg
- Trygd/Arbeidsledig
- Permisjon

Hvor mange års samlet yrkeserfaring har du?

_____ år

Hvor mange timer bruker du på studiene i løpet av en vanlig uke i gjennomsnitt?

Cirka _____ timer

Hvordan vil du beskrive din egen studiesituasjon og innsats?	Svært uenig	Litt uenig	Verken eller	Litt enig	Svært enig
Har hatt nok tid til studiene					
Er fornøyd med egen studieinnsats					

Du tar (tok) Psykologi ved NKI som:

- Brevundervisning Nettundervisning

I hvilken form ville du foretrekke å få videomaterialet?

- DVD VHS kassett

Hvordan vurderer du følgende aspekter ved studiet? (ett x på hver linje, hvis du ikke har erfaring med et forhold eller ikke kan svare, hopper du over linjen):

	Svært dårlig	Dårlig	Middels	Bra	Svært bra
Informasjon om studiet før start					
Informasjon i forbindelse med valg av studiemodell /brev /Internett					
Informasjon om betalingsforhold/lån/stipend					
Innføring i studieteknikk for fjernundervisning/nettundervisning					
Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold					
Forhold knyttet til utsending av studiemateriell					
Generell støtte og oppfølging fra NKI					
Muligheten til å kontakte NKI på telefon, mail etc.					
Informasjon om prøver og eksamen					
Mulighet til å kontakte lærere på telefon, mail etc.					
Kvalitet på kommentarer og tilbakemelding fra lærere					
Tid for returnering av besvarelser fra lærer					
Informasjon om samlingene ved Universitetet					
Forelesningssamling ved Universitetet					
Oppgaveseminar ved Universitetet					
Tekniske løsninger på Nettskolen					
Teknisk support på Nettskolen					
Faglig forum på Nettskolen					
Video – Introduksjon til Psykologistudiet					
Video – videoillustrasjoner til Innføring i psykologi					
Studieveiledningen i PSY1000 Generell psykologi					
Kommentarhefte i PSY1000 Innføring i psykologi					
Kommentarhefte i PSY1000 Psykologiens historie					
Studieveiledningen i PSY1010 Forskningsmetoder I					
Kommentarhefte i PSY1010 Forskningsmetoder I					
Studieveiledningen i PSY1100 Sosialpsykologi I					
Kommentarhefte i PSY1100 Sosialpsykologi I					

Eventuelle kommentarer til svarene ovenfor: _____

Har du deltatt i noen form for samarbeid med medstudenter i forbindelse ditt psykologistudium (sett gjerne flere kryss)?

- Nei, ikke i det hele tatt
 Ja, i form av diskusjoner på Forum på Nettskolen
 Ja, i form av annen kommunikasjon med andre nettstudenter
 Ja, i form av kollokviegruppe med andre studenter ansikt-til-ansikt
 Ja, men bare på samlinger ved Universitetet
 Andre måter _____

Vend arket

Har du deltatt i noen form for undervisning/forelesninger på Universitetet som var beregnet på ordinære studenter?

Nei

Ja, forklar _____

Grunn til å velge fjernundervisning

Nedenfor er gitt noen grunner som kan ha spilt en viss rolle for ditt valg når det gjelder å ta psykologistudiet som fjernundervisning. Les først gjennom hele listen. Deretter setter du ETT (1) kryss i bare én av de tre kolonnene for hver grunn om hvor viktig denne grunnen var for deg.

Grunn til å velge fjernundervisning	Svært viktig	Betydde noe	Betydde ikke noe/passar ikke
Søkte opptak på universitet/høgskole i annet fag uten å komme inn			
Søkte opptak på universitet/høgskole i Psykologi uten å komme inn			
Kunne starte akkurat når det passet meg			
Kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo			
Kan ikke studere full tid på grunn av jobben			
Kan ikke studere full tid på grunn av omsorg/ansvar for barn			
Foretrekker/har god erfaring med fjernundervisning			
Det er økonomisk mer fordelaktig for meg			
Geografiske forhold/slipper å flytte			
Sykdom/funksjonshemming som vanskeliggjør ordinær utdanning			
Andre grunner, forklar...			

Det skal nå være ett kryss for hver grunn. I tillegg ber vi deg gjøre følgende: **Sett en ring rundt krysset for den grunnen som var aller viktigst for deg.**

Din opplevelse av hvilke forhold som er viktig for læring i studiet?

Betydning for din læring i studiet	Svært viktig	Viktig	Lite viktig
Fagstoffet i lærebøkene			
Studieveiledningene			
Kommentarheftene			
Min egen lesning/studieinnsats			
Innsendingsoppgavene			
Arbeid med innsendingsoppgavene			
Tilbakemelding og kommentarer fra fjernlærer på innsendingene			
Individuell kommunikasjon med lærer (e-post etc.)			
Faglig diskusjon på Forum på Nettskolen			
Samarbeid med medstudenter på nettet			
Samarbeid med medstudenter i kollokvi gruppe			
Informasjon og tilbakemelding på praktiske spørsmål			
Deltaking på ordinære forelesninger			
Deltaking på forelesningssamlinger			
Deltaking på oppgaveseminarsamling			
Andre forhold, forklar...			

Har du deltatt på noen samling på Universitetet i forbindelse med ditt psykologistudium? Nei Ja

Hvis du har deltatt på samlinger ved universitetet, hvordan opplevde du disse?	Svært uenig	Litt uenig	Verken eller	Litt enig	Svært enig
Forelesningssamlingen:					
Lærerek					
Dyktige forelesere					
Passe avanserte					
Vil anbefale andre å delta					
Godt organisert					
Motiverende for egen lesing					
Oppgaveseminarsamlingen:					
Lærerek					
Dyktige seminarledere					
Passe avansert					
Vil anbefale andre å delta					
Godt organisert					
Motiverende for egen lesing					

Hvis du ikke har deltatt på samlinger, hva er grunnen?

Grunn til ikke å ha deltatt på samling	Svært viktig	Betydde noe	Betydde ikke noe/passar ikke
Det har ikke vært arrangert etter at jeg begynte			
Har ikke fått tilstrekkelig informasjon			
Har ikke tid/tiden passer ikke			
Lang reise/dyrt å reise/bo hjemmefra			
Hensyn til familien			
Tror ikke det er tilstrekkelig nyttig			
Synes det holder med fjernundervisningstilbudet			
Andre grunner, forklar...			

Er det noe du har savnet spesielt som student ved NKI?

Hva er du mest fornøyd med som student ved NKI?

Vend arket

Appendiks 2. Spørreskjema til de ordinære studentene

Spørreskjema om psykologistudiet

Universitetet i Oslo samarbeider med NKI om å tilby årsenheten i Psykologi som fjernundervisning. Utviklingen av dette studietilbudet er støttet av Norgesuniversitetet, som er Utdanningsdepartementets organ for utvikling av fjernundervisning og fleksibel utdanning og informasjon om fjernundervisning i Norge.

Norgesuniversitetet holder for tiden på med en nasjonal undersøkelse om hvem fjernstudentene i høgere utdanning er, deres livs- og studiesituasjon, og hvordan de oppfatter kvaliteten på studietilbudene. Årsenheten i Psykologi er en del av denne nasjonale undersøkelsen.

I forbindelse med kartleggingen av fjernstudentene er det av spesiell interesse å se på forskjeller og eventuelle likheter mellom fjernstudenter og ordinære studenter. Vi er derfor svært interessert i informasjon også fra de ordinære studentene ved Psykologistudiet ved Universitetet i Oslo. Som ordinær student synes du kanskje spørsmålene vedrørende personlig forhold er litt spesielle. Dette er et resultat av at fjernstudentene ofte er godt voksne yrkesaktive i en etablert familiesituasjon, og at undersøkelsen nettopp er interessert i å avdekke eventuelle forskjeller mellom disse studentgruppene.

Resultatene fra undersøkelsen blir behandlet konfidensielt, og besvarelsen av skjemaet er anonym. Du kan velge å levere skjemaet umiddelbart etter forelesningen eller returnere det i den prefrankerte konvolutten.

Vennlig hilsen

Espen Røysamb
Psykologisk institutt

Torstein Rekkedal
NKI Fjernundervisning

Vend arket, spørreskjemaet starter på baksiden

Spørreskjema Psykologi

Kjønn. Kvinne Mann

Alder. _____ år

Når påbegynte du ditt Psykologistudium?

Høst 2003 Vår 2004 Høst 2004 Vår 2005

Har du fullført? Ex. phil. Ex. fac.

Din status på kursene i Årsenheten i Psykologi:

PSY1000 Generell psykologi: PSY1010 Forskningsmetoder I: PSY1100 Sosialpsykologi I:

☐ Bestått eksamen	☐ Bestått eksamen	☐ Bestått eksamen
☐ Studerer nå	☐ Studerer nå	☐ Studerer nå
☐ Skal ta senere	☐ Skal ta senere	☐ Skal ta senere
☐ Skal ikke ta dette	☐ Skal ikke ta dette	☐ Skal ikke ta dette

Sett eventuelt flere kryss (eksempelvis ”bestått eksamen, men vil forbedre karakter”).

Hvordan er det nåværende studiet ledd i dine planer?

- Årsenheten er for meg primært videre-/etterutdanning
- Årsenheten er for meg et ledd i en høgere utdanning med flere fag
- Jeg er tatt opp på Bachelorstudiet i Psykologi
- Jeg vil prøve å kvalifisere meg for Bachelor-/Masterstudiet i Psykologi
- Jeg vil prøve å kvalifisere meg for Profesjonsstudiet i Psykolog
- Annet _____

Sivil status (ett x) :

- Gift/samboer Enslig
- Separert/Skilt Enke/enkemann

Antall barn som bor hjemme (inkludert barn med delt bosted): _____

Har du andre omsorgsforpliktelser? (velg ett eller flere alternativ)

- Ingen
- Foreldre/svigerforeldre
- Andre

Hvor bor du? (Ordinære studenter ved UiO som har midlertidig bosted i forbindelse med studiet krysser av for fast bosted)

- Nord Norge Midt Norge
- Vestlandet Sørlandet
- Østlandet Utlandet

Befolkningstetthet der du bor? (som ovenfor)

- By Tettsted Spredtbygd

Formell utdanning før påbegynt psykologistudium?

- Ikke studiekompetanse, tatt opp på Psykologistudiet på grunnlag av realkompetanse
- Studiekompetanse fra videregående skole
- Ett eller flere enkeltfag ved universitet/høgskole
- Universitet/høgskole avsluttet lavere grad

Hvor lenge er det siden du studerte/gikk på skole før du påbegynte Psykologistudiet?
_____ år

Dersom du har tatt høyere utdanning tidligere, hvor mange år har du til sammen studert ved høgskole/universitet? _____ år

Har du erfaring med alternative utdanningsformer fra tidligere (f.eks. deltidsutdanning, desentralisert utdanning, fjernundervisning)?

- Ingen erfaring Noe erfaring Mye erfaring

Har du brukt IKT tidligere i forbindelse med studier/kurs? (som skriveredskap, e-post, Internett og lignende)

- Ja, mye Ja, noe Nei

Bruker du IKT i forbindelse med ditt psykologistudium nå? (som skriveredskap, e-post, Internett og lignende)

- Ja, mye Ja, noe Nei

Har du tilgang til Internett (ett x på hver linje)

	Ja	Nei
Hjemme	☐	☐
På jobb	☐	☐
Andre steder	☐	☐ _____

Hva oppfatter du som din hovedbeskjeftigelse:

- Studier Arbeid Omsorg/hjemmearbeid

Hvordan er din tilknytning til arbeidslivet (ett kryss)?

- Fulltidsstudent Arbeider deltid Arbeider heltid
- Hjemmearbeidende/omsorg Trygd/Arbeidsledig Permisjon

Hvor mange års samlet yrkeserfaring har du?
_____ år

Hvor mange timer bruker du på studiene i løpet av en vanlig uke i gjennomsnitt?
Cirka _____ timer

Hvordan vil du beskrive din egen studiesituasjon og innsats?	Svært uenig	Litt uenig	Verken eller	Litt enig	Svært enig
Har hatt nok tid til studiene					
Er fornøyd med egen studieinnsats					

Vend arket

Hvordan vurderer du følgende aspekter ved studiet (det/de kursene du tar i årsheten)?

Ett kryss på hver linje:

	Svært dårlig	Dårlig	Middels	Bra	Svært bra
Forelesningene					
Pensum					
Seminarundervisningen					
Informasjon om studiet før start					
Tilgang til PC / Internett					
Veiledning når det gjelder praktiske studieforhold					
Informasjon om eksamen					
Mulighet til å kontakte lærere på telefon, mail etc.					
Kvalitet på kommentarer og tilbakemelding fra lærere					

Eventuelle kommentarer til svarene ovenfor:

Har du deltatt i noen form for samarbeid med medstudenter i forbindelse ditt psykologistudium?

- Nei, ikke i det hele tatt
 Ja, i form av kollokviegruppe med andre studenter
 Andre måter _____

Din opplevelse av hvilke forhold som er viktig for læring i studiet?

Betydning for din læring i studiet	Svært viktig	Viktig	Lite viktig
Fagstoffet i lærebøkene			
Forelesningene			
Seminarundervisning			
Min egen lesning/studieinnsats			
Samarbeid med medstudenter i kollokviegruppe			

Er det noe du har savnet spesielt som student?

Hva er du mest fornøyd med som student?

Mange takk for hjelpen!

Appendiks 3. Svar på de åpne spørsmålene i spørreskjemaet - fjernstudentene

Totalt er det 102 av de 132 fjernstudentene (77%) som har gitt svar på de åpne spørsmålene i slutten av skjemaet eller andre kommentarer på andre deler av skjemaet som da er plassert under "Andre kommentarer" nedenfor. En del studenter, kanskje de som har noen negative opplevelser, har en tendens til å gjenta sin kritikk, slik at samme forhold fremkommer både under "forhold som er savnet", "hva de er minst fornøyd med" og "andre forhold".

Hva er du mest fornøyd med som student ved NKI?

- Kan studere i mitt eget tempo, kan kombineres med arbeid og hjemmeforhold.
- Muligheten til å kunne studere hjemme.
- Nettsidene og studiemateriellet.
- Å kunne bestemme tempoet og tiden selv.
- Friheten til å jobbe i eget tempo.
- At man kan disponere tiden selv, og ikke noe mas 😊
- Fleksibilitet.
- Fleksibelt.
- Fleksibiliteten og seriøsiteten.
- Friheten til å gjøre det jeg vil når jeg vil.
- At det er så fleksibelt.
- At jeg kan gjennomføre studiet i mitt eget tempo.
- Fleksibiliteten ved å kunne kople arbeid, studier, hobbyer, reiser osv slik jeg vil. Gode lærebøker. Og ingen tidspress på å bli ferdig.
- Bra opplegg.
- Samling ved Universitetet.
- Oppgavesamlingen.
- Forelesningssamling og oppgavesamling.
- Friheten til å studere når det passer.
- Kan studere når det passer. Man må ikke sende oppgaver hvis tiden blir knapp.
- Fleksible tider mht lesing, samt å få alt studiemateriellet tilsendt i posten.
- Kan studere når jeg vil/kan. Bra tilbakemelding fra lærer, mye gode og konstruktive kommentarer. Studieveileder som virkelig "passer" på og er tilgjengelig + at både lærer og studieveileder er flinke til å si fra dersom de skal være borte!!!! Ingen følelse av å være "fjern"-student – med andre ord.
- Det er lett å kombinere studiet med jobb og familieliv.
- At det er en takknemlig måte å ta et studium som krever engasjement og fordypning – gjorde meg i stand til å få bra karakter på eksamenene.
- God oppfølging.
- Fagstoff og tilrettelegging er svært godt, det er hyggelige og imøtekommende mennesker som jobber der.
- Kommentarheftene, mulighet for tilbakemelding, mulighet for å delta på ordinære UiO-samlinger ved behov.
- Læreren og studieveilederen min. Jeg har alltid fått svar på spørsmål og lignende på kort tid og begge har alltid vært svært hyggelige og imøtekommende.
- Det gir meg muligheten til å følge et studieopplegg, svare på oppgaver og få tilbakemeldinger selv om jeg har en jobb som utelukker muligheten for faste oppmøter og faste tider.

- Å kunne jobbe når det passer meg, tilbakemelding fra læreren, ikke avhengig av andre studenter, gruppearbeid, å kunne lese hjemme.
 - Brevundervisning er svært praktisk og godt tilrettelagt for de som trenger dette konseptet.
 - Rask tilbakemelding fra lærer.
 - Rask tilbakemelding fra lærer – Forum er nyttig – Oppgaveseminaret ble veldig omfattende med alle oppgavene som skulle sendes inn i tillegg til innsendingsoppgavene, kombinert med veldig dårlig tid.
 - God veiledning, bra informasjon, greie tilbakemeldinger, nyttige kommentarhefter, få tilsendt materiale, bruke den tiden jeg trenger.
 - Tilbakemeldingene på innsendingsoppgavene, faglig og motiverende generelt sett. flott!!
 - Oppfølging av lærers svar på innsendingsoppgavene.
 - Innsendingsoppgavene: De var lærerike og gjorde det enklere å arbeide med stoffet.
 - Det må være å få tilbakemeldingene fra lærere på innsendingsoppgavene.
- LÆREREN, Veldig raske og positive tilbakemeldinger. NKI-administrasjonen – raske tilbakemeldinger.*
- God oppfølging, god og utfyllende tilbakemelding, imøtekommende og hjelpsom ved praktiske spørsmål.
 - Får tilbakemelding ved kontakt av Nettskolen. Fikk tilbakemelding på innsendte svar.
 - Er fornøyd med tilbakemelding fra studieveileder, får både e-mail og brev fra NKI om viktige ting som f. eks. eksamensdato og oppmelding til eksamen – er generelt fornøyd.
 - NKI veldig fleksible og hjelpsomme.
 - Ved NKI er de flinke til å følge opp studenten og sende ”savner deg blant de aktive studentene”-brev.
 - God service når jeg tar kontakt: Får raskt svar, kan kommunisere via e-post og hyggelig studieveileder hos NKI.
 - Raske tilbakemeldinger ved spørsmål.
 - Info og kontakten med studieveileder.
 - Rask tilbakemelding fra ansvarlig fra NKI vedrørende praktiske spørsmål.
 - God oppfølging fra studieveileder, godt studiemateriell, veldig bra med betalingsordninger.
 - NKI er flink til å kontakte studenter som ikke har gitt lyd fra seg på en mnd. At jeg kan gjøre arbeidet når jeg vil. De er flinke til å ordne opp med lånekasse og det administrative.
 - Rask og god tilbakemelding på alt av spørsmål, det være seg faglig eller praktisk, god oppfølging og informasjon, veldig fornøyd med akkurat dette.
 - Kommunikasjon og faglig støtte med studieveileder, samt faglærer.
 - Kontakten med administrasjonen, friheten til å studere når og hvor en ønsker.
 - Lett å få tak i NKI, fikk fort svar på mail, hyggelige ansatte ved spørsmål på telefon.
 - Informasjonen, samt mulighet for å stille spørsmål om besvares.
 - Lett å få kontakt med NKI og lærer via e-post.
 - Studiemateriellet.
 - Den faglige delen.
 - Bra studiemateriell
 - Kommenterheftene, studieenheter, studieveiledningen, målene.
 - Kommenterheftene.
 - Faglig: lærte mye engelsk fordi pensum er på engelsk – Administrativt: God oppfølging og positive mennesker.
 - Faglig bra kvalitet på lærebøkene og god oppfølging av studieveileder angående praktiske spørsmål.
 - Oppegget, studieveilederen min.
 - Gode kommentarhefter, rask tilbakemelding, forum.
 - Tilbakemeldinger fra lærer, veiledningshefter.

- Oppgavene, eget tempo og tilbakemelding fra NKI, etterspørsel på innsendinger (ved passivitet).
- God litteratur (Passer & Smith: Frontiers and applications. Lett å sende inn oppgaver og relativt raske tilbakemeldinger. Gode innsendingsoppgaver.
- Muligheten til å sende inn oppgaver, muligheten til å gjennomføre utdanningen uten å være tilknyttet Universitetet.
- Innhold og bredde i studiet, tilbakemelding fra lærer, fleksibelt opplegg – selvstyring.
- Kan lese og jobbe hjemmefra.
- Å kunne ta studiet uten å flytte.
- Muligheten til å fullføre ett eller flere fag, dette pga av avstand eller karaktergrunnlag ++ kontakten med studieadministrasjonen 😊 muligheten til å få raske svar.
- Synes studieveiledningsheftet er svært bra og enkelt å følge i forhold til det å måtte jobbe selvstendig! Er også fornøyd med den korte tiden NKI bruker på tilbakemelding på spørsmålene mine, kjempefornøyd med det! Synes også læreren min er kjempeflink til å gi motiverende og hyggelige tilbakemeldinger på oppgavene! Men som sagt med tanke på eksamen hadde det vært en fordel å vite hvordan en lå an karaktermessig også.
- Vanskelig å si – alt teller like mye.
- Kontakten med administrasjonen, likte godt studieveiledningene.
- Veldig godt fornøyd med administrativ oppfølging, spesielt NN gjør en veldig god oppfølgingsjobb.
- At det er enkelt å kontakte veileder i faget. Hun gir alltid kjappe og utfyllende tilbakemeldinger. Det er også bra at vi har såpass mange oppgaver som skal leveres. Det blir enklere å jobbe med faget.
- Er fornøyd med alt, materiell, lærere, de ansatte ved NKI, forelesninger og skriveseminar, god tilgjengelighet til NKI og lærer, osv.
- Veldig god oppfølging av studieleder og lærer i form av informasjon og tilbakemeldinger.
- Å kunne studere hvor som helst, jeg bodde 1 år på Gran Canaria da jeg startet studiet, mye god informasjon og god oppfølging.
- At jeg kan kontakte lærere for spørsmål når det skulle passe meg. At jeg har mulighet for å dele erfaringer med andre studenter som bor langt unna. At jeg kan kjøre i mitt eget tempo.
- PSY1000 syntes jeg fungerte veldig bra, nå holder jeg på med PSY1100 og synes det er merkelig at det ikke ble noen samlinger på UiO. Jeg hadde veldig stort utbytte av det da jeg tok PSY1000.
- At jeg fullfører.
- At tilbudet gjelder et universitetsstudium.
- Jeg er svært misfornøyd og kan ikke anbefale NKI til andre. Universitetet bør avslutte samarbeidet med NKI fordi det setter universitetets rykte i fare.
- Kommer ikke til å bruke NKI. Dette var dårlig.

Hva er du minst fornøyd med som student ved NKI?

- Er vel ikke noe jeg ikke er fornøyd med.
- Jeg er fornøyd, jeg!
- Ikke noe spesielt.
- Ikke noe sånn spesielt – er fornøyd med det meste.
- Kommer ikke på noe jeg er misfornøyd med 😊
- Egentlig ikke!
- At eksamen må tas ved UiO.
- Forumet på Nettskolen.
- Kommentarheftene kunne vært fyldigere (klager over engelske lærebøker).

- *Kommentarheftene. Forventet at de skulle være mer nyttige. Burde etter min mening være mer som er utfyllende. "Power-point"-presentasjon á la forelesningene.*
- *Vanskelig å studere uten kontakt med andre studenter, forelesningshelga burde vært lengre, gjerne en uke.*
- *Oppgavene bør være obligatoriske! Ellers er studiet "meningsløst". Man får inntrykk av at man vil få studiebevis fra NKI om eksamenene er bestått, i og med at oppgavene ikke må sendes inn. De er frivillige og derfor burde man få kursbevis på at man har tatt kurset etter endt kurs. NKI forsto ikke at jeg var ferdig som student selv om jeg hadde gitt beskjed flere ganger om at alle eksamenene også var bestått.*
- *Info om eksamenforberedelser.*
- *Kaos rundt eksamen – informasjon, oppmelding, info om oppmøte etc. – møtte opp ett sted, skulle vært et annet sted.*
- *Tilbakemeldinger.*
- *Veldig dårlig tilbakemelding fra lærer, synes alle burde sende inn 1. oppgave som en prøveeksamen og få veiledning.*
- **LÆRER.**
- *Dårlig læreroppfølging, lite informative tilbakemeldinger på oppgaver, dårlig veiledning. For lite generell informasjon.*
- *Tilbakemelding fra lærer er litt vel knapp. Burde vært mer utfyllende og eksamensrettet.*
- *Kontakt med lærer, opplysning om lån & stipend, forelesningene, fullstendige opplysninger om alle kostnader. Dumt at en ikke får vitnemål fra UiO når en avlegger samme eksamen som opptagne studenter.*
- *Enkelte lærere som ikke har kunnet gi meg tilstrekkelig svar på spørsmål som jeg hadde før eksamen (Men dette gjaldt Markedsføringsstudiet).*
- *Det eneste må være informasjon om eksamen.*
- *Lite informasjon om hvordan eksamensoppgavene skal skrives og hva vi kan se på som viktig i pensum (jeg har ikke vært innlogget siden sommeren 2004, så jeg vet ikke om dette er forbedret siden da).*
- *Det er litt vanskelig å få tak på hva man bør kunne og hva som ikke er så nøye. Derfor synes jeg forelesningene er viktige å få i tillegg samt at en del ting i pensum blir forklart grundig, en del ting jeg kan være noe usikker på etter oppgavene. Tilbakemeldingene blir for mye stikkord.*
- *Mangel på forelesninger – for meg er det beste måten å lære på.*
- *Altfor dårlig informasjon om eksamensoppgaver og hvordan løse disse, også for dårlig hjelp rundt det praktiske rundt eksamenspåmelding og lignende.*
- *At det ble litt kluss med eksamensoppmelding til Universitetet, men ikke noe stort problem.*
- *Vanskelig å jobbe på egen hånd, jeg synes det var viktig med forelesningene på Universitetet*
- *Min egen innsats.*
- *Min egen innsats.*
- *Min egen innsats, har bommet litt på min egen kapasitet, konsekvensberegnet for dårlig, vil gjerne ha et halvt år til på meg....*
- *Fryktelig dyrt i forhold til hva NKI bidrar med, bedre forelesninger fra UiO – kanskje via videokonferanse.*
- *Bare eksamensforholdene, er også vanskelig i min situasjon å dra på oppgaveseminar osv. (Funksjonshemmet barn).*
- *Kunne vært lettere å finne ut hvem som var studenter i nærheten av hjemsted.*
- *Kunnskaper om studieteknikk og om pensum. Også litt mer spesifikt om hva som kreves til eksamen.*
- *Videoeksemplene, for høyt tempo på forelesningene på UiO, det bør være flere forelesninger og temadager på UiO.*

- Ikke oppdaterte videoer.
- Videoene – videomaterialet bør droppes eller erstattes av nytt!! Selv om man kan argumentere for forskere på materialet fremdeles har relevans, har vi ikke behov for å holde liv i disse til dels grusomme eksperimentene. Det finnes bedre måter enn dette!!
- Oppfølging og kommentarheftet til forskningsmetoder PSY1010.
- Boka ”psykologiens historie av Per Saugstad. Svært ”tung” å lese. Lite pedagogisk og kjedelig lagt opp. Vanskelig å lære seg stoffet. Jeg måtte rett og slett gi opp. Dårlige illustrasjoner og ingen fornoter. Dårlige tilbakemeldinger på innsendingsoppgavene. Vill gjerne hatt mer utfyllende svar. Hva er bra? Hva er dårlig? Ville det blitt A, B, c eller D til eksamen?
- Kunne kanskje ønske at de oppgavene som man får til eksamen i psykologi kunne gjennomgås også på kurset, vet dette skjer på oppgaveseminaret, men fikk ikke deltatt der.
- At spørsmålene vi skal svare på ikke er de samme som de UiO trekker ut til eksamen. At forelesningene blir for generelle som et forsøk på å gjøre det relevant for alle, dvs. de som tar generell psyk., sos. psyk. og forskningsmetode, så blir det i stedet for generelt for alle.
- Nettsidene, informasjon ved oppstart, måtte finne ut av alt. Fikk ikke noe innfor etter at jeg hadde meldt meg på. Måtte spørre om passord, hva jeg skulle gjøre for å komme i gang. Helt utrolig når man betaler 27.000!!!
- Info rundt skriveknikk.
- Prisen på studiet, lån og stipendordning, at studiet ikke er lagt opp på samme måte som de ordinære studentenes, at man ikke får vitnemål fra UiO, selv om dette er litt forståelig.
- Prisen.
- Prisen. Studiekortet kom altfor sent slik at jeg ikke fikk nødvendige rabatter.
- Det koster veldig masse. Synes ikke vi får så mye som vi betaler.
- Dyrt.
- Noe kostbart + langt til samlinger. Skulle vært samarbeid med andre universitet også.
- Trusselbrev om at NKI kan avbryte kontakten når som helst ved sen innlevering av besvarelser. Jeg likte aller dårligst at jeg fikk avslag fra fakultetet på forespørsel om vitnemål for årshet i psykologi, slik de ordinære studentene får, begrunnelsen var at jeg ikke var tatt opp på studiet ved UiO, fikk i stedet karakterutskrift, uforståelig forskjellsbehandling.
- Studieveileder NN føler seg til bry hvis en ringer.
- Det burde vært sendt ut bekreftelse fra NKI om de studentene som er avsluttet og fullført – ET slags ”Fullført ved NKI”-diplom. Det har med motivasjon å gjøre. Det krever ekstra innsats av studenten å studere ved NKI enn ved UiO.
- Kommentarbeftene har jeg ikke funnet verdifulle i det hele tatt.
- Føler det er litt dyrt i forhold til hva jeg har deltatt på/benyttet meg av tilbudene deres. Kunne kanskje være mer tilpasset den enkeltes ønsker, man kunne betalt for det man var med på (oppgaveseminar etc.) Men dette har vært mitt eget valg. Som erfaren student har det vært den praktiske delen NKi har kunnet bidra mest med.
- Oppgaveseminaret kom altfor tett på eksamen. Burde vært i begynnelsen av semesteret.
- At en må bruke engelsk bok som det tar veldig tid med å oversette, istedenfor å bruke tid på annen lesing.

Er det noe du har savnet spesielt som student ved NKI?

- Nei.
- Nei.
- Nei.
- Nei.
- Nei.
- Nei.

- Nei.
- Nei!!
- Nei, jeg er svært fornøyd.
- Nei, egentlig ikke, men synes det er viktig med tilbakemelding fra innsendingsoppgavene for å vite hvordan en ligger an i faget. Er kanskje litt vanskelig siden oppgavene bare er bestått/ubestått. Hadde nok vært lettere hvis en fikk tilbakemelding om hvilke karakter en lå på slik at en kunne vurdere eventuelt mer lesing i de enkelte emnene.
- Nei, ikke noe spesielt, kunne kanskje vært kjekt om exphil og exfac hadde vært inkludert i psykologistudiet.
- Info om eksamensform kom for seint, for tett opp mot eksamen. Burde vært forkling på nettet om hvordan å svare.
- Jeg hadde foretrukket om vi fikk "ekte" karakterer på innsendingsoppgavene istedenfor bestått/ikke bestått. Hadde vært fint med eksamensbesvarelse med kommentar fra sensor som veiledning, altså ett kommentarhefte.
- Engelsk ordliste til bruk for psykologifaget.
- Bedre info om tilgang til forelesninger på Universitetet eller resumé av disse/foiler på nett.
- Mer informasjon om bruk av nettet.
- Muligheten til å bytt fra brev- til nettstudier og omvendt underveis i studiet.
- For dårlige nettsider – introsidene. En del opplysninger kan misforstås i mangel på alternative valg, eksempelvis hvordan progresjonen i studie er.
- Savnet norske lærebøker, ekstra tungt å lese tungt stoff på engelsk.
- Kontakt – ansikt til ansikt med medstudenter, fikk liten sjanse til å prate med andre studenter.
- Mer informasjon omkring samarbeid mellom medstudenter/kollokvie etc. hvis en ikke har nettundervisning. Viktig: Upraktisk at det kun er samarbeid gjennom UiO. Jeg bor i Midt-Norge – skulle vært samlinger i Trondheim
- Daglig kontakt med medstudenter, nettstudier passer ikke dersom man vil inn på profesjonsstudiet.
- Kveldsforelesninger. Samlingen på 2 dager på UiO er ikke nok.
- Flere samlinger, mer muligheter for kontakt med medstudenter, bedre praktisk informasjon rundt eksamen.
- Mer info om forelesning, ekstreforesning hvis tiden ikke passer.
- Oversikt over alle relevant forelesninger på UiO.
- Kunne vært flere samlinger, som ikke var så lange. Vanskelig å sitte å følge med og få med seg alt i så mange tider i strekk.
- Kunne ønske at det var mulig å ta eksamen nærmere hjemstedet, f. eks. ved nærmeste høgskole. Jeg har problemer med å reise – og må kanskje avlyse alle tre eksamener bare pga det.
- Tungvint å måtte ta eksamen ved Universitetet i Oslo nå man bor langt unna. Hadde vært bedre å kunne ta eksamen ved nærmeste universitet.
- Da jeg er enslig forsørger for funksjonshemmet barn, blir det vanskelig å dra så langt som til Oslo for å ta eksamen (bor på Østlandet).
- Mulighet for alternative eksamensformer ved spesielle behov; eks. flytting av eksamen til hjemstedskommune, eller hjemmeeksamen.
- Mulighet til å slippe å reise helt til Oslo for å ta eksamen. Hadde vært mer praktisk å kunne ta eksamen på en videregående skole ettersom jeg er bosatt i Oppdal kommune og har en sønn født 20.1.2005.
- Tilbakemelding fra lærer tar altfor lang tid. Når tilbakemelding kommer er kvaliteten dårlig. Ingen konstruktive tilbakemeldinger. Faglærer kan umulig bruke mer en fem minutter pr. innsending. Selv klagde jeg til NKI, men møtte liten forståelse.

- Mer utfyllende kommentarer fra lærer. En annen historiebok – Saugstads bok var tung og tørr.
- En bedre bok i Psykologiens historie.
- Mer kritikk fra lærer (ris og ros).
- Lite kontakt.
- Mer av materialet kunne vært lagt på DVD, samt opptak av forelesninger i forskjellige emner.
- Dårlig organisering ved samling, NKI burde hatt en representant der for å ta imot spørsmål osv., elendig tilbakemelding fra faglærer, dårlig at NKI ikke har samarbeid med Uni. i Trondheim
- Skriveteknikk, innfor om samlinger.
- Flere innsendingsoppgaver som dekker pensum i helhet (trekker inn ulike kapitler), også flere ekstra "frivillige" innsendingsoppgaver og øvingsoppgaver.
- Større mulighet til små kollokviegrupper på nettet, med eventuelt ekstra støtte av lærer.
- Flere seminarer, informasjon om oppgaveløsning til eksamen, informasjon om praktiske ting ved eksamen.
- Studentmiljøet, enda mer kontakt med lærer og lettere kontakt med medelever for samarbeid om pensum.
- Diskusjoner på Forum hadde vært noe.
- Sosialt nettverk/kollokviegruppe!! Trodde vi studenter skulle bruke forum mye mer aktivt rent faglig.
- Kontakt med lærer via telefon eller e-post, kontakt med medstudenter, savnet forelesningssamlingene siste året da jeg flyttet tilbake til Vestlandet (brevstudent).

Andre kommentarer:

- Studieansvarlig, NN, gjorde en fabelaktig jobb og hjalp meg med innfor og søkeprosesser raskt og effektivt og på en god og forståelig måte – skikkelig ros til henne.
- Synes NKI er flink til å ta vare på elevene og det er bra oppfølging i studiet! Er flott at folk får/har mulighet til å studere selv om de har jobb og familie, og at de som ikke kommer inn på høgskole/universitet de har søkt på kan ha mulighet til å velge NKI i stedet.
- Kjempebra at det finnes alternativer for personer som ikke vil flytte av ulike årsaker, men er også misfornøyd med flere momenter, hensikten blir borte hvis dette ikke innfris, det frister faktisk å ta senere studier som privatist i stedet for NKI.
- Kjempebra alternativ for personer som ikke har mulighet til å studere på heltid på universitet av ulike grunner. Skulle gjerne hatt litt mer info om alternativer. Personlig kan jeg ikke ta profesjonsstudiet fordi jeg ikke kan/vil flytte. Skulle gjerne vite noe om veivalg etter årsenheten.
- Jeg kan anbefale NKI til andre.
- Strykkarakter til NKI.
- Kjedelig å få brev etter at jeg har avsluttet mitt studieforhold ved NKI.
- Sort sett mener jeg NKI er en meget god support til det ordinære studietilbudet på dette nivå.
- Alt i alt er jeg fornøyd med studiet 😊
- Synes det blir for mye jobb å besvare ekstraoppgaver til oppgavesamlingen, burde kunne møte opp uten å sende inn oppgaver.
- På grunn av stort arbeidspress har jeg måttet gi opp dette studiet. Leit, men slik er livet.
- Jeg har nesten ikke fått tid til å studere grunnet ny jobb, kone med store oppussingsambisjoner og tvillinger på tre år.
- Min situasjon privat og med jobb var veldig annerledes da jeg begynte på dette studiet. Da jeg har brukt svært lite av skolens ressurser hittil spurte jeg på et tidspunkt om det var mulig

for meg å avbryte studiet og få refundert noe av det innbetalte beløpet. Jeg fikk blankt nei, og synes det viser liten fleksibilitet fra dere. Nå har dere utdatt min 2-årsfrist for å ta eksamen og det er jo bra, men jeg hadde vært mye mer fornøyd med en løsning som skissert over.

- Grunnen til at jeg ikke fullfører er pga sykdom.

- Jeg har valgt å fortsette årsenheten ved Universitetet, siden jeg bor ikke langt unna, kjenner flere som studerer der, og det er MYE billigere. Innsendingsoppgavene er urealistiske i forhold til lengden vi får skrive, så jeg synes ikke de er best akkurat. Det er likevel fint å gjøre oppgaver da!

- Burde vært representant fra NKI på samlingen.

- Burde gi karakter på innsendingsoppgavene for å vite hvor en står, f. eks. får en C må en få utfyllende tilbakemelding om hvordan en eventuelt kan forbedre seg. De fleste vil jo ha best mulig karakter, en må få vite hva sensor forlanger.

- Når det gjelder kontakt med NKI på telefon og mail går det veldig bra og med veldig god tilbakemelding på mail, men jeg har ennå ikke fått svar når jeg har forsøkt å ringe. på

- Som motivasjon burde det sendes ut kursbevis på avsluttede moduler/kurs slik at det er "lettere" å motivere seg til å fullføre innleveringene og ikke bare eksamen ved Universitetet.

- Forelesningene ved universitetet – alfor mye info på kort tid. Mye hopping frem og tilbake, litt rotete. Usystematisk! Skulle vært mer utdeling av overhead, lettere for studentene da å kunne følge med på foreleser og ikke bare notere hva som blir sagt.

- Når jeg først kom i gang, virker det greit, hadde bare trodd det var noe veiledning i starten. Hvordan vet man hvilken del av studiet det er best å begynne å lese? Skal man bare skjønne det av seg selv? Og for et surr det har vært med eksamensoppmelding, har fått minst 15 mailer. Prøv å finne ut ting ordentlig først, send så ut en mail der alt er med. Vi mister jo helt oversikten. Jeg er i full jobb og valgte NKI for å få litt mer hjelp til det praktiske enn det man kan forvent som "vanlig" student.

- Nettsidene deres er litt tungvinte!! Her burde det være mulig å lage en lettere og mer oversiktlig layout.

- Siden jeg er bosatt i utlandet hadde det vært fint om en større del av profesjonsstudiet i psykologi var mulig å ta som fjernundervisning. Om jeg har forstått det riktig, er det bare denne første delen det er mulig å ta som fjernundervisning. En annen ting – om mulig- ville være om man kunne ta eksamen f. eks. ved den norske ambassade i utlandet. Siden eksamen avlegges vår og høst kan det være vanskelig å reise hjem på den tiden. bl. a. pga. av barn som går på skole. En annen mulighet hadde vært å ha eksamen også i sommermånedene.

- Jeg studerer på egen hånd og har ingen kontakt med andre studenter. Jeg har tenkt noen ganger at det kanskje hadde vært lærerikt med oppgavetrening via DVD/VHS? Det kan være litt ensomt å studere på egen hånd, og da må jeg selv sørge for å holde motivasjonen oppe.

Dette skjer via innsendingsoppgavene til lærer og av og til via kontakt med NKI, videoene (2 stk.) jeg har fått tilsendt og utallige besøk på biblioteket. Det jeg foreslår er egentlig en mer kreativ læremåte for studenter som ikke tar faget via Internett (jeg har kun tilgang på jobb). Som nevnt, en annen måte å løse oppgavene på som en "tilleggstrening" hadde vært fint, og berører egentlig ikke dagens innsendingsoppgaver. Via DVD kan praktiske oppgaver gis – samtidig som løsningene gis!!! Men viktigst av alt: Det må være på NORSK.

- Nettsidene er vanskelige, krever mye egen motivasjon og egeninnsats. Mye varierende kvalitet i så vel lesning som oppgaveløsning. Krever også en del å be om "drahjelp" fra NKI eller "medstudenter". Avstanden blir egentlig veldig stor, en får lett følelsen av å være anonym og kan lett få "være vel mye i fred". Det positive er samtidig at du ikke er en del av et "fast opplegg", fleksibilitet med mer.

- Synes det er svært dyrt.

- Noe informasjon – samlingene ved UiO kommer litt sent, men det har å gjøre med UiO?!

- Noen oppgaver kunne være litt vanskelige pga. ulike faguttrykk i boka og i oppgavetekstene. Kan være forvirrende når du ikke har kommet skikkelig inn i studiet ennå.
- Kunne vært mer info når man begynner. For en nybegynner som ikke kan så mye data, trenger en litt ekstra hjelp i begynnelsen.
- Tar studiet for å utvide egen horisont. Har dessverre ikke tid til å delta på fagsamlingen.
- Begrensningen på studienes lengde på 2 år gir ikke den reelle studiefriheten som NKI markedsfører seg med.
- Spesielt nyttig med oppgaver vi kunne sende til fakultetet for retting og kommentar. Måten å skrive på og formulere seg er avgjørende for eksamen. Jeg synes ikke det kom godt nok fram fra NKIs side. På samlingene ved UiO kom det frem at det var for liten sammenheng mellom det vi ble forelest og det som var fokus på nettstudiet. Mange fulgte forelesning ved UiO, og det var nok en fordel. Undervisningen ved NKI burde være mer eksamensrelevant. Ved UiO var det ca. 90 spørsmål på Generell Psyk. og ca. 30 spørsmål på Sos. Psyk. som studentene jobbet med gjennom hele semesteret individuelt og i grupper. Det burde NKI ta hensyn til og også lagt opp til at dette kunne skje på nettet.

Appendiks 4. Svar på åpne spørsmål i spørreskjemaet - de ordinære studentene

143 av 301 studenter (47%) har gitt svar på ett eller begge av de åpne spørsmålene.

Hva er du mest fornøyd med som student?

- Det er veldig spennende pensum! Seminargruppene har nok variert. Vår har vært fin, men litt lite konkret. Synes ellers det vi lærer i PSY1100 er veldig overførbart til mye av de andre fagene jeg studerer. Lett å relatere pensum til virkeligheten (LAP-studiet).
- Det tverrfaglige utbyttet mellom psykologi og andre fag jeg tar...
- Spennende.
- Spennende fag.
- Bra å få faglig påfyll, bra at det er et gratis tilbud.
- Å lese og lære om ting jeg er interessert i, noe jeg har valgt selv. At forelesningene er frivillige.
- Å få empiri bak det jeg er mest interessert i.
- Alt jeg lærer og å utvide horisonten på flere plan.
- Kunnskapsmessig utbytte, det sosiale.
- Egenutvikling, læring, frihet.
- Den intellektuelle stimulering, mulighet til utvikling og vekst.
- Faget er interessant, Forelesningene av NN er godt forberedt og interessante.
- Studiene og interessant stoff.
- Muligheten til å øke kunnskapen.
- Å lære noe nyttig og friheten ved å være student
- Å lære spennende fag.
- Å lære masse rart.
- Faget er interessant – påfyll. Morsomt å være på Blindern, se unge studenter/sammenlikne. Kan bruke pauser i studiet i stadige diskusjoner. Man kan drømme om en alternativ karriere (Kvinne 40 år tidligere utdanning av høyere grad og 16 års yrkeserfaring).
- Lære, møte nye mennesker, og få kjæreste.
- Mulighet til å fordype seg i interessante emner - Generell Psykologikurset ved UiO.
- Faget Generell Psykologi.
- Det er gøy å studere.
- Karakterene 😊 og FAGET!!
- Interessen for å utvide horisonten.
- Å lære mye interessant stoff.
- Å lære og å utvikle meg selv, fleksibilitet.
- Egenutvikling, kompetanseutvikling.
- Muligheten til å utvikle seg/lære nye ting.
- Kunnskap
- Spennende studium, mye interessant stoff og det dekker mange områder og går i tillegg ganske dypt inn i hvert område.
- Svært bra pensum, pedagogisk lagt opp, veldig interessant. Engasjerende forelesere.
- Det interessante pensumet.
- Stimulerende studium.
- Studiets faglige innhold, samt noen av foreleserne.
- Faget.
- Å kunne velge bort gruppearbeid
- Friheten og NN!
- Frihet til å velge studieform.

- Muligheten til å tilrettelegge egen plan for gjennomføring av studiet, kunne disponere tid når det passer.
- Disposisjon av egen tid.
- Fleksibiliteten, så jeg klarer å få plass til de andre tingene i livet mitt.
- Friheten til å gjøre det man vil når man vil. Muligheten til å jobbe.
- Friheten til å kunne lese når jeg vil.
- Kan legge opp hverdagen selv, interessant fag.
- Ansvar for egen læring.
- Ansvar for egen læring.
- At jeg får igjen for min egen arbeidsinnsats og velger min egen dagsplan.
- Oppmøtefrihet, eget ansvar.
- Kan kombinere med jobb, lærer ansvar, rabatter/studentrabatt, "status".
- Kan kombinere med jobb, eget ansvar, færre undervisningstimer.
- Jeg bestemmer selv hvordan jeg vil bruke tiden min!
- Friheten til å studere når og hvor jeg har lyst til å studere.
- Lærer mye interessant, blir selvstendig.
- Det er selvorganiserende og gir til dels stor frihet.
- Valgfriheten til å kunne fritt velge å delta på seminar/forelesninger.
- Jobbe selvstendig.
- Friheten til å velge når man vil drive med skole (dvs. vi har lite forelesninger og mye lesetid).
- Det å kunne legge opp hverdagen selv og kunne tilegne seg kunnskap på en selvstendig måte.
- Muligheten til å legge opp dagene selv.
- Varierte undervisningsformer.
- Forelesningene, spesielt NN.
- Forelesningene av MM i Forskningsmetode ved UiO.
- Forelesningene har stort sett vært veldig bra. Spennende fagstoff. God pensumbok.
- Kvaliteten på forelesere i psykologi.
- God kvalitet på forelesninger vi har.
- Forelesningene og fellesskapet med andre studenter.
- Forelesningene.
- Mange flinke forelesere.
- Muligheten til å ta ut forelesningsnotater på nett, forelesningene.
- Gode forelesninger i metode, kollokvium.
- Kvalitet på undervisere/seminarledere.
- Seminarledere og forelesere.... 😊
- Svært bra seminarleder!
- De gode forelesningene og seminargruppene.
- Seminargruppen (men avhengig av gruppen og ikke minst seminarleder!!!), fleksibel hverdag.
- Seminargruppa var flott!! 😊
- Morsom foreleser som snakker høyt og tydelig og bruker god tid på å forklare.
- Forelesningene 😊 + koselig på UB.
- Lærerkompetanse.
- Et godt fungerende pålitelig universitet.
- Jeg var veldig fornøyd med seminar i fjor, fikk topp karakter.
- Skriveseminarene
- Skriveseminarene, en del av forelesningene og det å være i studentmiljøet igjen (Kvinne 35 år, deltidsstudent).

- Seminarundervisning.
- Seminarundervisningen, "Gruppeundervisning" generelt.
- Seminar med gjennomgang av oppgaver, veldig lærerikt og nyttig for repetisjon til eksamen.
- synes oppgavene har vært til stor hjelp, lettere å lese på dem enn på pensum når man skal repetere.
- Kollokviegruppene.
- Kollokviegruppe mi, også kjent som supergruppa!
- Endelig å delta i kollokviegruppe, tilgang til Internett etc., å studere igjen etter mange år (Kvinne 43 år, Cand. mag for 15 år siden).
- Godt fornøyd med kompendiene (Kommentarheftene (?))
- Studiemiljø, interessante fag.
- Sosialt trivelig.
- Miljøet, atmosfæren.
- Det er fint å være på campus, samvær.
- Studiemiljø, fagmiljø på Psykologisk Institutt.
- Det sosiale.
- Det sosiale studiemiljøet.
- Det sosiale rundt studiene.
- At alle er glade og hyggelige!
- Godt miljø, interessant fagstoff, ansvar for egen læring.
- Godt miljø, ansvar for egen læring.
- Forskjellige forelesere.
- Fine studiesaler og fin campus på UiO, samt interessant pensum.
- Du får så mange muligheter til studier.
- Mer avslappende enn videregående.
- Tilværelsen utenom studiet.
- Spennende fag, god kaffe.
- God informasjon på nettet.
- Gode rutiner.
- Egen studieinnsats.
- Frihet.
- Frihet.
- Friheten.
- Slippe å jobbe og det sosiale miljøet ☺.
- Fleksibiliteten.
- Min egen frihet med å være student.
- Festene.
- Livsstilen.
- Livet.
- Maten.
- Vet ikke.

Er det noe du har savnet spesielt som student?

- Nei.
- Nei.
- Nei.
- Nei.
- Ikke noe spesielt.
- Nei! Synes opplegget har vært OK.

- Lite informasjon om praktiske ting er på skolen. Lite tilbakemeldinger fra lærere (seminarer).
- Mer beskjeder ang. oppmøte/avlysning av forelesninger, seminar og eksamen, kunne vært fint med beskjed pr. post, men jeg har forståelse for at det er vanskelig å gjøre.
- Bedre info om søknadsprosedyrer, tid for undervisning osv.
- Studieveiledning, informasjon om endringer f. eks. opptak til profesjonsstudiet.
- Mer informasjon om videre studier.
- Veiledning underveis i studiet.
- Mer veiledning og praktisk info. Teknisk kunnskap om hvordan elektronikken i forelesningssalene fungerer.
- Tilgang på rådgivere og konsistent informasjon fra SV-infosenter vs. Psykologisk inst. vs. profesjonsstudiet vs. SiO(?), Vanskeig å treffe folk, vanskelig å få svar på alt, mange ansatte bærer preg av holdninger som "alle studenter er noen spekulative loffende tenåringer" og "jeg bare er her" – foreldet forvaltningsholdning!!!
- Mer praktisk informasjon. Internettssidene er elendige og umulige (vanskelige) å finne frem på. Utrolig uoversiktlige. Savner enten bedre informasjon der, eller større mulighet for personlig veiledning.
- At informasjon fra studiesenteret og på nettet faktisk stemmer overens med virkelighet.
- Individuell oppfølging i et "lærer-elev"-forhold. Litt flere faste holdepunkter i form av innleveringer med tilbakemelding flere ganger i semesteret, ikke kun eksamen på slutten.
- Tettere oppfølging.
- Nærmere oppfølging.
- Nærmere oppfølging.
- Oppfølging, men man kan spørre lærere! Man blir litt for mye overlatt til seg selv – Kvalitetsreformen – hva med den?
- Mer informasjon, støtte utenom pensum på forelesning, hjelp til studieteknikker, oppfølging, snill lånekasse! Mer tid til studier (må jobbe ennå!)
- Personlig veiledning.
- Informasjon om studieteknikk hadde vært greit.
- Lærere skulle forutsette at studenter har lest pensum og lage utgangspunkt i dette. Savner krav fra lærerne om at studenter har lest og er up-to-date. Studiet kunne være kortere (samme pensum)=mer effektive dvs. avkortelse av studietid. (Kvinne 36 år, Cand. mag.)
- Mer inspirerende undervisning
- Kritiske forelesere og litteratur som inneholder fagkritikk.
- Studiets fokus på forståelse og mestring av faget psykologi. For mye eksamensrettet oppgulp.
- Mer eksamensrettet undervisning. Virker ofte som foreleser fokuserer på der han/hun personlig synes er viktig.
- Pensumstruktur og klarhet! Hva som kreves – føler meg litt "lost" i forhold til holdepunkter i Blindernverdenen.
- En nærere kontakt mellom student og lærer.
- Mulighet for bedre dialog med lærer i faget.
- Det er lite kontakt med lærere.
- Anledning til å bli sett som individ.
- Et klassemiljø. Som student blir man stort sett overlatt til en selv, derfor har jeg savnet utflukter (arrangerte) og andre tiltak som kan bidra til et bedre miljø. Vanskelig å bli ordentlig kjent med folk, mange som går alene på studieplassen.
- Mindre klasser, faste innleveringer.
- Små klasser, Psykologi med 400 stykker er litt voldsomt.
- Klasseromssituasjon, det er altfor stort og altfor mange ukjente.

- Bedre økonomi, mindre anonymitet i massen av studenter.
 - Mindre enheter, klasserom, ikke 500 stykker i et svelt auditorium.
 - Eventuelt tilbud om seminargrupper (organiserte samarbeidsgrupper) i Metode. Viktig med faglærer i en sånn type fag.
 - Mer klasseromsundervisning, det sosiale aspektet.
 - Mer gruppe/klasseinndeling
 - Mer kontakt med lærere og mer individuell oppfølging. Mer oppgaveskriving.
 - Nærmere kontakt med foreleser/lærer.
 - Mer kontakt med lærerne – noen å spørre dersom man lurer på noe.
 - Lærrehjelp, lærerveiledning for å øke motivasjon, mer undervisning/forelesning, mer forberedte forelesere, informasjonsom studieteknikk, alt i alt veldig lite undervisning (hjelp fra faglærere!) Uten denne hjelpen er det lett å falle av som student. Pga. disse manglene foretrekker mange høyskole fremfor UiO.
 - Flere forelesninger.
 - Mer undervisning, mer tilbakemelding og vurdering.
 - Flere undervisningstimer.
 - Flere undervisningstimer.
 - Litt mer forelesning, undervisning.
 - Lærebøker på norsk.
 - Norsk pensum.
 - Fagbøker på norsk.
 - Norske bøker å lese ved siden av.
 - Norsk pensum, større sjanse for å komme inn på profesjonsstudiet, større likhet mellom "kvalitet" på seminarlærere.
 - Et noe enklere språk i pensum. Enkelte begreper er vanskelige å oversette til norsk. Pensum på norsk kunne gitt bedre forståelse.
 - Mer studielitteratur. Studentene er for tause på forelesningene.
 - En bedre bok i Sosialpsykologi!! Engelsken er ting i de andre bøkene, gjennomgang av eksperimenter og lignende er utilstrekkelig, kapitler og delkapitler er rotete, like teorier blir ikke satt opp mot hverandre.
 - Alternativ litteratur.
 - Mer sosiale sammenkomster, kontakt med medstudenter.
 - Miljøet, burde vært lagt opp til å bli mer kjent.
 - Kollokviene burde vært organisert på en annen måte, ikke bare inn- og utlevering av oppgaver, men et hint om undervisnings, hva som er vanskelig, må vi få mer av.
 - Samtalegrupper i stedet for skriveseminar.
- Essayundervisning.- Kanskje lettere å få veiledning om alternativer innen psykologistudiet, f. eks. hva man kan gjøre utenom å bli psykolog.
- Mer dekning på forelesninger, eksamensrettet/seminar og lignende kan det godt være mer av.
 - Lesesalsplasser (spesielt rett før eksamen, da benyttes plassen til eksamen).
 - Flere lesesalsplasser, spesielt i eksamensperioder, samt bedre utrustet orakeltjeneste og bedre kvalifiserte seminarledere.
 - Karakter på de skriftlige oppgavene som er levert på skriveseminaret.
 - Bedre seminarundervisning! Seminarlederen er rett og slett dårlig, det er dårlig oppmøte, lite oppgaver osv. Dette er utrolig synd siden dette er nesten den viktigste læringsmetoden for studiet (føler jeg).
- Ellers er det vanskelig for LAP-studenter å hevde seg i dette studiet, da vi ikke har noen psykologiemner fra før. Hadde vært fint med egen gruppe/eksamen for oss.
- Mer kontakt med administrasjonen.

- Å velge mellom flere forelesninger.
- Mer fleksibilitet i forhold til at samme forelesning kjøres to ulike dager – gjør det lettere å kunne kombinere med jobb.
- Mulighet til å ta forelesning og seminar på samme dag – valgfrihet.
- Mer tid til kollokvium+lesing (årsaker: min privatsituasjon omsorg pluss dårlig helse siste år + at jeg studerer ped. sem. ved siden av psykologi).
- Kollokvier med studenter på alder med meg selv (Kvinne, 37 år, tidligere cand. mag.).
- Ikke å ha så mange på min egen alder (Kvinne 43 år).
- Ha nok tid til å bli kjent med medstudenter for å lage kollokviegrupper.- Å delta på seminar. (Har ikke prøvd å gå på seminar, eller få veiledning, eller få tilbakemelding.)
- Seminarundervisning (og ikke bare skriveseminar).
- Seminarundervisning.
- Mer seminarundervisning og obligatoriske oppgaver.
- Litt mer pensumorientert undervisning i seminaret.
- Er minst fornøyd med ordningen med opponent på seminarene. Det tar for lang tid. Ville heller gått gjennom oppgavene i plenum, så hatt en form for forelesning/diskusjon med lærer.
- Dette semesteret savnet jeg seminargruppe/undervisning i Forskningsmetode PSY1010.
- Seminar på PSY1010 hadde vært fint.
- Mer individuell tilbakemelding/muligheter til å ha seminarer i Metode PSY1010.
- Bedre kvalifiserte seminargruppeledere, eller dvs. min hadde liten innsats, gadd ikke organisere det godt nok.
- Oppfølging etter innlevering av obligatoriske oppgaver.
- Mer praktiske gjøremål, å se ting i praksis, ekskursjoner. Mer fritid.
- Tilbakemelding på oppgaver, bedre oppfølging.
- Mer praksis i metodefaget.
- Flere innleveringer/vurderinger, tips og råd om hva som ventes på eksamen.
- Mer tilpasset seminarundervisning mot eksamen, dvs. skrive disposisjon/tidsavhengighet, oppgavetrening.
- Vurdering av oppgaver med karakter før eksamen.
- Har ikke vært flink nok til å ta initiativ til å være med i en kollokviegruppe, skal gjøre det neste semester.
- Oppfølging/tilbud om kollokviegruppe.
- Lengre tid enn 3 timer på 10-poengseksamener, at alle forelesere legger ut "power-point" foiler på nett.
- Muligheten til å ta eksamen mer enn 2 ganger i året.
- Teknisk kunnskap om auditoriene av forelesere.
- Tull med teknikk, dvs. tekniske problemer og tull med utstyret (mikrofon) i begynnelsen
- Bærbar PC, god veiledning, tilhørighet på Psykologisk institutt i stedet for SV-fakultet.
- Flere PC'er pr. student.
- Viljestyrke.
- Motivasjon til å gjøre sitt beste
- Innsats fra meg selv.
- Nok bakgrunnskunnskap! Pga at jeg tilhører LAP-studiet og bare tar PSY1100 som et enkeltemne i forbindelse med samfunnsfagdelen på 60 stp. føler jeg at jeg vet for lite om det generelle i psykologi og dermed har en ulempe med tanke på eksamen i forhold til årsenhet/bachelorstudenter.
- Følelsen av å kunne gå fra "jobben" i helger og ferier.
- Mer tid utenom studiene, mer oppgavefokus på forelesningene.
- Mer tid og penger.
- Mer tid.

- *Fritid.*
- *Mer fritid.*
- *Rimelig og god kantinemat.*
- *Billigere caffè mocca.*
- *Billigere øl.*